

EUROPSKI
PARLAMENT

VIJEĆE
EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA
KOMISIJA

ZAJEDNIČKI PRIRUČNIK

ZA OBLIKOVANJE I IZRADU

AKATA KOJI SE DONOSE U OKVIRU REDOVNOG ZAKONODAVNOG POSTUPKA

Izdanje iz listopada 2023.

PREDGOVOR

Europski parlament, Vijeće i Komisija mogu se, prilikom izrade akata koji se donose u okviru redovnog zakonodavnog postupka, osloniti na Zajednički praktični vodič (ZPV) koji su zajednički dogovorili¹. Međutim, budući da se ZPV odnosi na sve pravne akte Unije, vrlo je širokog područja primjene. Štoviše, ZPV sadržava osnovne smjernice za izradu pravnih tekstova, no ne uspostavlja detaljna pravila za izradu pravnih tekstova te sadržava malo standardnih formulacija. Stoga se smatralo korisnim nadopuniti ZPV dokumentom koji bi sadržavao smjernice o oblikovanju i standardne formulacije akata koji se donose u okviru redovnog zakonodavnog postupka. Upravo je to svrha ovog Zajedničkog priručnika, koji su izradile pravne i pravno-lingvističke službe triju institucija. Zajednički priručnik olakšat će suradnju između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije u okviru redovnog zakonodavnog postupka u duhu njihove Zajedničke izjave od 13. lipnja 2007.²

Zajednički priručnik izradile su administrativne službe te stoga nije obvezujući za politička tijela koja sudjeluju u zakonodavnom procesu. Jedina svrha Zajedničkog priručnika, osobito u dijelu gdje se predlažu standardne formulacije, jest sastavljačima pružiti „kutiju s alatom“ u kojoj mogu pronaći rješenja za izradu tekstova u odgovarajućim slučajevima.

Osim toga, Zajednički priručnik usredotočen je na konačne verzije zakonodavnih akata, kako su donesene na kraju redovnog zakonodavnog postupka. Prethodne verzije tih tekstova, osobito prijedloga Komisije, mogu se razlikovati na više načina, na primjer zbog toga što različite faze redovnog zakonodavnog postupka još nisu bile poznate.

Formulacije koje se upotrebljavaju u autonomnim aktima institucija koji nisu doneseni u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom mogu se razlikovati od onih predloženih ovim Zajedničkim priručnikom.

¹ „Zajednički praktični vodič Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjen osobama koje sudjeluju u izradi zakonodavstva Europske unije“ Verzija ažurirana 2014. godine nalazi se u [Prilogu I](#).

² [Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 13. lipnja 2007. o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja \(članak 251. Ugovora o EZ-u\) \(SL C 145, 30.6.2007., str. 5.\).](#)

SADRŽAJ

A.	DIO A – MODEL AKTA	1
B.	DIO B – STANDARDNA STRUKTURA NORMATIVNOG DIJELA .	9
C.	DIO C – STANDARDNE FORMULACIJE	11
C.1.	FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA DELEGIRANE AKTE	11
C.1.1.	UVODNA IZJAVA	11
C.1.2.	ČLANCI	12
C.1.2.1.	ČLANAK/ČLANCI O DELEGIRANJU OVLASTI	12
C.1.2.2.	ČLANAK O IZVRŠAVANJU DELEGIRANJA OVLASTI	13
C.1.2.3.	DOPUNSKI ČLANAK KOJI SE DODAJE U SLUČAJU PRIMJENE HITNOG POSTUPKA	14
C.2.	FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA PROVEDBENE AKTE....	15
C.2.1.	PROVEDBENI AKTI KOJI PODLIJEŽU NADZORU DRŽAVA ČLANICA	15
C.2.1.1.	UVODNE IZJAVE	15
C.2.1.1.1.	UVODNA IZJAVA KOJU UVIJEK TREBA UKLJUČITI KADA SE TEMELJNIM PRAVNIM AKTOM PREDVIĐAJU PROVEDBENE OVLASTI KOJE PODLIJEŽU NADZORU DRŽAVA ČLANICA.	15
C.2.1.1.2.	UVODNE IZJAVE KOJE TREBA UKLJUČITI U POSEBNIM SLUČAJEVIMA.....	16
C.2.1.2.	ČLANCI	16
C.2.2.	PROVEDBENI AKTI KOJI NE PODLIJEŽU NADZORU DRŽAVA ČLANICA	19
C.3.	FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA KODIFIKACIJU	21
C.3.1.	NASLOV	21
C.3.2.	UVODNE IZJAVE	22
C.3.2.1.	PRVA UVODNA IZJAVA	22
C.3.2.2.	ZADNJA UVODNA IZJAVA U SLUČAJU KODIFIKACIJE DIREKTIVE	22
C.3.3.	ČLANCI	23
C.3.3.1.	ČLANAK O STAVLJANJU IZVAN SNAGE UREDBE ILI ODLUKE	23
C.3.3.2.	ČLANAK O STAVLJANJU IZVAN SNAGE DIREKTIVE	23

C.3.4.	PRILOZI SPECIFIČNI ZA KODIFIKACIJU	24
C.3.4.1.	U AKTIMA O KODIFIKACIJI UREDBE ILI ODLUKE	24
C.3.4.2.	U AKTIMA O KODIFIKACIJI DIREKTIVE	24
C.3.4.3.	U SVIM AKTIMA O KODIFIKACIJI	25
C.4.	FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA PREINAKU.....	26
C.4.1.	NASLOV	26
C.4.2.	STANDARDNE UVODNE IZJAVE I ČLANCI SPECIFIČNI ZA PREINAKU DIREKTIVA	26
C.4.2.1.	PRVA UVODNA IZJAVA.....	26
C.4.2.2.	ZAVRŠNE UVODNE IZJAVE	27
C.4.2.3.	ČLANCI KOJI PRETHODE ZAVRŠNOM ČLANKU U KOJEM SE NAVODE ADRESATI	28
C.4.3.	STANDARDNE UVODNE IZJAVE I ČLANCI SPECIFIČNI ZA PREINAKU UREDABA I ODLUKA.....	31
C.4.3.1.	PRVA UVODNA IZJAVA.....	31
C.4.3.2.	ČLANAK KOJI PRETHODI ZAVRŠNOM ČLANKU O STUPANJU NA SNAGU	32
C.4.4.	PRILOZI	32
C.4.4.1.	U AKTIMA O PREINACI DIREKTIVE	32
C.4.4.2.	U AKTIMA O PREINACI IZMIJENJENE UREDBE ILI IZMIJENJENE ODLUKE	34
C.4.4.3.	U SVIM AKTIMA O PREINACI	34
C.5.	FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA NAČELA SUPSIDIJARNOSTI I PROPORCIONALNOSTI.....	35
C.5.1.	SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST	35
C.5.2.	PROPACIONALNOST	36
C.5.3.	ODSTUPANJE OD ZAHTJEVA ZA ČEKANJEM DO ISTEKA ROKA ZA OBRAZOŽENA MIŠLJENJA NACIONALNIH PARLAMENTATA	36

C.6.	FORMULACIJE O SAVJETOVANJIMA KOJA NISU PREDVIĐENA UGOVORIMA.....	37
C.7.	FORMULACIJE ZA UTVRĐIVANJE DEFINICIJA	37
C.8.	FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA AKTE O IZMJENI	38
C.8.1.	UVODNA FORMULACIJA	38
C.8.1.1.	U SLUČAJU VIŠE IZMJENA AKTA	38
C.8.1.2.	U SLUČAJU VIŠE IZMJENA ODLOMKA.....	39
C.8.2.	ZAMJENA	39
C.8.3.	UMETANJE.....	40
C.8.3.1.	FORMULACIJE.....	40
C.8.3.2.	OZNAČIVANJE BROJEVIMA	41
C.8.4.	DODAVANJE	41
C.8.4.1.	FORMULACIJE.....	41
C.8.4.2.	OZNAČIVANJE BROJEVIMA	42
C.8.5.	BRISANJE.....	42
C.8.5.1.	FORMULACIJE.....	42
C.8.5.2.	OZNAČIVANJE BROJEVIMA	43
C.8.6.	U SLUČAJU IZMJENA JEDNOG PRILOGA ILI VIŠE NJIH	43
C.8.6.1.	STANDARDNO OBLIKOVANJE (IZMJENE SADRŽANE U PRILOGU)	43
C.8.6.2.	POSEBNO PRAVILA O OBLIKOVANJU U SLUČAJU JEDNOSTAVNE IZMJENE (IZRAVNOM IZMJENOM U ČLANCIMA)	45
C.8.7.	IZMJENE KOJE SE NE ODNOSE NA POJEDINI JEZIK	45
C.9.	FORMULACIJE ZA STAVLJANJE IZVAN SNAGE I PRODULJENJE.....	46
C.9.1.	STAVLJANJE IZVAN SNAGE.....	46
C.9.2.	PRODULJENJE.....	46

C.10.	FORMULACIJE O STUPANJU NA SNAGU I RAZDOBLJU PRIMJENE	46
C.10.1.	STUPANJE NA SNAGU	46
C.10.2.	RAZDOBLJE PRIMJENE	47
C.11.	FORMULACIJE O IZRAVNOJ PRIMJENJIVOSTI I ADRESATIMA	48
C.11.1.	IZRAVNA PRIMJENJIVOST UREDBI	48
C.11.2.	ADRESATI DIREKTIVA	48
C.11.3.	ADRESATI ODLUKA	49
C.12.	FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA „SCHENGENSKE” AKTE I DRUGE AKTE OBUXVACENE DIJELOM TREĆIM GLAVOM V. UFEU-A.....	49
C.12.1.	„SCHENGENSKI” AKTI	49
C.12.1.1.	ISLAND I NORVEŠKA – SUDJELOVANJE U PRIMJENI	49
C.12.1.2.	ŠVICARSKA – SUDJELOVANJE U PRIMJENI NA TEMELJU BILO KOJEG ČLANKA UFEU-A, OSIM ČLANAKA OD 82. DO 89. (BIVŠI DIO TREĆI GLAVA IV. UEZ-A).....	50
C.12.1.3.	ŠVICARSKA – SUDJELOVANJE U PRIMJENI NA TEMELJU BILO KOJEG ČLANKA OD 82. DO 89. UFEU-A (BIVŠA GLAVA VI. UEU-A)	51
C.12.1.4.	LIHTENŠTAJN – SUDJELOVANJE U PRIMJENI NA TEMELJU BILO KOJEG ČLANKA UFEU-A, OSIM ČLANAKA OD 82. DO 89. (BIVŠI DIO TREĆI GLAVA IV. UEZ-A).....	52
C.12.1.5.	LIHTENŠTAJN – SUDJELOVANJE U PRIMJENI NA TEMELJU BILO KOJEG ČLANKA OD 82. DO 89. UFEU-A (BIVŠA GLAVA VI. UEU-A)	53
C.12.1.6.	ISLAND, LIHTENŠTAJN, NORVEŠKA I ŠVICARSKA - SUDJELOVANJE U ODBORIMA	54
C.12.1.7.	DANSKA – NESUDJELOVANJE (S MOGUĆNOŠĆU PRISTUPA)	54

C.12.1.8. IRSKA – SUDJELOVANJE	54
C.12.1.9. IRSKA – NESUDJELOVANJE	55
C.12.1.10. NOVE DRŽAVE ČLANICE U ODNOSU NA KOJE SE SCHENGENSKA PRAVNA STEČEVINA JOŠ NE PRIMJENJUJE U POTPUNOSTI	55
C.12.2. DRUGI AKTI OBUVHAĆENI DIJELOM TREĆIM GLAVOM V. UFEU-A (AKTI KOJI NE PREDSTAVLJAJU RAZVOJ SCHENGENSKE PRAVNE STEČEVINE).....	55
C.12.2.1. DANSKA – UVODNA IZJAVA O POSEBNOM STAJALIŠTU	55
C.12.2.2. IRSKA – UVODNA IZJAVA O POSEBNOM STAJALIŠTU: NESUDJELOVANJE	56
C.12.2.3. IRSKA – UVODNA IZJAVA O POSEBNOM STAJALIŠTU: SUDJELOVANJE.....	56
C.12.2.4. AKTI KOJIMA SE ZAMJENJUJE POSTOJEĆI AKT KOJI VEĆ OBVEZUJE IRSKU (PREINAKA <i>DE FACTO</i>).....	56
C.13. FORMULACIJE O PRENOŠENJU DIREKTIVA	57
C.13.1. PRIMJENA OD STRANE SVAKE DRŽAVE ČLANICE U ODREĐENOM RAZDOBLJU ILI DO ODREĐENOG ROKA.....	57
C.13.2. PRIMJENA OD ISTOG DATUMA U SVIM DRŽAVAMA ČLANICAMA.....	58
C.13.3. DONOŠENJE, OBJAVA I PRIMJENA OD STRANE SVAKE DRŽAVE ČLANICE U ODREĐENOM RAZDOBLJU ILI DO ODREĐENOG ROKA	58
C.13.4. DRŽAVE ČLANICE KOJE VEĆ IMAJU ODREDBE USKLAĐENE SA ZAHTJEVIMA DIREKTIVE	58
C.13.5. JEDNOSTAVNO PRAVO NA PODUZIMANJE MJERA	59
C.13.6. VEZA IZMEĐU ODREDABA DIREKTIVE I NACIONALNIH MJERA ZA PRENOŠENJE	59
C.14. FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA SANKCIJE NA NACIONALNOJ RAZINI	59
C.14.1. U UREDBI	59
C.14.2. U DIREKTIVI.....	59

D.	DIO D – DODATNA PRAVILA O IZRADI.....	60
D.1.	IZRADA PUNOG NASLOVA	60
D.1.1.	OPĆENITO.....	60
D.1.2.	PREDMETNA DOMENA.....	60
D.1.3.	OZNAČIVANJE BROJEVIMA	60
D.1.4.	NASLOV	61
D.1.4.1.	SAŽETOST	61
D.1.4.2.	AKTI O IZMJENI ILI STAVLJANJU IZVAN SNAGE	61
D.1.4.3.	KODIFIKACIJE I PREINAKE	62
D.1.4.4.	IZMJENA PRAVILNIKA O OSOBLJU ZA DUŽNOSNIKE.....	63
D.2.	IZRADA POZIVANJA.....	63
D.2.1.	OPĆENITO.....	63
D.2.2.	POZIVANJA O PRAVNOJ OSNOVI	63
D.2.3.	POZIVANJA O NACRTU AKTA KOJI JE PODNESEN ZAKONODAVCU	63
D.2.4.	POZIVANJE O PROSLJEĐIVANJU NACIONALnim PARLAMENTIMA	64
D.2.5.	POZIVANJA O SAVJETOVANJIMA	64
D.2.5.1.	SAVJETOVANJA KOJA NE REZULTIRAJU MIŠLJENJEM	64
D.2.5.2.	KADA JE IZDANO VIŠE OD JEDNOG MIŠLJENJA	64
D.2.5.3.	FAKULTATIVNO SAVJETOVANJE PREDVIĐENO U UGOVORIMA.....	65
D.2.5.4.	SAVJETOVANJE KOJE NIJE PREDVIĐENO U UGOVORIMA	65
D.2.6.	POZIVANJE O ZAKONODAVNOM POSTUPKU.....	65
D.2.6.1.	DONOŠENJE U PRVOM ČITANJU	65
D.2.6.2.	DONOŠENJE U DRUGOM ČITANJU	66
D.2.6.3.	DONOŠENJE U TREĆEM ČITANJU.....	66

D.3.	IZRADA UVODNIH IZJAVA	67
D.4.	IZRADA NORMATIVNOG DIJELA	67
D.4.1.	OPĆENITO	67
D.4.2.	STANDARDNA STRUKTURA	67
D.4.3.	POTPODJELE	68
D.4.4.	NABRAJANJA	69
D.4.4.1.	NABRAJANJE U REČENICI BEZ UVODNOG TEKSTA	69
D.4.4.2.	NABRAJANJE KOJEM PRETHODI UVODNI TEKST	69
D.4.4.3.	NABRAJANJA U TABLICAMA	71
D.4.5.	NASLOVI I SADRŽAJ	71
D.5.	IZRADA PRILOGA	71
D.5.1.	OPĆENITO	71
D.5.2.	OBLIK, STIL I OZNAČIVANJE BROJEVIMA	71
D.5.3.	SADRŽAJ	73
D.6.	INTERNA UPUĆIVANJA	73
D.6.1.	OPĆENITO	73
D.6.2.	OPĆENITA UPUĆIVANJA NA AKT	73
D.6.3.	UPUĆIVANJA NA POZIVANJA	73
D.6.4.	UPUĆIVANJA NA UVODNE IZJAVE	73
D.6.5.	UPUĆIVANJA NA DIO NORMATIVNOG DIJELA	73
D.6.5.1.	TERMINOLOGIJA KOJU TREBA UPOTREBLJAVATI	73
D.6.5.2.	STRUKTURA UPUĆIVANJA	74
D.6.5.3.	VIŠESTRUKA UPUĆIVANJA	75
D.6.5.4.	IZRAZI KOJE TREBA IZBJEGAVATI U UPUĆIVANJIMA	76
D.6.6.	UPUĆIVANJA NA PRILOGE	77

D.7.	EKSTERNA UPUĆIVANJA.....	78
D.7.1.	OPĆENITO.....	78
D.7.2.	UPUĆIVANJA NA AKTE PRIMARNOG PRAVA.....	78
D.7.2.1.	UGOVORI.....	78
D.7.2.2.	PROTOKOLI	80
D.7.2.3.	AKTI O PRISTUPANJU	80
D.7.3.	UPUĆIVANJA NA DRUGE PRAVNE AKTE	81
D.7.3.1.	UTVRĐIVANJE AKTA NA KOJI SE UPUĆUJE	81
D.7.3.2.	UTVRĐIVANJE UVODNE IZJAVE NA KOJU SE UPUĆUJE	84
D.7.3.3.	UTVRĐIVANJE DIJELA NORMATIVNOG DIJELA NA KOJI SE UPUĆUJE.....	84
D.7.3.4.	UTVRĐIVANJE PRILOGA NA KOJI SE UPUĆUJE	84
D.7.4.	UPUĆIVANJA NA POVELJU EUROPSKE UNIJE O TEMELJNIM PRAVIMA I NA EKLJP	85
D.7.5.	UPUĆIVANJA NA REZOLUCIJE I ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA.....	85
D.7.6.	UPUĆIVANJA NA REZOLUCIJE VIJEĆA	85
D.7.7.	UPUĆIVANJA NA KOMUNIKACIJE KOMISIJE	85
D.7.8.	UPUĆIVANJA NA ODLUKE SUDA	86
D.7.9.	UPUĆIVANJA NA MEĐUNARODNE SPORAZUME.....	87
D.7.10.	UPUĆIVANJA NA AKTE MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA	88
D.7.11.	UPUĆIVANJA NA NEOBVEZUJUĆE AKTE.....	88
D.7.12.	UPUĆIVANJA NA <i>SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE</i>	88
D.8.	DINAMIČNA I STATIČNA UPUĆIVANJA	88
D.8.1.	DINAMIČNA UPUĆIVANJA	88
D.8.2.	STATIČNA UPUĆIVANJA	89

D.9.	UPUĆIVANJA NA SUBJEKTE	90
D.9.1.	UPUĆIVANJA NA UNIJU I NA ZAJEDNICU EURATOM	90
D.9.2.	UPUĆIVANJA NA INSTITUCIJE I TIJELA UNIJE	90
D.9.3.	UPUĆIVANJA NA DRŽAVE ČLANICE.....	92
D.9.4.	UPUĆIVANJA NA TREĆE ZEMLJE	92
D.10.	UPUĆIVANJA NA DATUME I ROKOVE.....	92
D.10.1.	OPĆENITO.....	92
D.10.2.	AKTI O IZMJENI.....	94
D.10.3.	POČETAK RAZDOBLJA.....	95
D.10.4.	KRAJ RAZDOBLJA.....	95
D.10.5.	ROKOVI	95
D.11.	UPUĆIVANJA NA JEZIKE.....	96
D.12.	BILJEŠKE I UPUTE UREDU ZA PUBLIKACIJE	96

PRILOG I. Zajednički praktični vodič Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjen osobama koje sudjeluju u izradi zakonodavstva Europske unije

PRILOG II. Opća struktura akta koji se donosi u okviru redovnog zakonodavnog postupka

Oznake upotrijebljene u ovom Priručniku

Radi bolje čitkosti u ovom Priručniku upotrebljavaju se sljedeće oznake: font koji se upotrebljava u cijelokupnom tekstu je „Verdana”, osim u formulacijama koje se umeću u zakonodavne akte, koje su u fontu „Times New Roman”.

Osim toga, u Priručniku se upotrebljavaju sljedeće oznake za standardne formulacije:

...	Fakultativna formulacija, bez primjera
[xxxx]	Fakultativna formulacija, s primjerom
[xxxx/xxxx]	Ograničen broj opcija
[xxxx/xxxx/....]	Pored ponuđenih postoje i druge opcije
xxxxx(xx)	Opcije specifične za pojedini jezik, kao što su muški/ženski rod ili jednina/množina
[xxxxxxxxxxxx]	Objašnjenja (u fontu Verdana)

A. DIO A — MODEL AKTA

Tekst akta	Komentar
UREDBA [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1] EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od ... [o ...]	A.1. Naslov uredbe Opća pravila koja se primjenjuju: vidi točku 8. Zajedničkog praktičnog vodiča (ZPV) i točku D.1. Posebna pravila i formulacije: – akti o izmjeni: vidi točke 8.3., 18.9 i 18.10 ZPV-a te točku D.1.4.2. – kodifikacije: vidi točku C.3.1. – preinake: vidi točku C.4.1.
DIREKTIVA (EU) [2015]/[1] EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od ... [o ...]	A.2. Naslov direktive Opća pravila koja se primjenjuju: vidi točku 8 ZPV-a i točku D.1. Posebna pravila i formulacije: – akti o izmjeni: vidi točke 8.3., 18.9 i 18.10 ZPV-a te točku D.1.4.2. – kodifikacije: vidi točku C.3.1. – preinake: vidi točku C.4.1.
ODLUKA (EU) [2015]/[1] EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od ... [o ...]	A.3. Naslov odluke Opća pravila koja se primjenjuju: vidi točku 8 ZPV-a i točku D.1. Posebna pravila i formulacije: – akti o izmjeni: vidi točke 8.3., 18.9 i 18.10 ZPV-a te točku D.1.4.2. – kodifikacije: vidi točku C.3.1. – preinake: vidi točku C.4.1.

Tekst akta	Komentar
(kodificirani tekst)	B. Formulacija koja treba biti uključena u sve kodifikacije. Vidi točku C.3.1.
(preinaka)	C. Formulacija koja treba biti uključena u sve preinake. Vidi točku C.4.1.
(Tekst značajan za EGP)	D. Formulacija koja treba biti uključena kada je predmet akta uređen Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru.
EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,	E. Formulacija koja treba biti uključena u sve akte.
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak (njegove članke),	F. Formulacija koja treba biti uključena u sve akte. Navedite pravnu osnovu akta u UFEU-u. Pravila koja se primjenjuju: vidi točke 9.1, 9.3, 9.4, 9.6, 9.8 i 9.13 ZPV-a te točku D.2.2.
uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak (njegove članke),	G. Formulacija koja treba biti uključena samo kada akt ima dvojnu pravnu osnovu, jednu iz UFEU-a, a drugu iz Ugovora o Euratomu. Navedite pravnu osnovu akta u Ugovoru o Euratomu. Pravila koja se primjenjuju: vidi točke 9.1, 9.3, 9.4, 9.6, 9.8 i 9.13 ZPV-a te točku D.2.2

Tekst akta	Komentar
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,	H.1. Formulacija koja treba biti uključena kada je redovni zakonodavni postupak započet prijedlogom Komisije.
uzimajući u obzir inicijativu ... [imena država članica],	H.2. Formulacija koja treba biti uključena kada je redovni zakonodavni postupak započet na inicijativu jedne četvrtine država članica (moguće pravne osnove: poglavlja 4. i 5. glave V. dijela trećeg UFEU-a, o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima i policijskoj suradnji)
uzimajući u obzir zahtjev Suda,	H.3. Formulacija koja treba biti uključena kada je redovni zakonodavni postupak započet na temelju zahtjeva Suda (moguće pravne osnove: članci 257. i 281. UFEU-a, kao i Statut Suda)
uzimajući u obzir preporuku Europske središnje banke,	H.4. Formulacija koja treba biti uključena kada je redovni zakonodavni postupak započet na temelju preporuke Europske središnje banke (moguća pravna osnova: članak 129. stavak 3. UFEU-a)
nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,	I. Formulacija koja treba biti uključena u sve akte (čak i kada se akt tiče područja u kojem Unija ima isključivu nadležnost)

Tekst akta	Komentar
uzimajući u obzir mišljenje Europske komisije,	J. Formulacija koja treba biti uključena kada je Komisija dala mišljenje na temelju članka 294. stavka 15. drugog podstavka UFEU-a. Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku 9.10 ZPV-a. Ako savjetovanje nije rezultiralo mišljenjem, formulacija u pozivanju mora se prilagoditi: vidi točku D.2.5.1. Za druga pravila koja se primjenjuju, vidi točke D.2.5.2., D.2.5.3. i D.2.5.4.
uzimajući u obzir mišljenje Suda,	K. Formulacija koja treba biti uključena kada je Sud dao mišljenje, kako je predviđeno u pravnoj osnovi akta. Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku 9.10 ZPV-a. Ako savjetovanje nije rezultiralo mišljenjem, formulacija u pozivanju mora se prilagoditi: vidi točku D.2.5.1. Za druga pravila koja se primjenjuju, vidi točke D.2.5.2., D.2.5.3. i D.2.5.4.

Tekst akta	Komentar
uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke,	<p>L. Formulacija koja treba biti uključena kada je Europska središnja banka dala mišljenje, kako je predviđeno u pravnoj osnovi akta ili članku 127. stavku 4. UFEU-a.</p> <p>Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku 9.10 ZPV-a.</p> <p>Ako savjetovanje nije rezultiralo mišljenjem, formulacija u pozivanju mora se prilagoditi: vidi točku D.2.5.1.</p> <p>Za druga pravila koja se primjenjuju, vidi točke D.2.5.2., D.2.5.3. i D.2.5.4.</p>
uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda,	<p>M. Formulacija koja treba biti uključena kada je Revizorski sud dao mišljenje kako je predviđeno u pravnoj osnovi akta ili članku 287. stavku 4. drugom podstavku UFEU-a.</p> <p>Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku 9.10 ZPV-a.</p> <p>Ako savjetovanje nije rezultiralo mišljenjem, formulacija u pozivanju mora se prilagoditi: vidi točku D.2.5.1.</p> <p>Za druga pravila koja se primjenjuju, vidi točke D.2.5.2., D.2.5.3. i D.2.5.4.</p>

Tekst akta	Komentar
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,	N. Formulacija koja treba biti uključena kada je Europski gospodarski i socijalni odbor dao mišljenje kako je predviđeno u pravnoj osnovi akta ili članku 304. UFEU-a. Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku 9.10 ZPV-a. Ako savjetovanje nije rezultiralo mišljenjem, formulacija u pozivanju mora se prilagoditi: vidi točku D.2.5.1. Za druga pravila koja se primjenjuju, vidi točke D.2.5.2., D.2.5.3. i D.2.5.4.
uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,	O. Formulacija koja treba biti uključena kada je Odbor regija dao mišljenje kako je predviđeno u pravnoj osnovi akta ili članku 307. UFEU-a. Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku 9.10 ZPV-a. Ako savjetovanje nije rezultiralo mišljenjem, formulacija u pozivanju mora se prilagoditi: vidi točku D.2.5.1. Za druga pravila koja se primjenjuju, vidi točke D.2.5.2., D.2.5.3. i D.2.5.4.
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,	P.1. Formulacija koja treba biti uključena kada je akt donesen u prvom ili drugom čitanju. Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točke D.2.6.1. i D.2.6.2.
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje ...,	P.2. Formulacija koja treba biti uključena kada je akt donesen u trećem čitanju. Za pripadajuću bilješku uz ovo pozivanje vidi točku D.2.6.3.

Tekst akta	Komentar
budući da:	Q. Formulacija koja treba biti uključena u sve akte.
(1)	R. Svi akti sadržavaju jednu ili više uvodnih izjava.
(2)	Opća pravila koja se primjenjuju na uvodne izjave: vidi točke 10 i 11 ZPV-a te točku D.3.
...	
(...)....,	<p>Posebna pravila i formulacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delegirani akti: vidi točku C.1.1. - provedbeni akti: vidi točke C.2.1.1. i C.2.2. - kodifikacije: vidi točku C.3.2. - preinake: vidi točke C.4.2.1. i C.4.2.2. u pogledu direktiva i C.4.3.1. u pogledu uredbi i odluka - proporcionalnost i supsidijarnost: vidi točku 10.15 ZPV-a i točku C.5. - savjetovanja koja nisu predviđena Ugovorima: vidi točku C.6. - akti o izmjeni: vidi točke 18.11 i 18.12 ZPV-a - „schengenski“ akti i drugi akti obuhvaćeni dijelom trećim glavom V. UFEU-a: vidi točku C.12.
DONIJELI SU OVU UREDBU:	S.1. Formulacija koja treba biti uključena u sve uredbe.
DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:	S.2. Formulacija koja treba biti uključena u sve direktive.

Tekst akta	Komentar	
DONIJELI SU OVU ODLUKU:	S.3. Formulacija koja treba biti uključena u sve odluke.	
Članak 1. Članak 2.	T. Ako akt sadržava samo jedan članak, ovo se zamjenjuje riječima „Jedini članak”. Članci se mogu grupirati u dijelove, glave, poglavlja i odjeljke ili se podijeliti na stavke označene brojem, stavke neoznačene brojem, točke i alineje: vidi točke: 4.4, 4.5, 7.3 i 15.4 ZPV-a te točku D.4.3. Za standardnu strukturu normativnog dijela, vidi dio B. Za opća pravila koja se primjenjuju na normativni dio: vidi točke od 12 do 15 ZPV-a i točku D.4.	
Sastavljeno u	U. Formulacija koja treba biti uključena u sve akte. Popunjava se tek kada je poznato mjesto i datum potpisivanja od strane predsjednikâ Parlamenta i Vijeća.	
Za Europski parlament [Predsjednik/ Predsjednica]	Za Vijeće [Predsjednik/ Predsjednica]	V. Formulacija koja treba biti uključena u sve akte.
PRILOG ...	W. Formulacija koja treba biti uključena kada akt sadržava jedan ili više priloga. Opća pravila koja se primjenjuju na priloge: vidi točku 22 ZPV-a i točku D.5. Posebna pravila i formulacije: – kodifikacije: vidi točku C.3.4. – preinake: vidi točku C.4.4. – akti o izmjeni: vidi točku C.9.6.	

B. DIO B — STANDARDNA STRUKTURA NORMATIVNOG DIJELA

U mjeri u kojoj je to moguće, normativni dio ima standardnu strukturu. Obuhvaćena pitanja u pravilu se obrađuju redoslijedom prikazanim u sljedećoj tablici. Elementi navedeni u tablici ne pojavljuju se u svakom aktu: trebalo bi ih uključiti samo ako je to primjerno u dotičnom aktu.

Element	Komentar
1. Predmet	„Predmet” jest ono o čemu je u aktu riječ. Vidi točku 13 ZPV-a
2. Područje primjene	„Područje primjene” odnosi se na kategorije činjeničnih ili pravnih okolnosti i osobe na koje se akt primjenjuje. Vidi točke 4.2.1 i 13 ZPV-a.
3. Definicije	Vidi pravila navedena u točkama 6 i 14 ZPV-a i formulaciju navedenu u točki C.7.
4. Prava i obveze	Odredbe o pravima i obvezama čine pravi normativni dio akta, a njihov oblik ovisi o cilju akta i stupnju složenosti predviđenog sustava. Vidi točku 15 ZPV-a.
5. Delegirani akti	Vidi pravila i formulacije navedene u točki C.1.2.
6. Provedbeni akti	Vidi pravila i formulacije navedene u točki C.2.1.2.
7. Postupovna pravila	
8. Sankcije na nacionalnoj razini	Vidi formulacije navedene u točki C.14.
9. Pravna sredstva koja je potrebno osigurati	

Element	Komentar
10. Odredbe o izmjeni ranijih akata	Vidi pravila i formulacije navedene u točkama 18 i 19 ZPV-a te u točki C.8.
11. Stavljanje izvan snage ili produljenje ranijih akata	Vidi: <ul style="list-style-type: none">• pravila navedena u točki 21 ZPV-a,• formulacije navedene u točki C.9.,• specifične formulacije za kodifikacije, navedene u točki C.3.3.,• specifične formulacije za preinake, navedene u točkama C.4.2.3. i C.4.3.2. Za potrebu navođenja razloga za stavljanje izvan snage, vidi točku 10.6 ZPV-a.
12. Prijelazne odredbe	Vidi točku 15.1 ZPV-a
13. Uzajamna pomoć i priopćivanje informacija	
14. Buduća evaluacija i revizija akta	
15. Prenošenje	Vidi: <ul style="list-style-type: none">• pravila navedena u točkama 20.13 i 20.14 ZPV-a,• opće formulacije navedene u točki C.13.,• specifične formulacije za preinake, navedene u točki C.4.2.3.
16. Stupanje na snagu i vremenska primjena akta	Vidi: <ul style="list-style-type: none">• pravila navedena u točkama od 20.1 do 20.12 ZPV-a,• opće formulacije navedene u točki C.10.,• specifične formulacije za preinake direktiva, navedene u točki C.4.2.3.
17. Izravna primjena ili adresati akta	Vidi formulacije navedene u točki C.11.

C. DIO C — STANDARDNE FORMULACIJE

C.1. FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA DELEGIRANE AKTE³

C.1.1. Uvodna izjava

„(...) Kako bi ... [željeni cilj], Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s ... [sadržaj i opseg]. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstитucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.*. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

* SL L 123, 12.5.2016., str. 1.,

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/0j"

Kada se zakonodavnim aktom predviđaju brojna delegiranja ovlasti, čitkost prve rečenice uvodne izjave može se poboljšati upotrebom alineja, pri čemu se svakom alinejom utvrđuju sadržaj i opseg svakog delegiranja. Kada se upotrebljava takav prikaz, posljednje dvije rečenice uvodne izjave čine drugi odlomak.

³ Pravni okvir:

Članak 290. [UFEU-a](#)

Zajednički dogovor Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o delegiranim aktima, priložen Međuinstитucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.,

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/0j).

Točkom 3. gore navedenog Zajedničkog dogovora i točkom 10.16 ZPV-a predviđa se upotreba te standardne formulacije u najvećoj mogućoj mjeri.

C.1.2. Članci

Odredbe potrebne za delegiranje ovlasti sadržavaju dva elementa:

- samo delegiranje (vidi točku C.1.2.1.);
- detalje postupka koji se primjenjuje pri izvršavanju te ovlasti (vidi točke C.1.2.2. i C.1.2.3.).

Odredbe o delegiranju ovlasti mogu biti smještene blizu relevantnim materijalnim odredbama, na kraju relevantne potpodjеле više razine (dijela, glave, poglavlja ili odjeljka) ili prema kraju akta. U svakom slučaju, mora se voditi računa o tome da se ista ovlast ne delegira na više od jednog mjesto.

Odredbe kojima se utvrđuju detalji postupka smještene su na kraju akta.

C.1.2.1. Članak/članci o delegiranju ovlasti

„Komisija [donosi/je ovlaštena za donošenje] delegirane akte/delegiranih akata u skladu s člankom [A] u vezi s ... [sadržaj i opseg].”⁴

Dopunski stavak koji se dodaje u slučaju primjene hitnog postupka:

„Kada, u slučaju ... [sadržaj i opseg], to zahtijevaju krajnje hitni razlozi, na delegirane akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku [B].”

⁴ Potrebno je razlikovati delegiranje ovlasti za dopunu zakonodavnog akta od delegiranja ovlasti za njegovu izmjenu; vidi osobito [presudu Suda od 17. ožujka 2016., Europski parlament/Europska komisija, C-286/14, ECLI:EU:C:2016:183](#).

C.1.2.2. Članak o izvršavanju delegiranja ovlasti

„Članak [A] Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. *[trajanje]*

Opcija 1.:

Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka/članaka ... dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od ...[datum stupanja na snagu temeljnog zakonodavnog akta ili bilo koji drugi datum koji odrede suzakonodavci].

Opcija 2.:

Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka/članaka ... dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od ... godina počevši od ...[datum stupanja na snagu temeljnog zakonodavnog akta ili bilo koji drugi datum koji odrede suzakonodavci]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od ... godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

Opcija 3.:

Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka/članaka ... dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od ... godina počevši od ...[datum stupanja na snagu temeljnog zakonodavnog akta ili bilo koji drugi datum koji odrede suzakonodavci].

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka/članaka Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka/članaka ... stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od [dva mjeseca] od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produžuje za [dva mjeseca] na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.⁵

C.1.2.3. Dopunski članak koji se dodaje u slučaju primjene hitnog postupka

*„Članak [B]
Hitni postupak*

1. Delegirani akti doneseni na temelju ovog članka stupaju na snagu bez odgode i primjenjuju se sve dok nije podnesen prigovor u skladu sa stavkom 2. Prilikom priopćenja delegiranog akta Europskom parlamentu i Vijeću navode se razlozi za primjenu hitnog postupka.
2. Europski parlament ili Vijeće mogu podnijeti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom iz članka [A] stavka [6]. U takvom slučaju Komisija bez odgode stavlja dotični akt izvan snage nakon što joj Europski parlament ili Vijeće priopće svoju odluku o podnošenju prigovora.”

⁵ Ako je u odlomku „6. Delegirani akt donesen na temelju članka/članaka ... stupa na snagu samo ako ...“ potrebno navesti nekoliko odredaba kao pravne osnove, trebalo bi pažljivo odabrati način izražavanja odnosa među tim odredbama (npr. „na temelju članka 4. i 6.“, „... na temelju članka 4. ili članka 6.“, „... na temelju članka 4. i 5. ili članka 6.“). U pojedinim slučajevima navođenje subjekta „delegirani akt“ u množini može biti jednostavno i primjereno rješenje (npr. „6. Delegirani akti doneseni na temelju članka 4. ili članka 6. stupaju na snagu samo ako ...“).

C.2. FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA PROVEDBENE AKTE⁶

C.2.1. Provedbeni akti koji podliježu nadzoru država članica

Sljedeće formulacije namijenjene su pružanju smjernica za izradu odredaba o provedbenim aktima koji se donose u skladu s [Uredbom \(EU\) br. 182/2011](#) te kao takve nisu obvezujuće. Različiti dijelovi formulacija mogu se upotrebljavati i kombinirati od slučaja do slučaja.

C.2.1.1. Uvodne izjave

C.2.1.1.1. Uvodna izjava koju uvijek treba uključiti kada se temeljnim pravnim aktom predviđaju provedbene ovlasti koje podliježu nadzoru država članica.⁷

„(...) [Zakonodavac može, od slučaja do slučaja, uključiti opširnije obrazloženje potrebe za jedinstvenim uvjetima] Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu [[ove .../ovog ... [temeljni pravni akt] / ... [odgovarajuće odredbe temeljnog pravnog akta]] provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća*.

* Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>)."

⁶ Pravni okvir:

- Članak 291. [UFEU-a](#)
- [Uredba \(EU\) br. 182/2011](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁷ U nekim slučajevima zakonodavac daje provedbene ovlasti Komisiji koje ne podliježu nadzoru država članica, u takvim slučajevima ova uvodna izjava (ili posebna uvodna izjava) trebale bi to odražavati, bez ikakvog upućivanja na [Uredbu \(EU\) br. 182/2011](#) (vidi točku C.2.2).

C.2.1.1.2. Uvodne izjave koje treba uključiti u posebnim slučajevima

A. Odabir postupka

„(...) Za donošenje ... [dotični provedbeni akti] trebalo bi primjenjivati [savjetodavni postupak / postupak ispitivanja] [kako bi ... / s obzirom na to da ti akti ...] ... [obrazloženje iznimke od članka 2. stavka 2. ili članka 2. stavka 3. Uredbe (EU) br. 182/2011 uzimajući u obzir prirodu ili učinak provedbenog akta].“

B. Provedbeni akti koji se odmah primjenjuju

„(...) Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju kada, u opravdanim slučajevima povezanim s ... [provedbene ovlasti kako su opisane u odgovarajućim odredbama temeljnog pravnog akta] to zahtijevaju krajnje hitni razlozi.“

C.2.1.2. Članci

Odredbe potrebne za dodjeljivanje provedbene ovlasti sadržavaju dva elementa:

- samo dodjeljivanje;
- detalje postupka koji se primjenjuje pri izvršavanju te ovlasti.

Odredbe o dodjeljivanju provedbenih ovlasti mogu biti smještene blizu relevantnim materijalnim odredbama, na kraju relevantne potpodjеле više razine (dijela, glave, poglavljia ili odjeljka) ili prema kraju akta. U svakom slučaju, mora se voditi računa o tome da se ista ovlast ne dodjeljuje na više od jednog mjestu.

Odredbe kojima se utvrđuju detalji postupka smještene su na kraju akta.

1. Članak X

- A. Obvezni članak (članak kojim se Komisiji dodjeljuju provedbene ovlasti⁸)

„Članak [X]

... [opis provedbenih akata]. Ti se provedbeni akti donose u skladu [sa savjetodavnim postupkom / s postupkom ispitivanja] iz članka [Y] stavka [y].”

- B. Mogući članak (kojim se također predviđaju provedbeni akti koji se odmah primjenjuju)

„Članak [X]

... [opis provedbenih akata]. Ti se provedbeni akti donose u skladu [sa savjetodavnim postupkom / s postupkom ispitivanja] iz članka [Y] stavka [y].

Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga [povezanih s ...], Komisija u skladu s postupkom iz članka [Y] stavka [z] donosi provedbene akte koji se odmah primjenjuju.”⁹

Kada zakonodavac odluči iskoristiti mogućnost iz članka 8. stavka 2. [Uredbe \(EU\) br. 182/2011](#) da u temeljnem pravnom aktu predvidi alternativno najdulje razdoblje važenja provedbenih akata koji se odmah primjenjuju, za drugi stavak mogla bi se upotrijebiti sljedeća mogućnost:

„Članak [X]

... [opis provedbenih akata]. Ti se provedbeni akti donose u skladu [sa savjetodavnim postupkom / s postupkom ispitivanja] iz članka [Y] stavka [y].

Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga [povezanih s ...], Komisija u skladu s postupkom iz članka [Y] stavka [z] donosi provedbene akte koji se odmah primjenjuju. Ti akti ostaju na snazi na snazi tijekom razdoblja od najviše”

⁸ Takva se odredba mora uključiti za svaku provedbenu ovlast.

⁹ U tom slučaju ti provedbeni akti koji se odmah primjenjuju ostaju na snazi tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci.

2. Članak Y

„Članak [Y]

Postupak odbora

[Tekst koji se upotrebljava kada je odbor već osnovan u okviru postojećeg zakonodavstva:]

1. Komisiji pomaže ... [ime odbora], osnovan ... [upućivanje na pravni akt kojim je odbor stvoren]. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

[Tekst koji se upotrebljava kada se radi o novom odboru:]

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

[Kada je temeljnim pravnim aktom predviđen savjetodavni postupak:]

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

[Kada zakonodavac odluči iskoristiti mogućnost iz članka 3. stavka 5. drugog podstavka [Uredbe \(EU\) br. 182/2011](#), moguća opcija, među onima koje bi mogle biti obuhvaćene tom odredbom, mogla bi biti sljedeća:]

Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva/zahtijevaju [... [broj članova] / ... većina [precizirati većinu: obična, dvotrećinska itd.]] članova/člana odbora.

[Kada je temeljnim pravnim aktom predviđen postupak ispitivanja:]

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

[Kada zakonodavac odluči iskoristiti mogućnost iz članka 3. stavka 5. drugog podstavka [Uredbe \(EU\) br. 182/2011](#), moguća opcija, među onima koje bi moglo biti obuhvaćene tom odredbom, mogla bi biti sljedeća:]

Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva/zahtijevaju [... [broj članova] / ... većina [precizirati većinu: obična, dvotrećinska itd.]] članova/člana odbora.

[Kada zakonodavac odluči iskoristiti mogućnost iz članka 5. stavka 4. drugog podstavka točke (b) [Uredbe \(EU\) br. 182/2011](#), da se temeljnim pravnim aktom predviđa da se nacrt provedbenog akta ne može donijeti bez danog mišljenja, dodaje se sljedeći podstavak:]

Ako odbor ne da mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

[Kada je temeljnim pravnim aktom predviđen hitni postupak:]

4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim [člankom 4. / člankom 5.]."

C.2.2. Provedbeni akti koji ne podliježu nadzoru država članica

U pojedinim slučajevima u temeljnem pravnom aktu zakonodavac dodjeljuje Komisiji provedbene ovlasti koje ne podliježu nadzoru država članica¹⁰; u takvim bi slučajevima to trebala odražavati jedna posebna uvodna izjava ili više njih, bez ikakva upućivanja na [Uredbu \(EU\) br. 182/2011](#) u pogledu ovlasti koje ne podliježu takvom nadzoru.

¹⁰ Na primjer, provedbeni akti u vezi s pitanjima tržišnog natjecanja u području poljoprivrede, pozivima na podnošenje ponuda itd.

Sljedeće formulacije namijenjene su za uporabu zajedno s formulacijama koje se odnose na provedbene akte koji podliježu nadzoru država članica.

UVODNE IZJAVE

Uvodne izjave koje treba uključiti:

1. kada **nijedna** od provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji temeljnim pravnim aktom **ne podliježe** nadzoru država članica:

„(...) [Zakonodavac može, od slučaja do slučaja, uključiti opširnije obrazloženje potrebe za jedinstvenim uvjetima.] Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu [[ove .../ovog ...] [temeljni pravni akt] / ... [odgovarajuće odredbe temeljnog pravnog akta]] provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji.”

2. kada **neke** od provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji temeljnim pravnim aktom **ne podliježu** nadzoru država članica, **dok ostale** dodijeljene provedbene ovlasti **podliježu** takvom nadzoru:

„(...) [Zakonodavac može, od slučaja do slučaja, uključiti opširnije obrazloženje potrebe za jedinstvenim uvjetima.] Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu [[ove .../ovog ... [temeljni pravni akt] / ... [odgovarajuće odredbe temeljnog pravnog akta]] provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji.

- (...) Provedbene ovlasti koje se odnose na ... [odgovarajuće odredbe temeljnog pravnog akta kojima se Komisiji dodjeljuju provedbene ovlasti koje podliježu nadzoru država članica] trebalo bi izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća*.
-

* Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”

C.3. FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA KODIFIKACIJU¹¹

C.3.1. Naslov

- Iza naslova akta o kodifikaciji dodaje se napomena da je riječ o kodificiranom tekstu¹².

Primjer:

**„UREDJA [(EU) / (EU, Euratom)] [2015] / [1] EUOPSKOG PARLAMENTA I
VIJEĆA
od ...
[o ...]
(kodificirani tekst)“**

- Prema potrebi, naslov akta o kodifikaciji može se ažurirati.

Primjer:

Direktiva Vijeća 78/933/EEZ od 17. listopada 1978. o **usklađivanju zakonodavstava država članica** u odnosu na ugradbu uređaja za osvjetljivanje i uređaja za svjetlosnu signalizaciju na traktore na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo

kodificirana je:

Direktivom 2009/61/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o ugradbi uređaja za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju na traktore na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo

¹¹ Pravni okvir: Međuinstitucionalni sporazum od 20. prosinca 1994. o ubrzanoj metodi rada za službeno kodificiranje zakonodavnih tekstova (SL C 102, 4.4.1996., str. 2.).

¹² Napomena „(kodificirani tekst)“ **ne čini** dio naslova.

C.3.2. Uvodne izjave

C.3.2.1. Prva uvodna izjava

„(1) [Uredba/Direktiva/Odluka] ...* značajno je izmijenjena [nekoliko puta]**. Radi jasnoće i racionalnosti tu bi [uredbu/direktivu/odluku] trebalo kodificirati.

* [Uredba/Direktiva/Odluka] ... (SL L ...).

** Vidi Prilog [N] / dio A Priloga [N].”

NB: Ako je naslov akta koji se kodificira izmijenjen, pripadajuća bilješka glasi:

„* [Uredba/Direktiva/Odluka] ... (SL L ...). Izvorni naslov glasio je „...”. Izmijenjen je [akt o izmjeni] (SL L ...).”

C.3.2.2. Zadnja uvodna izjava u slučaju kodifikacije direktive

„(...) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo [i datuma(â) početka primjene] direktiva, koji su navedeni u dijelu B Priloga [N],”

NB: Druge standardne uvodne izjave koje su već prisutne u aktu koji se kodificira ili koje se obično uključuju u novi akt treba, ako je to prikladno, uključiti u akt o kodifikaciji. Može se pokazati potrebnim prilagoditi ih ili ažurirati.

C.3.3. Članci

C.3.3.1. Članak o stavljanju izvan snage uredbe ili odluke

„Članak ...

[Uredba/Odluka] ... stavlja se izvan snage.

Upućivanja na [uredbu/odluku] stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu [Uredbu/Odluku] i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga [O].”

C.3.3.2. Članak o stavljanju izvan snage direktive

„Članak ...

Direktiva ..., kako je izmijenjena [Direktivom (direktivama) / aktima] navedenom (navedenima) u dijelu A Priloga [N], stavlja se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo [i datuma(â) početka primjene] direktiva, koji su navedeni u dijelu B Priloga [N].

Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga [O].”

NB: Aktu o kodifikaciji nije moguće dodati nove standardne članke, ali je moguće ažurirati postojeće standardne članke.

C.3.4. Prilozi specifični za kodifikaciju

C.3.4.1. U aktima o kodifikaciji uredbe ili odluke

„PRILOG [N]

[Uredba/Odluka] stavljena izvan snage

i [popis njezinih naknadnih izmjena / njezina izmjena]

[Uredba/Odluka] [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	
[Uredba/Odluka] [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	[Samo ...]
[Akt o pristupanju ...]	[Samo ...]"

C.3.4.2. U aktima o kodifikaciji direktive

„PRILOG [N]

Dio A

Direktiva stavljena izvan snage
i [popis njezinih naknadnih izmjena / njezina izmjena]
(iz članka ...)

Direktiva [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	
Direktiva [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	[Samo ...]
[Akt o pristupanju ...]	[Samo ...]

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo [i datum(i) početka primjene]

(iz članka ...)

Direktiva	Rok za prenošenje	[Datum početka primjene]
		..."

C.3.4.3. U svim aktima o kodifikaciji

„PRILOG [O]

Korelacijska tablica

[Uredba/Odluka/Direktiva] ...

Ova [Uredba/Odluka/Direktiva]

Članak ... [stavak ...]

Članak ... [stavak ...]

Članak ... [stavak ...]

Članak ... [stavak ...]

...

[Prilog ...]

[Prilog ...]

-

[Prilog ...]

-

[Prilog ...]"

C.4. FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA PREINAKU¹³

C.4.1. Naslov

Iza naslova akta o preinaci dodaje se napomena da je riječ o preinaci¹⁴.

Primjer:

**„UREDBA [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1] EUROPSKOG PARLAMENTA
I VIJEĆA
od ...
o ...
(preinaka)“**

C.4.2. Standardne uvodne izjave i članci specifični za preinaku direktiva

C.4.2.1. Prva uvodna izjava

(a) Kada se preinačuje direktiva koja je bila izmijenjena:

- „(1) Direktiva [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1] ... * značajno je izmijenjena [nekoliko puta]**. S obzirom na daljnje izmjene tu bi direktivu radi jasnoće trebalo preinaciti.

* Direktiva ... (SL L ...).

** Vidi dio A Priloga [N]."

¹³ Pravni okvir: [Međuinstitucionalni sporazum od 28. studenoga 2001. o sistematičnjem korištenju metode za preinaćavanje pravnih akata](#) (SL L 77, 28.3.2002., str. 1.).

¹⁴ Napomena „(preinaka)” **ne čini** dio naslova.

(b) Kada se preinačuje direktiva koja nije bila izmijenjena:

- „(1) Potreban je veći broj izmjena Direktive [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1] ...*. Radi jasnoće tu bi direktivu trebalo preinačiti.
-

* Direktiva ... (SL L ...).”

C.4.2.2. Završne uvodne izjave

Predzadnja uvodna izjava

„(...) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjom direktivom / prijašnjim direktivama. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnje direktive / prijašnjih direktiva.”

Zadnja uvodna izjava

„(...) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rok(ov)a za prenošenje u nacionalno pravo [i datuma(â) početka primjene] direktive/direktiva, koji je naveden / koji su navedeni u Prilogu [N] / dijelu B Priloga [N],”

C.4.2.3. Članci koji prethode završnom članku u kojem se navode adresati

„Članak [X]¹⁵
Prenošenje

Model A (*kada nije bitno da se nacionalne odredbe primjenjuju od istog datuma u svim državama članicama*)

1. Države članice stavlju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom/člancima ... i Prilogom/prilozima ...¹⁶ do ... [dan/mjesec/godina]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenu / direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

¹⁵ U aktima o preinaci ova se formulacija upotrebljava umjesto formulacije navedene u točki C.13.. Formulacija koja se upotrebljava u prijedlogu Komisije može biti neznatno drugačija.

¹⁶ Navesti članke i priloge koji su suštinski izmijenjeni u usporedbi s direktivom stavljrenom / direktivama stavljennima izvan snage.

Model B (*kada je bitno da se nacionalne odredbe primjenjuju od istog datuma u svim državama članicama*)

1. Države članice do [dan/mjesec/godina] donose i objavljaju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom/člancima ... i Prilogom/prilozima ... ¹⁷. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

One primjenjuju te mjere od [dan/mjesec/godina].

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenu / direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

¹⁷ Navesti članke i priloge koji su suštinski izmijenjeni u usporedbi s direktivom stavljenom / direktivama stavljenima izvan snage.

*Članak [Y]
Stavljanje izvan snage*

Direktiva (Direktive) ... [, kako je izmijenjena (kako su izmijenjene) [Direktivom (direktivama) / aktima / ...] navedenom (navedenima) u dijelu A Priloga [N]] stavljaju (stavlju) se izvan snage¹⁸ s učinkom od ...¹⁹, ne dovodeći u pitanje obvezu država članica u pogledu rok(ov)a za prenošenje u nacionalno pravo [i datuma(â) početka primjene] direktive/direktiva, koji je naveden / koji su navedeni u Prilogu [N] / dijelu B Priloga [N].

²⁰Upućivanja na direktivu stavljenu / direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga [O].

*Članak [Z]
Stupanje na snagu i primjena*

Ova Direktiva stupa na snagu na dan [sljedećeg/dvadesetog dana od dana] objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak (Članci) ... i Prilog (prilozi) ...²¹ primjenjuju se od ...²²."

-
- 18** Umetnuti formulaciju „za države članice koje obvezuje ova Direktiva” kada je riječ o preinaci, a time i izmjeni, postojećeg akta obuhvaćenog dijelom trećim glavom V. UFEU-a koji već obvezuje Irsku (vidi točku C.12.2. koja se odnosi na umetanje specifične uvodne izjave za Irsku).
- 19** U slučaju primjene modela A članka [X], navesti dan koji slijedi nakon datuma iz članka [X] stavka 1. prvog podstavka.
U slučaju primjene modela B članka [X], navesti datum iz članka [X] stavka 1. drugog podstavka.
- 20** Umetnuti formulaciju „Za države članice koje obvezuje ova Direktiva,” kada je riječ o preinaci, a time i izmjeni, postojećeg akta obuhvaćenog dijelom trećim glavom V. UFEU-a koji već obvezuje Irsku (vidi točku C.12.2. koja se odnosi na umetanje specifične uvodne izjave za Irsku).
- 21** Navesti članke i priloge koji su **nepromijenjeni** u usporedbi s direktivom stavljrenom / direktivama stavljenima izvan snage.
- 22** U slučaju primjene modela A članka [X], navesti dan koji slijedi nakon datuma iz članka [X] stavka 1. prvog podstavka.
U slučaju primjene modela B članka [X], navesti datum iz članka [X] stavka 1. drugog podstavka.

C.4.3. Standardne uvodne izjave i članci specifični za preinaku uredaba i odluka

C.4.3.1. Prva uvodna izjava

(a) Kada se preinačuje uredba ili odluka koja je bila izmijenjena:

- „(1) [Uredba/Odluka] [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1] ...^{*} značajno je izmijenjena [nekoliko puta]^{**}. S obzirom na daljnje izmjene, tu bi [uredbu/odluku] radi jasnoće trebalo preinačiti.

* [Uredba/Odluka] ... (SL L ...).

** Vidi Prilog [N].”

(b) Kada se preinačuje uredba ili odluka koja nije bila izmijenjena:

- „(1) Potreban je veći broj izmjena [Uredbe/Odluke] [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1] ...^{*}. Radi jasnoće tu bi [uredbu/odluku] trebalo preinačiti.

* [Uredba/Odluka] ... (SL L ...).”

C.4.3.2. Članak koji prethodi završnom članku o stupanju na snagu

*„Članak [Y]
Stavljanje izvan snage“*

[Uredba (Uredbe) / Odluka (Odluke)] ... [stavlja/stavlja] se izvan snage.

Upućivanja na [uredbu (uredbe) / odluku (odluke)] stavljenu (stavljene) izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu [Uredbu/Odluku] i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga [O].”

C.4.4. Prilozi

C.4.4.1. U aktima o preinaci direktive

(a) koja je bila izmijenjena

„PRILOG [N]

Dio A

Direktiva stavljena izvan snage
i [popis njezinih naknadnih izmjena / njezina izmjena]
(iz članka [Y])

Direktiva [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	
Direktiva [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	[Samo u vezi s ...]
[Akt o pristupanju ...]	[Samo u vezi s ...]

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo [i datum(i) početka primjene]

(iz članka [Y])

Direktiva	Rok za prenošenje	[Datum početka primjene]
		..."

(b) koja nije bila izmijenjena

„PRILOG [N]

Rok za prenošenje u nacionalno pravo [i datum početka primjene]

(iz članka [Y])

Direktiva	Rok za prenošenje	[Datum početka primjene]
		..."

C.4.4.2. U aktima o preinaci izmijenjene uredbe ili izmijenjene odluke

„PRILOG [N]

[Uredba/Odluka] stavljenica izvan snage
i [popis njezinih naknadnih izmjena / njezina izmjena]

[Uredba/Odluka] [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	
[Uredba/Odluka] [Vijeća] ... [Europskog parlamenta i Vijeća] (SL L ...)	[Samo u vezi s ...]
[Akt o pristupanju ...]	[Samo u vezi s ...]"

C.4.4.3. U svim aktima o preinaci

„PRILOG [O]

Korelacijska tablica

[Uredba/Odluka/Direktiva] ...

Ova [Uredba/Odluka/Direktiva]

Članak ... [stavak ...]

Članak ... [stavak ...]

Članak ... [stavak ...]

Članak ... [stavak ...]

...

[Prilog ...]

[Prilog ...]

-

[Prilog ...]

-

[Prilog ...]".

C.5. FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA NAČELA SUPSIDIJARNOSTI I PROPORCIONALNOSTI

C.5.1. Supsidijarnost i proporcionalnost

Standardna uvodna izjava:

„(...) S obzirom na to da ciljeve ove [Uredbe/Direktive/Odluke] ... [prema potrebi navesti ciljeve] ne mogu doстатно ostvariti države članice ... [navesti razloge], nego se zbog [navesti opseg ili učinke djelovanja] oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova [Uredba/Direktiva/Odluka] ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.“

Potrebno je naglasiti da se u nepromjenjivom dijelu ove standardne uvodne izjave u bitnome reproducira formulacija iz relevantnih odredaba UEU-a. U konkretnoj uvodnoj izjavi potrebno je izričito navesti razloge zbog kojih će se ciljevi nacrta zakonodavnog akta na bolji način ostvariti na razini Unije.²³ Stoga je potrebno obratiti pažnju pri dopunjavanju promjenjivog dijela uvodne izjave namijenjenog navođenju tih razloga.

Također je moguće navesti te razloge u drugim uvodnim izjavama. U tom slučaju može biti korisno uključiti u standardnu uvodnu izjavu upućivanje na te druge uvodne izjave (na primjer: „Zbog prethodno navedenih razloga ...“).²⁴

²³ Za obrazloženje usklađenosti akta s načelom supsidijarnosti vidi također posebno:
- načela navedena u točki 10.15ZPV-a;

- presudu [Suda od 4. svibnja 2016., Poljska/Parlament i Vijeće](#), C-358/14, ECLI:EU:C:2016:323, točke od 111. do 125. i [mišljenje nezavisne odvjetnice u tom predmetu](#), ECLI:EU:C:2015:848, točke od 172. do 188.

²⁴ U slučajevima kada nacionalni parlamenti donesu obrazložena mišljenja koja predstavljaju broj glasova jednak ili veći od pragova predviđenih u članku 7. stavku 3. Protokola br. 2. o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, potrebno je dodati posebne uvodne izjave kako bi se objasnila odluka o zadržavanju nacrta zakonodavnog akta.

C.5.2. Proporcionalnost²⁵

Standardna uvodna izjava:

„(...) U skladu s načelom proporcionalnosti, radi ostvarenja temeljnog cilja ... [navesti opći cilj] potrebno je i primjereno utvrditi pravila ... [navesti posebne mjere koje se uređuju dotičnim aktom]. Ova [Uredba/Direktiva/Odluka] ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji.”

C.5.3. Odstupanje od zahtjeva za čekanjem do isteka roka za obrazložena mišljenja nacionalnih parlamenta

Standardna uvodna izjava:

„(...) Uzimajući u obzir ... [navesti razloge za hitnost predmeta], smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tijedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenta u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.”

U posebnim slučajevima mogu se upotrijebiti druge formulacije.

U ovakvim slučajevima ipak mora biti uključeno standardno pozivanje na prosljeđivanje nacrta akta nacionalnim parlamentima.

²⁵ Za obrazloženje proporcionalnosti akta vidi i načela navedena u točki 10.15 ZPV-a.

C.6. FORMULACIJE O SAVJETOVANJIMA KOJA NISU PREDVIĐENA UGOVORIMA

Standardna uvodna izjava:

„(...) Provedeno je savjetovanje s [Europskim nadzornikom za zaštitu podataka / Europskim nadzornikom za zaštitu podataka i Europskim odborom za zaštitu podataka/...] u skladu s [člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 / člankom 42. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2018/1725 / ...] te [je on dao mišljenje / su oni dali mišljenje (mišljenja)] ... [datum mišljenja (mišljenjâ)]. [*].

[_____]

* [SL C .../...]"

S tim u vezi vidi točku D.2.5.4.

C.7. FORMULACIJE ZA UTVRĐIVANJE DEFINICIJA

Definicije se često navode u posebnom članku (vidi točku 14 ZPV-a), koji se obično oblikuje na sljedeći način:

„Članak [3.]

Definicije

Za potrebe ove [Uredbe/Direktive/Odluke] primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „...” znači ...; [statična definicija]
2. „...” znači ... kako je definiran(a/o) u [članku 4. stavku 1. točki 43. Uredbe (EU) br. 575/2013]; [dinamična definicija]

...”

Točke se označuju arapskim rednim brojevima. Kada su potrebne daljnje potpodjеле, upotrebljavaju se mala slova u zagradama za drugu razinu i mali rimski redni brojevi za treću razinu.

„Za potrebe ove [Uredbe/Direktive/Odluke] primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ...
 - (a) ...
 - i. ...”

U posebnim slučajevima mogu se upotrebljavati druge metode oblikovanja definicija.

Ponekad su definicije primjenjive samo na potpodjelu akta više razine (dio, glava, poglavlje ili odjeljak). Te bi definicije po mogućnosti trebale biti uključene u članak s definicijama, ali se također mogu pojaviti na početku relevantne potpodjеле, na sljedeći način: „Za potrebe ovog/ove [odjeljka] ,...’ znači”. Bez obzira na upotrijebljenu metodu, takve definicije dovode do određenih pitanja, posebno je li korisno ograničiti definiciju na pojedinu potpodjelu ako se definirani pojam pojavljuje samo u toj potpodjeli, koje značenje treba dati definiranom pojmu ako se pojavljuje i izvan dotične potpodjеле itd.

C.8. FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA AKTE O IZMJENI

C.8.1. Uvodna formulacija

C.8.1.1. U slučaju više izmjena akta

„[Uredba/Direktiva/Odluka] ... mijenja se kako slijedi:

1. u članku [3.] [stavku 1.] ...;
2. u članku [4.] ...;

...”

C.8.1.2. U slučaju više izmjena odlomka

Točke se označuju arapskim rednim brojevima za prvu razinu, malim slovima u zagradama za drugu razinu i malim rimskim rednim brojevima za treću razinu.

„[1.] [Članak ... / Stavak ... / [Prvi] stavak / ...] mijenja se kako slijedi:

(a) ...

i. ...”

Vidi primjer iz točke 18.1 ZPV-a, koji pokazuje kombinaciju više izmjena akta i odlomka.

C.8.2. Zamjena²⁶

— „Članak [3.] [Uredbe ...] zamjenjuje se sljedećim:

,Članak [3.]

...”

— „U članku [3.] [Uredbe ...] [stavak ... / [prvi] [pod]stavak / uvodni dio/ uvodna formulacija / ...] zamjenjuje se sljedećim:

,[1.] ...”²⁷

²⁶ Kada se u novom tekstu upućuje na akt koji je objavljen u Službenom listu, a još nije naveden u aktu koji se mijenja, oznaka bilješke piše se u obliku zvjezdice (*) te se sljedeća naznaka stavlja **neposredno ispod novog teksta**, a prije završnih navodnika:

„.... [novi tekst]* ...

—————
* ... (SL L ...)”.

²⁷ Ako se zamjenjuje prvi podstavak stavka označenog brojem, broj tog stavka ne navodi se u novom tekstu. Na primjer:

„U članku 3. stavku 2. Uredbe ... prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
,Komisija poduzima sve potrebne mjere”.

- „U [članku 3.] [Uredbe ...] [riječ(i)/izraz(i)] ,...’ [zamjenjuje/zamjenjuju] se [riječju (rijećima) / izrazom (izrazima)],...’.”²⁸
- „U [članku 3.] [Uredbe ...] datum ,...’ zamjenjuje se datumom ,...’.”

C.8.3. Umetanje

C.8.3.1. Formulacije

- „[U Uredbi ...] umeće se sljedeći članak²⁹:

,Članak [10.a]

...’”
- „[U poglavlju VI. Uredbe ...]³⁰ umeće se sljedeći članak:

,Članak [10.a]

...’”
- „[U članku 3.] [Uredbe ...] [iza [druge] alineje / ispred prve alineje] umeće se sljedeća alineja:³¹

,— ...’”
- „[U članku 3.] [Uredbe ...] [iza [izraza/riječi] ,...’ / između [izraza/riječi] ,...’ i [izraza/riječi] ,...’] umeće (umeću) se [izraz(i)/riječ(i)],...’.”³²

²⁸ Za nedostatke povezane sa zamjenom riječi ili izraza, vidi točku 18.13.1 ZPV-a.

²⁹ Kada je riječ o složenim izmjenama, naznaka broja odredbe koja se umeće može olakšati čitanje akta o izmjeni i posao konsolidacije.

³⁰ Ovu formulaciju treba upotrebljavati samo kada je potrebno precizirati u kojem se elementu potpodjele teksta umeće novi članak.

³¹ Umetanje alineje može utjecati na interna ili eksterna upućivanja na alineje koje slijede. Stoga takvo umetanje zahtijeva posebnu pozornost.

³² Za nedostatke povezane s umetanjem riječi ili izraza, vidi točku 18.13.1 ZPV-a.

C.8.3.2. Označivanje brojevima

Prilikom umetanja članaka, stavaka označenih brojem ili drugih potpodjela označenih brojem ili slovom u normativni dio postojećeg akta dodjeljuje im se broj ili slovo prethodne potpodjele iste razine uz odgovarajuće slovo „a”, „b”, „c”, „d” itd. (na primjer, „članak 1.a”).³³ U iznimnim slučajevima, kada se članci, stavci ili druge potpodjele označene brojem umeću prije potpodjele iste razine koja se pojavljuje na prvom mjestu, označuju se kao „članak -1.”, „članak -1.a”, „stavak -1.”, „stavak -1.a”, „točka -a”, „točka -aa” itd.³⁴

Prilikom umetanja članaka, stavaka označenih brojem ili drugih potpodjela označenih brojem ili slovom, članci, stavci ili druge potpodjele koje slijede iza njih **ne renumeriraju se** jer drugi akti već mogu sadržavati upućivanja na njih (vidi točku 18.2 ZPV-a). Renumriranje se provodi samo u okviru kodifikacije ili preinake.

C.8.4. Dodavanje

C.8.4.1. Formulacije

- „U članku [3.] [Uredbe …] dodaje se sljedeći stavak³⁵:

,[4.] …:”

- „U članku [3.] [Uredbe …] dodaje se sljedeći stavak:

,…:”

³³ Drugo dodatno slovo potrebno je ako je ista metoda označivanja brojem već upotrijebljena za prethodnu potpodjelu iste razine. Na primjer, novi članak umetnut između članka 1.a i članka 1.b zove se „članak 1.aa”.

³⁴ Složenija umetanja mogu se riješiti i upotreborom znaka „-”. Na primjer, umetanje članka 1.-a između članka 1. i članka 1.a.

³⁵ Kada je riječ o složenim izmjenama, naznaka broja odredbe koja se dodaje može olakšati čitanje akta o izmjeni i posao konsolidacije.

C.8.4.2. Označivanje brojevima

Prilikom dodavanja članaka, stavaka označenih brojem ili drugih potpodjela označenih brojem ili slovom u normativni dio postojećeg akta dodjeljuje im se broj ili slovo veći od onog koji ima potpodjela iste razine koja im prethodi.³⁶

C.8.5. Brisanje³⁷

C.8.5.1. Formulacije

Kako bi se samo izbrisala pojedina odredba ili dio odredbe, mogu se upotrebljavati sljedeće formulacije:

- „Članak [3.] [Uredbe ...] briše se.“
- „U članku [3.] [Uredbe ...] [stavak ... / [prvi] [pod]stavak / ...] briše se.“
- „U članku [3.] [Uredbe...] [prva] rečenica briše se.“
- „U članku [3.] [Uredbe ...] [izrazi/riječi] ,...’ brišu se.“³⁸

Jednako tako, za brisanje potpodjele više razine (dio, glava, poglavlje, odjeljak) može se, u načelu, upotrebljavati formulacija poput „[U Uredbi ...] Poglavlje/poglavlje [III.] briše se.“. Međutim, u određenim slučajevima takva formulacija mogla bi čitatelja ostaviti u dvojbi o tome odnosi li se brisanje na potpodjelu više razine sa svim člancima koje ona sadržava ili samo na potpodjelu, uz zadržavanje njezina sadržaja. Kako bi se pojasnio cilj brisanja i povećala pravna sigurnost, u takvim bi se slučajevima mogla upotrebljavati jedna od sljedećih formulacija:

- „[Poglavlje] [III.], koje sadržava članke [od 12. do 15.], briše se.“
- „[Poglavlje] [III.] briše se kao potpodjela, a članci [od 12. do 15.] koje je sadržavalо sada su dio [poglavlja] [II.].“

³⁶ U iznimnim slučajevima, ako je veći broj prethodno bio dodijeljen odredbi koja je naknadno izbrisana, dodanim potpodjelama dodjeljuje se broj ili slovo prethodne potpodjele iste razine, iza čega slijedi, ovisno o slučaju, „a“, „b“, „c“, „d“, „e“ itd. (vidi točku 18.2 ZPV-a).

³⁷ U vezi s potrebom navođenja razloga za brisanje u uvodnim izjavama, vidi točku 10.6 ZPV-a.

³⁸ Za nedostatke povezane s brisanjem izraza ili riječi vidi točku 18.13.1 ZPV-a.

C.8.5.2. Označivanje brojevima

Prilikom brisanja članaka, stavaka označenih brojem, drugih osnovnih jedinica ili potpodjela niže razine označenih brojem ili slovom, ili potpodjela više razine, članci, stavci, druge osnovne jedinice ili potpodjele niže razine ili potpodjele više razine koje slijede iza njih **ne renumeriraju se** jer drugi akti već mogu sadržavati upućivanja na njih (vidi točku 18.2 ZPV-a). Renumерiranje se provodi samo u okviru kodifikacije ili preinake.

C.8.6. U slučaju izmjena jednog priloga ili više njih

C.8.6.1. Standardno oblikovanje (izmjene sadržane u prilogu)

- Specifične izmjene priloga

Formulacija koja se umeće u članke akta o izmjeni:

„[Prilog (Prilozi) / Prilog ... / Prilozi ...] [Uredbi (EU) ...] mijenja (mijenjaju) se u skladu s [Prilogom/Prilogom ...] ovoj Uredbi.“

Formulacija koja se umeće u prilog aktu o izmjeni:

„PRILOG [...]

[Prilog (Prilozi) / Prilog ... / Prilozi ...] [Uredbi ...] mijenja (mijenjaju) se kako slijedi:

1.“

- Zamjena čitavog priloga:

Formulacija koja se umeće u članke akta o izmjeni:

„[Prilog/Prilog ...] [Uredbi ...] zamjenjuje se tekstrom iz [Priloga/Priloga ...] ovoj [Uredbi].“

Formulacija koja se umeće u prilog aktu o izmjeni:

„PRILOG [...]

,PRILOG [...]

...,”

- Umetanje novog priloga:

Formulacija koja se umeće u članke akta o izmjeni:

„[U Uredbi ...] tekst iz [Priloga/Priloga ...] ovoj [Uredbi] umeće se kao Prilog“

Formulacija koja se umeće u prilog aktu o izmjeni:

„PRILOG [...]

,PRILOG [...]

...,”

Točku C.8.3.2 trebalo bi primjenjivati *mutatis mutandis* na označivanje brojevima novog priloga i priloga koji slijede iza njega.

- Dodavanje novog priloga:

Formulacija koja se umeće u članke akta o izmjeni:

„[Uredba ...] mijenja se kako slijedi:

[...] [jedini prilog označuje se brojem kao Prilog I.]

(...) tekst iz [Priloga/Priloga ...] ovoj [Uredbi] dodaje se kao Prilog;“

Formulacija koja se umeće u prilog aktu o izmjeni:

„PRILOG [...]”

,PRILOG [...]”

...”

Točku C.8.4.2 trebalo bi primjenjivati *mutatis mutandis* na označivanje brojem novog priloga.

C.8.6.2. Posebno pravilo o oblikovanju u slučaju jednostavne izmjene (izravnom izmjenom u člancima)

— „Prilog ... [Uredbi ...] mijenja se kako slijedi:

,1.”

— „[Uredba ...] mijenja se kako slijedi:

,1.”

...

[4.] [Naslov] Prilog(a) ... zamjenjuje se sljedećim:

,....”

C.8.7. Izmjene koje se ne odnose na pojedini jezik

Može se dogoditi da su određene odredbe u aktu o izmjeni bespredmetne na određenom jeziku jer je, na tom jeziku, akt koji se mijenja već u skladu s promjenom provedenom u drugim jezicima.

Stoga je primjereno na dotičnom jeziku zadržati označivanje brojem bespredmetne odredbe o izmjeni i dodati napomenu „(ne odnosi se na verziju na [hrvatskom] jeziku)”.

C.9. FORMULACIJE ZA STAVLJANJE IZVAN SNAGE I PRODULJENJE

C.9.1. Stavljanje izvan snage³⁹

Stavljanje izvan snage koje počinje proizvoditi učinak na dan stupanja na snagu akta o stavljanju izvan snage:

- „[Uredba …] stavlja se izvan snage.”

Stavljanje izvan snage koje počinje proizvoditi učinak na neki drugi dan:

- „[Uredba …] stavlja se izvan snage s učinkom od”

C.9.2. Produljenje

- „[U članku …] [Uredbe …] datum … zamjenjuje se datumom …”

C.10. FORMULACIJE O STUPANJU NA SNAGU I RAZDOBLJU PRIMJENE^{40 41 42}

C.10.1. Stupanje na snagu

- „[Ova Uredba] stupa na snagu [na dan/sljedećeg dana od dana/dvadesetog dana od dana] objave u *Službenom listu Europske unije*⁴³.“
- „[Ova Uredba] stupa na snagu …“

³⁹ U vezi s potrebom navođenja razloga za stavljanje izvan snage u uvodnim izjavama, vidi točku 10.6 ZPV-a.

Za kodifikacije, vidi specifične formulacije navedene u točki C.3.3. Za preinake, vidi specifične formulacije navedene u točkama C.4.2.3 i [C.4.3.2](#).

Vidi također, u vezi s upućivanjima na datume i rokove, točku [D.10](#).

⁴⁰ Za preinake direktiva, vidi posebne formulacije navedene u točki C.4.2.3.

⁴¹ Izrazi „uključujući“ i „uključivo“ suvišni su u svim formulacijama navedenima u točki C.10.

⁴² Utvrđivanje datuma stupanja na snagu ili datuma početka primjene koji odgovara prvom danu u godini, tromjesečju ili barem kalendarskom mjesecu može adresatima olakšati primjenu akta.

⁴³ Pri retroaktivnoj primjeni upotrebljava se formulacija „stupa na snagu **na dan** objave“.

C.10.2. Razdoblje primjene

Kada razdoblje primjene akta ili pojedinih njegovih odredaba nije neograničeno razdoblje koje počinje danom stupanja na snagu (retroaktivna⁴⁴, odgođena ili ograničena primjena), u zadnjem članku upotrebljava se jedna od sljedećih formulacija:

- „[Ova Uredba] primjenjuje se [od .../do .../od ... do .../...].”
- „[Članak 3.] primjenjuje se [od .../do .../od ... do .../...].”
- „[Ova Uredba] stupa na snagu [sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*].”

Primjenjuje se od ...

Međutim, [članak 3.] primjenjuje se od ...”

- „[Ova Uredba] prestaje važiti ...”
- „[Članak 3.] prestaje se primjenjivati ...”

Može se pribjeći drugom rješenju tako da se, umjesto u zadnjem članku, u nekom od prethodnih članaka upotrebljavaju formulacije poput sljedećih:

- „.... u razdoblju od ... do ...”
- „.... od ... do ...”
- „.... [s učinkom] od ...”

⁴⁴ Razlozi za retroaktivnu primjenu navode se, s osobitom pozornošću, u uvodnim izjavama (točka 10.14. ZPV-a).

C.11. FORMULACIJE O IZRAVNOJ PRIMJENJIVOSTI I ADRESATIMA

C.11.1. Izravna primjenjivost uredbi

Uredbe koje se primjenjuju na sve države članice i u svima državama članicama:

„Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.“

Uredbe koje se primjenjuju na samo određene države članice i samo u određenim državama članicama (na primjer, države članice koje su u europodručju):

„Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.“

Ove formulacije ne čine dio zadnjeg članka uredbe. One se nalaze između zadnjeg članka i riječi „Sastavljen u...“.

C.11.2. Adresati direktiva

Kada je direktiva upućena svim državama članicama:

„Članak ...

[Adresati]

Ova je Direktiva upućena državama članicama.“

Kada je direktiva upućena samo određenim državama članicama (na primjer, državama članicama koje su u europodručju):

„Članak ...

[Adresati]

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.“

C.11.3. Adresati odluka

U odlukama donesenima u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom navodi se da su upućene svim državama članicama, određenim državama članicama ili se adresati uopće ne navode.

Kada je odluka upućena svim državama članicama:

„Članak ...

[Adresati]

Ova je Odluka upućena državama članicama.”

Kada je odluka upućena samo određenim državama članicama (na primjer, državama članicama koje su u europodručju):

„Članak ...

[Adresati]

Ova je Odluka upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.”

C.12. FORMULACIJE SPECIFIČNE ZA „SCHENGENSKE” AKTE I DRUGE AKTE OBUHVATCENE DIJELOM TREĆIM GLAVOM V. UFEU-A

C.12.1. „Schengenski” akti

C.12.1.1. Island i Norveška – sudjelovanje u primjeni

„(...) U pogledu Islanda i Norveške ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine*, koje pripadaju području iz članka 1. točke ... Odluke Vijeća 1999/437/EZ**.

* SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj)** Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).”

C.12.1.2. Švicarska – sudjelovanje u primjeni na temelju bilo kojeg članka UFEU-a, osim članaka od 82. do 89. (bivši dio treći glava IV. UEZ-a)

„(...) U pogledu Švicarske ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine*, koje pripadaju području iz članka 1. točke ... Odluke Vijeća 1999/437/EZ** u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ***.⁴⁵

* SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

** Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>)."

⁴⁵ Čak i nakon spajanja bivšeg dijela trećeg glave IV. UEZ-a i glave VI. UEU-a, u primjeni ostaju dvije odluke o pridruživanju Švicarske te je potrebno zadržati razlikovanje između tih dvaju slučajeva. Isto pravilo vrijedi za Lihtenštajn.

C.12.1.3. Švicarska – sudjelovanje u primjeni na temelju bilo kojeg članka od 82. do 89. UFEU-a (bivša glava VI. UEU-a)

„(...) U pogledu Švicarske ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine*, koje pripadaju području iz članka 1. točke ... Odluke Vijeća 1999/437/EZ** u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/149/PUP***.⁴⁶

* SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

** Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Odluka Vijeća 2008/149/PUP od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 50., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/149/oj>)."

46 Preciznije upućivanje na Odluku 1999/437/EZ u načelu nije nužno jer je već sadržano u uvodnoj izjavi o Islandu i Norveškoj.

C.12.1.4. Lihtenštajn – sudjelovanje u primjeni na temelju bilo kojeg članka UFEU-a, osim članaka od 82. do 89. (bivši dio treći glava IV. UEZ-a)

„(...) U pogledu Lihtenštajna ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine*, koje pripadaju području iz članka 1. točke ... Odluke Vijeća 1999/437/EZ** u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU***.

* SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

** Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>)."

C.12.1.5. Lihtenštajn – sudjelovanje u primjeni na temelju bilo kojeg članka od 82. do 89. UFEU-a (bivša glava VI. UEU-a)

„(...) U pogledu Lihtenštajna ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine*, koje pripadaju području iz članka 1. točke ... Odluke Vijeća 1999/437/EZ** u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/349/EU***.⁴⁷

* SL L 160, 18.6.2011., str. 3.

** Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Odluka Vijeća 2011/349/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju u ime Europske unije Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, posebno u odnosu na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima i policijsku suradnju (SL L 160, 18.6.2011., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/349/oi>)."

⁴⁷ Preciznije upućivanje na Odluku 1999/437/EZ u načelu nije nužno jer je već sadržano u uvodnoj izjavi o Islandu i Norveškoj.

C.12.1.6. Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska - sudjelovanje u odborima

„(...) Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska uključuju se u rad odbora koji pomažu Komisiji u izvršavanju njezinih izvršnih ovlasti u vezi s provedbom, primjenom i razvojem schengenske pravne stečevine, u skladu s Dogovorom od 22. rujna 2011.* između Europske unije i tih pridruženih država.

-
- * Dogovor između Europske unije i Republike Islanda, Kneževine Lihtenštajna, Kraljevine Norveške i Švicarske Konfederacije o sudjelovanju tih država u radu odbora koji pomažu Europskoj komisiji u izvršavanju njezinih izvršnih ovlasti u vezi s provedbom, primjenom i razvojem schengenske pravne stečevine (SL L 103, 13.4.2012., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2012/193/obj)."

C.12.1.7. Danska – nesudjelovanje (s mogućnošću pristupa)

„(...) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkciranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove [Uredbe/Direktive/Odluke] te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj [Uredbi/Direktivi/Odluci] odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu⁴⁸.“

C.12.1.8. Irska – sudjelovanje

„(...) Irska sudjeluje u ovoj [Uredbi/Direktivi/Odluci] u skladu s člankom 5. stavkom 1. Protokola br. 19 o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkciranju Europske unije, i člankom 6. stavkom 2. Odluke Vijeća 2002/192/EZ*.

-
- * Odluka Vijeća 2002/192/EZ o d 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/obj>)."

48 Preispitivanje ove uvodne izjave provest će se čim Danska podnese obavijest na temelju članka 8. stavka 1. Protokola br. 22.

C.12.1.9.Irska – nesudjelovanje

„(...) Ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ⁴⁹; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove [Uredbe/Direktive/Odluke] te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje⁴⁹.

* Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>)."

C.12.1.10. Nove države članice u odnosu na koje se schengenska pravna stečevina još ne primjenjuje u potpunosti⁵⁰

„(...) Ova [Uredba/Direktiva/Odluka] predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2005. odnosno članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2011.”

C.12.2. Drugi akti obuhvaćeni dijelom trećim glavom V. UFEU-a (akti koji ne predstavljaju razvoj schengenske pravne stečevine)

C.12.2.1.Danska – uvodna izjava o posebnom stajalištu

„(...) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove [Uredbe/Direktive/Odluke] te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.”⁵¹

⁴⁹ Za slučajeve obuhvaćene situacijom opisanom u članku 5. stavcima od 2. do 5. Protokola br. 19 nije predložena nikakva standardna uvodna izjava.

⁵⁰ Ova će uvodna izjava postati suvišna čim dotične države članice započnu potpuno sudjelovati u schengenskoj pravnoj stečevini.

⁵¹ Preispitivanje ove uvodne izjave provest će se čim Danska podnese obavijest na temelju članka 8. stavka 1. Protokola br. 22.

C.12.2.2. Irska – uvodna izjava o posebnom stajalištu: nesudjelovanje

„(...) U skladu s člancima 1. i 2. [te člankom 4.a stavkom 1.⁵²] Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove [Uredbe/Direktive/Odluke] te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.“

C.12.2.3. Irska – uvodna izjava o posebnom stajalištu: sudjelovanje

„(...) U skladu s člankom 3. [i člankom 4.a stavkom 1.⁵³] Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je [pismom od ...) obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove [Uredbe/Direktive/Odluke].“

C.12.2.4. Akti kojima se zamjenjuje postojeći akt koji već obvezuje Irsku (*preinaka de facto*)

(a) Naslov

„DIREKTIVA (EU) [2015]/[1]

EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

o ... i zamjeni [Okvirne odluke ... / Direktive ...]“

⁵² Formulacija koju se umeće kada je riječ o aktu kojim se mijenja, zamjenjuje ili stavlja izvan snage (zamjenom, kao u slučaju preinake) postojeći akt koji već obvezuje Irsku.

⁵³ Formulacija koju se umeće kada je riječ o aktu kojim se mijenja, zamjenjuje ili stavlja izvan snage (zamjenom, kao u slučaju preinake) postojeći akt koji već obvezuje Irsku.

(b) Posebna uvodna izjava (umeće ju se pri kraju preambule, a prije uvodnih izjava o sudjelovanju ili nesudjelovanju)

„(...) Cilj je ove Direktive izmijeniti i proširiti odredbe [Okvirne odluke ... / Direktive ...]. S obzirom na to da su izmjene koje treba provesti značajne po broju i prirodi, [Okvirnu odluku ... / Direktivu ...] radi jasnoće bi trebalo u cijelosti zamijeniti u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva.“

(c) Završni članak u vezi sa zamjenom

„Članak [X]

[Zamjena [Okvirne odluke ... / Direktive ...]]

[Okvirna odluka ... / Direktiva ...] zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ove Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje navedene [okvirne odluke / direktive] u nacionalno pravo.

U odnosu na države članice koje obvezuje ove Direktiva, upućivanja na [Okvirnu odluku ... / Direktivu ...] smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.“

C.13. FORMULACIJE O PRENOŠENJU DIREKTIVA⁵⁴

Sljedeće formulacije obuhvaćaju najčeštalije slučajeve. Formulacija koja se upotrebljava za prenošenje direktive može se razlikovati ovisno o posebnim karakteristikama dotične direktive.⁵⁵

C.13.1. Primjena od strane svake države članice u određenom razdoblju ili do određenog roka

„Članak ...

1. Države članice [stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni / poduzimaju mјere koje su potrebne] radi usklađivanja s ovom Direktivom [do ... / u roku od ... od dana njezina stupanja na snagu]. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mјere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

⁵⁴ Za preinake, vidi formulacije specifične za prenošenje navedene u točki C.4.2.3.

⁵⁵ Formulacija koja se upotrebljava u prijedlogu Komisije može biti neznatno drugačija.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst [glavnih] mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. [Komisija o tome obavješćuje druge države članice.]”

C.13.2. Primjena od istog datuma u svim državama članicama

„Članak ...

1. Države članice [, nakon savjetovanja s Komisijom,] do ... donose i objavljaju mjere potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

One primjenjuju te mjere od

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice od stupanja na snagu ove Direktive osiguravaju da Komisija, u roku dovoljnom za podnošenje primjedaba, bude obaviještena o svim nacrtima zakona i drugih propisa koje one namjeravaju donijeti u području na koje se odnosi ova Direktiva.”

C.13.3. Donošenje, objava i primjena od strane svake države članice u određenom razdoblju ili do određenog roka

„Članak ...

Države članice do ... donose i objavljaju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom prije One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.”

C.13.4. Države članice koje već imaju odredbe usklađene sa zahtjevima direktive

„Države članice Komisiji dostavljaju svoje zakone i druge propise u vezi s primjenom ove Direktive.”

C.13.5. Jednostavno pravo na poduzimanje mjera

„Države članice odmah obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu s ovom Direktivom.“

C.13.6. Veza između odredaba direktive i nacionalnih mjera za prenošenje

U direktivama se ponekad upućuje na potrebu da se u dokumentu s objašnjenjima naznači veza između odredaba direktive i mjera za prenošenje donesenih u različitim državama članicama. To upućivanje ima oblik uvodne izjave:

„(...) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima*, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.

* SL C 369, 17.12.2011., str. 14.”

C.14. FORMULACIJE KOJE SE ODNOSE NA SANKCIJE NA NACIONALNOJ RAZINI

C.14.1. U uredbi

„Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mјere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice [do ... / bez odgode] obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je [bez odgode] obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.“

C.14.2. U direktivi

„Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mјere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice [do ... / bez odgode] obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je [bez odgode] obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.“

D. DIO D — DODATNA PRAVILA O IZRADI

D.1. IZRADA PUNOG NASLOVA

D.1.1. Općenito

Vidi točku 8 ZPV-a.

D.1.2. Predmetna domena

U punom naslovu akata u okviru redovnog zakonodavnog postupka oznaka domene je obično „(EU)“.

Ponekad akt ima dvostruku pravnu osnovu, jednu u UFEU-u i drugu u Ugovoru o Euratomu. U takvima slučajevima puni naslov sadržava riječi „(EU, Euratom)“.

D.1.3. Označivanje brojevima

Prilikom pripreme za objavu akta donesenog u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, Ured za publikacije u puni naslov akta umeće broj iza navoda predmetne domene. Od 1. siječnja 2015. taj broj sadržava godinu objave, iza koje slijedi redni broj (na primjer, „2015/1“).⁵⁶

⁵⁶ Za više informacija, vidi službenu obavijest Ureda za publikacije, "[Usklađivanje brojčanog označivanja pravnih akata EU-a](#)".

D.1.4. Naslov

D.1.4.1. Sažetost

U ZPV-u (točka 8) predviđa se posebno da naslov mora biti što jezgrovitiji. Taj se cilj postiže, između ostalog:

- skraćivanjem naslova drugog akta koji se navodi, kako je predviđeno u točki 16.10.1 ZPV-a⁵⁷, i
- upotrebom skraćenog naziva (na primjer, „Unija“ umjesto „Europska unija“, „države članice“ umjesto „države članice Europske unije“ i „UFEU“ umjesto „Ugovor o funkcioniranju Europske unije“) i, iznimno, upotrebom uobičajenih kratica i pokrata (na primjer, „AKP“, „OECD“, „Europol“).

D.1.4.2. Akti o izmjeni ili stavljanju izvan snage

Vidi točke 8.3, 18.9, 18.10 i 19.3 ZPV-a. Potrebno je navesti da, ako je svrha akta izmijeniti drugi akt, naslov mora sadržavati formulaciju „o izmjeni“ (formulacije poput „o zamjeni ...“ ne bi se smjele upotrebljavati jer se odnose samo na jedan od oblika pravnih radnji prilikom izmjene akta).

Redoslijed kojim se u naslovu akta o izmjeni navode akti koji se mijenjaju uzima u obzir sljedeće kriterije:

1. autor: akti Europskog parlamenta i Vijeća navode se prije akata Vijeća; akti Vijeća navode se prije akata Komisije;

⁵⁷ U toj točki ZPV-a daje se nekoliko primjera formulacija koje bi naslov nepotrebno opteretile te se stoga trebaju izostaviti.

Daljnji primjer je nepotrebno ponavljanje elemenata već navedenih u naslovu. Stoga se na kraju sljedećeg naslova naslov Uredbe (EEZ) br. 1408/71 ne ponavlja iako čini dio punog naslova Uredbe (EEZ) br. 574/72: „Uredba Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. o izmjeni i ažuriranju Uredbe (EEZ) **br. 1408/71** o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice i Uredbe (EEZ) br. 574/72 o utvrđivanju postupka za provedbu Uredbe (EEZ) **br. 1408/71**“.

2. datum akta: više akata koje je donio isti autor odnosno koje su donijeli isti autori navode se kronološkim redoslijedom;
3. vrsta akta: ako se mijenja više akata koje je donio isti autor odnosno koje su donijeli isti autori na isti datum, uredbe se navode prve, iza njih slijede direktive i potom odluke;
4. redni broj: više akata iste vrste koje je donio isti autor odnosno koje su donijeli isti autori na isti datum navode se redoslijedom po rednim brojevima koje im je dodijelio Ured za publikacije kada su bili objavljeni.

Akt kojim se stavlja izvan snage drugi akt mora u svom naslovu uključivati formulaciju „o stavljanju izvan snage“, osim kada je kod akta o stavljanju izvan snage riječ o kodifikaciji (vidi točku C.3.1) ili preinaci (vidi točku C.4.1).⁵⁸ Posebna pravila koja se primjenjuju na naslove akata o izmjeni primjenjuju se *mutatis mutandis* na naslove akata o stavljanju izvan snage.

U naslovu akta kojim se mijenjaju i stavljuju izvan snage drugi akti trebalo bi se upućivati prvo na izmjene, a zatim na stavljanja izvan snage.

Kada se aktom mijenja ili stavlja izvan snage vrlo velik broj akata, iznimno nije potrebno upućivati na sve te akte: umjesto toga može se upotrijebiti drukčija formulacija kojom se osigurava čitkost teksta.⁵⁹

D.1.4.3. Kodifikacije i preinake

Na naslove akata o kodifikaciji (vidi točku C.3.1.) i preinaka (vidi točku C.4.1.) primjenjuju se posebna pravila.

⁵⁸ Pravila koja se primjenjuju u prijedlogu Komisije mogu biti neznatno drukčija.

⁵⁹ Na primjer: „Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o prilagodbi nekih instrumenata podložnih postupku utvrđenom u članku 251. Ugovora, Odluci Vijeća 1999/468/EZ u vezi s regulatornim postupkom s kontrolom — Prilagodba regulatornom postupku s kontrolom — prvi dio“.

D.1.4.4. Izmjena Pravilnika o osoblju za dužnosnike

U uredbama o izmjeni Pravilnika o osoblju izravno se navodi predmet, bez spominjanja Uredbe o utvrđivanju Pravilnika o osoblju (jer su njegove temeljne odredbe sadržane u više akata):

„UREDBA (EU, Euratom) [2015]/[1]

EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

o izmjeni Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije [i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Unije] [u vezi s ...]”

a ne

„UREDBA (EU, Euratom) [2015]/[1]

EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 [u vezi s ...]”.

D.2. IZRADA POZIVANJA

D.2.1. Općenito

Vidi točku 9 ZPV-a.

D.2.2. Pozivanja o pravnoj osnovi

Vidi dio A, polja [F.](#) i [G.](#)

D.2.3. Pozivanja o nacrtu akta koji je podnesen zakonodavcu

Vidi dio A, polja od [H.1. do H.4.](#)

D.2.4. Pozivanje o prosljeđivanju nacionalnim parlamentima

Vidi dio A, polje [I](#).

D.2.5. Pozivanja o savjetovanjima

Vidi dio A, polja od [J. do O](#).

D.2.5.1. Savjetovanja koja ne rezultiraju mišljenjem

Kada se Ugovorima zahtjeva savjetovanje s institucijom ili tijelom, ali to savjetovanje ne rezultira mišljenjem, pozivanje o savjetovanju, koje inače glasi „uzimajući u obzir mišljenje ... [naziv institucije ili tijela]”, zamjenjuje se pozivanjem koje glasi „nakon savjetovanja s ... [naziv institucije ili tijela]”. U takvim slučajevima uz pozivanje se ne navodi oznaka bilješke ili druge informacije.

D.2.5.2. Kada je izdano više od jednog mišljenja

Može se dogoditi da institucija ili tijelo s kojim se provodi savjetovanje izda više od jednog mišljenja. U tom je slučaju potrebno navesti sva donesena mišljenja te njihovu eventualnu objavu.

Na primjer, ako Europski gospodarski i socijalni odbor izda dva mišljenja te su ona objavljena, pozivanje i bilješka glase kako slijedi:

„uzimajući u obzir mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora^{*},

* SL ... i SL”

Ako je samo prvo mišljenje Odbora objavljeno, pozivanje i bilješka glase kako slijedi:

„uzimajući u obzir mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora^{*},

* Mišljenje od [17. ožujka 2010.] (SL ...) i mišljenje od [8. rujna 2011.] (još nije objavljeno u Službenom listu)."

D.2.5.3. Fakultativno savjetovanje predviđeno u Ugovorima

Pozivanje „uzimajući u obzir mišljenje ... [naziv institucije ili tijela]“ također mora biti umetnuto kada je mišljenje izdano nakon fakultativnog savjetovanja ili nakon inicijative na temelju Ugovorâ (na primjer na temelju članka 304. prvog stavka druge i treće rečenice UFEU-a). Kada je savjetovanje s Parlamentom, Vijećem, ili s objema institucijama, fakultativno te ne rezultira mišljenjem, to se pozivanje zamjenjuje pozivanjem koje glasi „nakon savjetovanja s ... [naziv institucije ili tijela],“, bez oznake bilješke ili bilo kojih drugih informacija. Kada je savjetovanje s Komisijom fakultativno te ne rezultira mišljenjem, taj se postupovni korak ne navodi ni u jednom pozivanju.

D.2.5.4. Savjetovanje koje nije predviđeno u Ugovorima

Mišljenja koja nisu predviđena u Ugovorima (na primjer mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka ili tehničkih tijela) ne navode se u pozivanjima. Ona se uglavnom navode pri kraju uvodnih izjava, upotrebom formulacija navedenih u točki C.6.

D.2.6. Pozivanje o zakonodavnem postupku

D.2.6.1. Donošenje u prvom čitanju

Pozivanje i bilješka glase kako slijedi:

„u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,^{*}

* Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od”

D.2.6.2. Donošenje u drugom čitanju

Pozivanje i bilješka glase kako slijedi:

„u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,*

* Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)], i stajalište Vijeća u prvom čitanju od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)]. Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] [i odluka Vijeća od ...⁶⁰].”

D.2.6.3. Donošenje u trećem čitanju

Pozivanje i bilješka glase kako slijedi:

„u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, [u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje ...]*

* Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)], stajalište Vijeća u prvom čitanju od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)]. Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)]. Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od”

⁶⁰ Riječi „i odluka Vijeća od ...“ umeću se kada je Vijeće odobrilo sve izmjene Parlamenta u drugom čitanju. Te se riječi ne umeću (jer nemaju svrhu) ako je Parlament u drugom čitanju odobrio stajalište Vijeća u prvom čitanju.

D.3. IZRADA UVODNIH IZJAVA

Opća pravila primjenjiva na uvodne izjave: vidi točke 10 i 11 ZPV-a i dio A, polje [R](#).

Posebna pravila i formulacije:

- delegirani akti: vidi točku C.1.1.;
- provedbeni akti: vidi točke C.2.1.1. i [C.2.2](#);
- kodifikacija: vidi točku C.3.2.;
- preinaka: vidi točke C.4.2.1 i C.4.2.2 za direktive i C.4.3.1 za uredbe i odluke;
- proporcionalnost i supsidijarnost: vidi točku 10.15 ZPV-a i točku C.5.;
- savjetovanja koja nisu predviđena u Ugovorima: vidi točku C.6;
- akti o izmjeni: vidi točke 18.11 i 18.12 ZPV-a;
- „schengenski“ akti i drugi akti obuhvaćeni dijelom trećim glavom V. UFEU-a: vidi točku C.12.

D.4. IZRADA NORMATIVNOG DIJELA

D.4.1. Općenito

Vidi točke od 12 do 15 ZPV-a.

D.4.2. Standardna struktura

Vidi [dio B](#).

D.4.3. Potpodjele

Članci se mogu **grupirati** u dijelove, glave, poglavlja i odjeljke te se mogu **podijeliti** na stavke označene brojem, stavke neoznačene brojem, točke i alineje: vidi točke 4.4, 4.5, 7.3 i 15.4 ZPV-a.

Zbog praktičnih razloga, a osobito da bi upućivanja mogla biti identična na svim jezicima, potpodjela teksta na **rečenice** (pri čemu je rečenica dio teksta koji počinje velikim početnim slovom i završava točkom) mora biti ista u svim jezičnim verzijama. Kada to načelo uzrokuje poteškoće na nekom od jezika, rečenica treba biti podijeljena na manje cjeline slične rečenicama odvojene točkom sa zarezom.

Budući da su članci i stavci nezavisne, samostalne jedinice, radi jasnoće teksta korisno je i često nužno **ponavljati izraze** od članka do članka ili od stavka do stavka kao i navoditi potpuna upućivanja, kao u sljedećem primjeru:

umjesto:

- „1. Komisija poduzima sve potrebne mjere ...
- 2. **Ona** donosi **te** mjere u skladu s postupkom ...”,

treba pisati:

- „1. Komisija poduzima sve potrebne mjere ...
- 2. **Komisija** donosi **mjere iz stavka 1.** u skladu s postupkom ...”

D.4.4. Nabrajanja

D.4.4.1. Nabrajanje u rečenici bez uvodnog teksta

Preporučljivo je jasno odrediti vezu između elemenata nabrajanja u rečenici kako slijedi:

- u slučaju kumulativnog nabrajanja, „i“
- u slučaju alternativnog nabrajanja, „ili“,
- u slučaju mješovitog nabrajanja (to jest dvostrukе hipoteze: jedan element nabrajanja ili njih nekoliko ili svi): izraz kao što je „... ili ... ili oba/obje/oboje“ ili, kada ne postoji elegantnije rješenje te nije moguće umetnuti uvodni tekst, može se upotrijebiti izraz „i/ili“.

Veznik „ili“ treba upotrebljavati samostalno samo kada je priroda veze jasna jer, kako je Sud presudio⁶¹, značenje tog veznika razlikuje se ovisno o kontekstu u kojem se upotrebljava.

D.4.4.2. Nabrajanje kojem prethodi uvodni tekst

Potrebno je osigurati da je svaki element nabrajanja usklađen s ostalima te da se odnosi izravno na uvodni tekst. U tu je svrhu poželjno izbjegavati umetati samostalne rečenice ili odlomke u nabrajanja (vidi osobito primjer naveden u točki 15.3 ZPV-a). Trebalo bi izbjegavati i konstrukcije u obliku „sendviča“, u kojima se rečenica započeta u uvodnom tekstu nastavlja nakon nabrajanja.⁶²

⁶¹ Presuda Suda od 12. srpnja 2005., [Komisija/Francuska, C-304/02, ECLI:EU:C:2005:444](#), t. 83.

⁶² Na primjer, rečenica bi trebala biti oblikovana ovako:

„Države članice zabranjuju hranjenje životinja koje se drže ili uzgajaju radi proizvodnje hrane sljedećim:

(a) bjelančevinama životinskog podrijetla,
(b) prerađenim životinskim bjelančevinama.“

a ne ovako:

„Države članice zabranjuju hranjenje:

(a) bjelančevinama životinskog podrijetla, ili
(b) prerađenim životinskim bjelančevinama

životinja koje se drže ili uzgajaju radi proizvodnje hrane .“

Nadalje, potrebno je jasno odrediti je li nabrajanje koje slijedi iza uvodnog teksta kumulativno, alternativno ili mješovito (vidi točku D.4.4.1.). Kada je moguće, to bi trebalo učiniti u samom uvodnom tekstu upotrebot formacijama kao što su „[svaki/oba/svi] od sljedećih”, „jedan od sljedećih” ili „jedan ili više sljedećih”. Kada to nije moguće učiniti u uvodnom tekstu, veza između različitih elemenata nabrajanja trebala bi biti izričito navedena dodavanjem riječi „i”, „ili” ili „i/ili” na kraju predzadnjeg elementa nabrajanja. Međutim, treba napomenuti da ta praksa može uzrokovati poteškoće ako se nabrajanje kasnije mijenja te zbog toga što značenje veznika „ili” može biti nejasno (vidi točku D.4.4.1.).

Uvodni tekst uvijek završava dvotočkom (:).⁶³

Točke u nabrajanju označuju se malim slovima u zagradama za prvu razinu, malim rimskim rednim brojevima za drugu razinu i arapskim rednim brojevima za treću razinu. Za četvrtu razinu upotrebljavaju se alineje.

„[Ova Direktiva primjenjuje se na]:

- (a) ...
- i. ...
- 1. ...
- ...”

Iznimno, u članku s definicijama (vidi točku C.7.) i u odredbama o izmjenama (vidi točku C.8.1) točke se označuju arapskim rednim brojevima za prvu razinu, malim slovima u zagradama za drugu razinu i malim rimskim rednim brojevima za treću razinu.

Svi elementi nabrajanja koji čine dio rečenice počinju **malim slovom**.

⁶³ Kada, u okviru stavka, točkama (a), (b) itd. ne prethodi uvodni tekst, one se smatraju pravim podstavcima i završavaju točkom.

D.4.4.3. Nabranja u tablicama

U tablicama, elementi nabranja mogu početi ili velikim ili malim slovom (ovisno o sustavu koji određuju autori); ponekad nakon raznih elemenata ne slijedi znak interpunkcije.

D.4.5. Naslovi i sadržaj

Članci mogu imati naslove kako bi pomogli čitatelju pronaći odredbe koje ga zanimaju. Naslovi bi trebali biti kratki i trebali bi činiti sažetak sadržaja članka. Pristup bi trebao biti dosljedan kroz cijeli akt: ili nijedan članak nema naslov ili ga ima svaki.

Svaki bi dio, glava, poglavje i odjeljak trebao imati naslov.

Prema potrebi se na početku opsežnih akata navodi sadržaj.

D.5. IZRADA PRILOGA

D.5.1. Općenito

Vidi točku 22 ZPV-a.

D.5.2. Oblik, stil i označivanje brojevima

Iako ne postoje stroga pravila kojima se uređuje oblikovanje priloga, primjenom sljedećih smjernica osigurat će se da informacijski sustavi mogu točno prepoznati različite dijelove akta.

Prilozi se ne smiju podijeliti na članke jer to može dovesti do zabune s normativnim dijelom.

Prilozi se obično dijele na točke koje se označuju arapskim brojevima iza kojih slijedi točka na svakoj razini (npr. „10.2.3.”). U pravilu ne bi trebalo biti više od pet razina (npr. „1.1.1.1.1.”). Daljnje razine mogu se upotrebljavati ako je to nužno, iako bi moglo biti bolje upotrijebiti drukčiju strukturu. Neovisno o njihovoj razini, točke označene brojevima mogu sadržavati potpodjele niže razine, pri čemu se upotrebljavaju mala slova u zagrada za prvu razinu, mali rimski redni brojevi za drugu razinu, arapski redni brojevi za treću razinu i alineje za četvrtu razinu. Takve potpodjele niže razine obično se upotrebljavaju samo za nabranja koja slijede iza uvodnog teksta te bi ih trebalo izbjegavati kad god je to moguće. Radi lakoće upućivanja bolje je brojem označiti svaki odlomak u prilozima. Međutim, u vrlo kratkim prilozima, mogu se upotrebljavati odlomci neoznačeni brojem. Iza uvodnog odlomka neoznačenog brojem mogu slijediti točke označene brojem, potpodjele niže razine ili tablice.

Točka označena brojem može sadržavati:

- samo naslov;
- jedan ili više odlomaka neoznačenih brojem;
- kombinaciju naslova i jednog ili više odlomaka neoznačenih brojem.

U prilozima se mogu upotrebljavati potpodjele više razine (dio, glava, poglavlje, odjeljak). Točke bi trebale biti označene brojevima neprekinuto od početka do kraja priloga, neovisno o tome upotrebljavaju li se potpodjele više razine; u protivnom, neke od značajki informacijskih sustava neće biti dostupne.

Tablice i slikovni prikazi mogu se upotrebljavati bilo gdje u prilozima. Međutim, slikovni prikazi koji se upotrebljavaju ne bi trebali sadržavati tekst.

Kada prilog sadržava obrasce ili druge dokumente koje treba upotrebljavati samostalno, gore navedene smjernice trebalo bi slijediti samo u onoj mjeri u kojoj one ne utječu negativno na čitkost teksta ili lakoću upotrebe tih obrazaca i dokumenata, ili u kojoj one ne krše posebne zahtjeve koji se na njih primjenjuju.

Kada se prilogom u pravo Unije unose odredbe iz drugog izvora (npr. pravilnik Gospodarske komisije UN-a za Europu), struktura i označivanje brojevima tih odredaba trebali bi biti isti kao u izvoru (međutim, vidi točku 17.4 ZPV-a).

D.5.3. Sadržaj

Prema potrebi se na početku opsežnih priloga navodi sadržaj.

D.6. INTERNA UPUĆIVANJA

D.6.1. Općenito

Vidi točke 16, 16.1, 16.1.1, 16.2, 16.4, od 16.7 do 16.9 i 16.17 ZPV-a.

D.6.2. Općenita upućivanja na akt

- „ova Uredba”
- „ova Direktiva”
- „ova Odluka”⁶⁴

D.6.3. Upućivanja na pozivanja

„u [prvom] pozivanju”

D.6.4. Upućivanja na uvodne izjave

- Kada akt sadržava više uvodnih izjava označenih brojevima: „(u) uvodnoj izjavi [1.]”
- Kada akt sadržava samo jednu uvodnu izjavu: „(u) uvodnoj izjavi”

D.6.5. Upućivanja na dio normativnog dijela

D.6.5.1. Terminologija koju treba upotrebljavati

Treba upotrebljavati formulaciju iz trećeg stupca tablice iz točke 15.4 ZPV-a. Za upućivanja na uvodni tekst koji prethodi nabranjanju mogu se upotrebljavati izrazi kao što su „uvodni dio” ili „uvodni tekst”.

⁶⁴ U vezi s upotrebom pokaznih zamjenica „ovaj/ova” i „taj/ta”, važno je napomenuti da se prva upotrebljava za akt, članak, stavak itd. u kojima se nalazi upućivanje, a druga za akt, članak, stavak itd. na koje je netom upućeno. Umjesto zamjenice „taj/ta” moguće je upotrijebiti i pridjev „naveden/navedena”.

D.6.5.2. Struktura upućivanja

Kada se upućuje na odredbu, često je potrebno navesti više potpodjela kako bi se točno odredilo mjesto u tekstu gdje se ona nalazi. Te se potpodjele, među kojima postoji hijerarhijski odnos, navode silaznim redoslijedom:

- „članak 1. stavak 1. druga rečenica“
- „stavak 1. treći podstavak“

Navode se, međutim, samo one potpodjele više razine koje nisu zajedničke odredbi na koju se upućuje i odredbi koja sadržava upućivanje. Ako se, na primjer, u članku 3. stavku 1. točki (b) upućuje na članak 3. stavak 1. točku (a), to upućivanje glasi:

„... u točki (a),“

a ne

„... u **članku 3. stavku 1.** točki (a),“

ni

„... u stavku 1. točki (a),“

Kada se upućuje na članke koji se nalaze u okviru jedne ili nekoliko potpodjela više razine (dio, glava, poglavlje, odjeljak), te potpodjele nije potrebno navoditi jer je označivanje članaka brojevima neprekinuto u cijelom aktu:

„članak 2.“

a ne

„članak 2. **odjeljka I.**“

Međutim, ako se izraz „ovog [članka/stavka/točke/alineje/....]” upotrebljava kako bi se izbjegla mogućnost zabune navedena u točki [D.6.5.4.](#), taj se izraz stavlja na kraju upućivanja.

Primjeri:

„u točki (c) **ovog stavka**“

„u prvom stavku točki (d) **ovog članka**“

a ne

„u **ovom stavku** točki (c)“

„u **ovom članku** prvom stavku točki (d)“

S obzirom na to da je prilog po svojoj prirodi sastavni dio akta kojem je priložen (vidi točku 22.3 ZPV-a), upućivanja u prilogu na dio normativnog dijela treba formulirati jednostavno kao i odgovarajuća upućivanja koja se javljaju u drugom dijelu normativnog dijela.⁶⁵

Primjer:

- „popis predviđen u članku 4. stavku 3.“

D.6.5.3. Višestruka upućivanja

Kada se nabrajaju potpodjele iste vrste te se uz jednu ili više tih potpodjela navode potpodjele niže razine, primjenjuju se pravila iz točke D.6.5.2 pri čemu se navedena vrsta potpodjele ponavlja pri svakom upućivanju:

Primjeri:

- „članak 1., **članak** 2. stavak 2. točka (a) i **članak** 3. stavak 1.“

[a ne „članci 1., 2. stavak 2. točka (a) i 3. stavak 1.“]

- „**članak** 2. stavak 1. i **članak** 5. stavak 2.“

- „**stavak** 1. točka (a) i **stavak** 2. drugi podstavak“

[a ne „stavci 1. točka (a) i 2. drugi podstavak“].

⁶⁵ U pogledu upućivanja na odredbe priloga, vidi točku [D.6.6.](#)

Kada se nabrajaju potpodjеле iste vrste, pri čemu se uz te potpodjеле ne navode hijerarhijski niže potpodjеле, način upućivanja se pojednostavljuje te se navedena vrsta potpodjеле ne ponavlja pri svakom upućivanju:

- „poglavlja I. i II.“

[a ne: poglavlje I. i **poglavlje II.**]

- „članci 1., 4. i 9.“
- „članci od 1. do 4.“
- „članci od 1. do 4. i 9.“
- „prva i treća alineja“

Često se kombiniraju gore opisani oblici nabrajanja:

„članak 1., članak 3. stavak 5. točka (c), članak 5. stavci 2. i 3. te članci od 6. do 9.“

Ako se nabrajaju tri brojke koje slijede jedna iza druge, potrebno je navesti svaku od njih zasebno, a ne upotrebljavati skraćeni oblik.

Primjer:

„članci 2., **3. i 4.**“

[a ne: „članci od 2. do 4.“]

D.6.5.4. Izrazi koje treba izbjegavati u upućivanjima

Kada se u tekstu akta upućuje na jednu od potpodjela tog istog akta, potrebno je umjesto riječi kao što su „prethodni“ ili „sljedeći“ navesti precizno upućivanje na tu potpodjelu.

Osim toga, izraze poput „gore naveden“ ili „dolje naveden“ ne bi trebalo dodavati pri preciznom upućivanju.

Nema potrebe za dodavanjem riječi „uključujući“ u nabranje odredaba jer je svaki navedeni element sam po sebi uključen u nabranje.

Izraz „ove/ovog [Uredbe/članka/stavka/...]“ ne bi trebalo dodavati osim u slučaju kada postoji mogućnost zabune.

Primjer:

Unutar članka, upućivanje na stavke od 1. do 4. u stavku 5. istog članka treba glasiti:

„Postupak predviđen u stavcima od 1. do 4. ...“

a ne:

„Postupak predviđen u **prethodnim** stavcima ...“

ni:

„Postupak predviđen u **gore navedenim** stavcima od 1. do 4. ...“

niti (osim u slučaju kada postoji mogućnost zabune):

„Postupak predviđen u stavcima od 1. do 4. **ovog članka** ...“

D.6.6. Upućivanja na priloge

Pravila navedena u točki D.6.5.2 za upućivanja na normativni dio primjenjuju se *mutatis mutandis* na upućivanja na odredbe priloga.

Primjer:

- „točka 2.1.3.7. podtočka (a) iii. 2. četvrta alineja [Priloga/Priloga [I.]],“

Kada postoji mogućnost zabune, potrebno je dodati upućivanje na akt u kojem se nalazi upućivanje, i to na sljedeći način: „Prilog [ovoj Uredbi]“ ili „[tablica] koja se nalazi u Prilogu [ovoj Uredbi]“ (a ne: „... **priložen/a/o** ...“).

Prilog je nužno sastavni dio akta kojem je priložen (vidi točku 22.3 ZPV-a). Stoga se formulacija kao što je „čini sastavni dio ove [Uredbe]“ ne bi trebala navoditi prilikom upućivanja na priloge.

D.7. EKSTERNA UPUĆIVANJA

D.7.1. Općenito

Vidi točke 16, 16.1, 16.1.2, 16.2, od 16.3 do 16.10, 16.17 i 16.18 ZPV-a.

D.7.2. Upućivanja na akte primarnog prava

D.7.2.1. Ugovori

Najprije se navodi Ugovor o Europskoj uniji, zatim Ugovor o funkcioniranju Europske unije i potom Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju

Prvo navođenje:

- „Ugovor o Europskoj uniji“
- „Ugovor o funkcioniranju Europske unije“
- „Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju“

Uz takva navođenja ne upućuje se na objavu u Službenom listu.

Daljnja navođenja:

Ako se u istom tekstu navodi samo jedan Ugovor, može se upotrijebiti riječ „Ugovor“.

Ako se u istom tekstu navodi više Ugovora, trebalo bi upotrijebiti puni naziv Ugovora koji je u pitanju. Ako je primjereno, mogu se upotrijebiti sljedeće pokrate:

- „UEU“ za Ugovor o Europskoj uniji
- „UFEU“ za Ugovor o funkcioniranju Europske unije
- „Ugovor o Euratomu“ za Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju

Radi sažetosti u naslovu se može upotrijebiti kratki oblik: vidi točku D.1.4.1.

Članci, odjeljci, poglavlja, glave i dijelovi UEU-a i UFEU-a navode se prema renumeraciji koja proizlazi iz Ugovora iz Lisabona u njihovoj **pročišćenoj verziji**⁶⁶, **bez upućivanja na** prijašnje označivanje brojevima.

To se pravilo također primjenjuje pri **izmjeni** akata koji su doneseni prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona i koji sadržavaju upućivanja koja stoga slijede prijašnje označivanje brojevima. U tekstu koji se aktom o izmjeni zamjenjuje, dodaje ili umeće, upućivanja se temelje na pročišćenoj verziji. Bilo kakva neusklađenost u vezi s označivanjem brojevima između neizmijenjenog teksta akta koji se mijenja i teksta umetnutog aktom o izmjeni bit će ispravljena naknadno, posebno pri kodifikaciji.

Kada se navodi **naslov** koji sadržava upućivanje u skladu s prijašnjim označivanjem brojevima, to se upućivanje mijenja kako bi bilo usklađeno s pročišćenom verzijom. Prilagođenom broju dodaje se napomena koja odgovara donjem modelu:

¹ [Direktiva 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 54. drugog stavka Ugovora, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera (SL L 258, 1.10.2009., str. 11., [ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/101/oj](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/101/oj)).]

Napomena: Naslov [Direktive 2009/101/EZ] prilagođen je kako bi se uzela u obzir renumeracija članaka Ugovora o osnivanju Europske zajednice u skladu s člankom 5. Ugovora iz Lisabona; izvorno se upućivanje odnosilo na [članak 48. drugi stavak Ugovora o osnivanju Europske zajednice]."

⁶⁶ U skladu s člankom 5. Ugovora iz Lisabona, članci, odjeljci, poglavlja, glave i dijelovi UEU-a i UEZ-a, kako su izmijenjeni tim ugovorom, bili su **renumerirani** u skladu s **tablicama ekvivalenta** koje su određene u Prilogu tom ugovoru i koje čine njegov sastavni dio. Na temelju toga izrađena je **pročišćena verzija**.

D.7.2.2. Protokoli

Prvo navođenje:

- „Protokol br. [19] [o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije], priložen [Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije]“

Uz takvo navođenje ne upućuje se na objavu u Službenom listu.

Daljnja navođenja:

- „Protokol br. [19]“

D.7.2.3. Akti o pristupanju

- „Akt o pristupanju [Austrije, Finske i Švedske]“

ili, ako nabranjanje država članica koje pristupaju previše opterećuje tekst, a značenje je jasno:

- „Akt o pristupanju iz [2003.]⁶⁷

Akti o pristupanju tako se navode u skraćenom obliku bez spominjanja ugovora o pristupanju i bez upućivanja na Službeni list.

⁶⁷ Referentne godine za akte o pristupanju su sljedeće:

- 1972. (Danska i Irska),
- 1979. (Grčka),
- 1985. (Španjolska i Portugal),
- 1994. (Austrija, Finska i Švedska),
- 2003. (Češka, Estonija, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Slovenija, Slovačka),
- 2005. (Bugarska, Rumunjska),
- 2011. (Hrvatska).

D.7.3. Upućivanja na druge pravne akte

D.7.3.1. Utvrđivanje akta na koji se upućuje

Za upućivanja na druge pravne akte:

- u naslovima, vidi točku 16.10.1 ZPV-a;
- u pozivanjima, vidi točku 16.10.2 ZPV-a;
- u ostatku akta (uvodne izjave, članci i prilozi), vidi točku 16.10.3 ZPV-a.

Iznimno od prve alineje točke 16.10.3 ZPV-a, kada uvodne izjave, članci ili prilozi sadržavaju **popis** akata, ti se akti mogu navesti sa svojim punim naslovom u samom popisu te s upućivanjem na objavu u SL-u u bilješci.

U slučaju kada se više akata **iste vrste** koje je donijela **ista institucija** (ili iste institucije) navodi jedan za drugim te prvi put u uvodnim izjavama, člancima ili prilozima, vrsta akta i naziv institucije (ili institucija) navode se jedanput (umjesto da ih se ponavlja za svaki akt), a oznaka bilješke umeće se iza rednog broja svakog akta.

Primjer:

„Prava radnika trebala bi i dalje podlijegati nacionalnim odredbama iz direktiva 2002/14/EZ* i 2009/38/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća.

* Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici (SL L 80, 23.3.2002., str. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj>).

** Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (SL L 122, 16.5.2009., str. 28., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).“

U slučaju kada se više akata **iste vrste** navodi jedan za drugim u uvodnim izjavama, člancima ili prilozima, a ti su akti već prethodno navedeni u aktu, vrsta akta navodi se samo jedanput (umjesto da je se ponavlja za svaki akt).

Primjer:

„Uredbe (EU) 2017/1129 i (EU) 2017/1131“

U skladu s UFEU-om⁶⁸, u naslove **delegiranih akata i provedbenih akata** mora se uvijek uključiti riječ „delegirani“ odnosno „provedbeni“, u odgovarajućem rodu. Te riječi moraju se ponoviti pri svakom upućivanju na delegirani akt ili provedbeni akt, ne samo pri prvom navođenju akta, već i u svim naknadnim upućivanjima (primjer drugog upućivanja: „Delegirana uredba (EU) 2015/1798“).

Određeni se akti u Službenom listu objavljaju s **dva broja**: jednim koji dodjeljuje autor i drugim koji dodjeljuje Ured za publikacije.⁶⁹ Pri upućivanju na akt oba se broja moraju navesti.

Primjer:

Prvo navođenje:

„Odluka (EU) 2015/22 Europske središnje banke (ESB/2015/1)^{*}

* Odluka (EU) 2015/22 Europske središnje banke od 8. siječnja 2015. o utvrđivanju uvjeta za prijenos udjela u kapitalu Europske središnje banke među nacionalnim središnjim bankama i prilagodbu uplaćenoga kapitala (ESB/2015/1) (SL L 6, 10.1.2015., str. 15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/929/oj>)."

Daljnja navođenja:

„Odluka (EU) 2015/22 (ESB/2015/1)“

⁶⁸ Članak 290. stavak 3. za delegirane akte i članak 291. stavak 4. za provedbene akte.

⁶⁹ Za više informacija, vidi službenu obavijest Ureda za publikacije, „[Usklađivanje brojčanog označivanja pravnih akata EU-a](#)“.

Zbog svoje posebne prirode, **Pravilnik o osoblju za dužnosnike** i ostale službenike Unije navodi se u uvodnim izjavama, člancima i prilozima kako slijedi:

„Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije [i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Unije], utvrđen(i) Uredbom Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68*.

* SL L 56, 4.3.1968., str. 1., ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

Za navođenje akata u čijem se naslovu spominje odredba nekog od **Ugovora**, vidi točku D.7.2.1.

U bilješci se navodi samo **prvotna objava** akta. U bilješci se ne navode ni naknadne izmjene niti ispravci. Jedina iznimka od navedenog pravila jest slučaj akta koji se kodificira, a čiji je naslov bio izmijenjen (vidi točku C.3.2.1.) ili kada se želi primijeniti statično upućivanje (vidi točku 16.14 ZPV-a i točku D.8.2.).

Uputovanja na pravni akt moraju biti **precizna**. Zbog toga treba izbjegavati upućivanja na akt u cjelini, osobito u normativnom dijelu, te što je više moguće upućivati na točno određene odredbe.

Na primjer:

„Postupak utvrđen u **članku 2.** Uredbe ...”

a ne:

„Postupak utvrđen u Uredbi ...”

D.7.3.2. Utvrđivanje uvodne izjave na koju se upućuje

Vidi zajedno točku D.6.4.za utvrđivanje uvodne izjave i točku D.7.3.1.za utvrđivanje akta.

Primjer:

„uvodna izjava 1. Uredbe (EU) 2015/10”

Kada se upućuje na uvodne izjave akta donesenog prije 7. veljače 2000., kada uvodne izjave još nisu bile označene brojevima, treba upotrijebiti redni broj pisan riječima: „[prva] uvodna izjava”

D.7.3.3. Utvrđivanje dijela normativnog dijela na koji se upućuje

Vidi zajedno točku D.6.5. za utvrđivanje dijela normativnog dijela i točku D.7.3.1. za utvrđivanje akta.

Primjer:

„članak 3. stavak 2. drugi podstavak Uredbe (EU) 2015/10”

D.7.3.4. Utvrđivanje priloga na koji se upućuje

Vidi zajedno točku D.6.6. za utvrđivanje priloga i točku D.7.3.1. za utvrđivanje akta.

Primjeri:

- Kada akt sadržava samo jedan prilog: „Prilog [Uredbi ...]”
- Kada akt sadržava više od jednog priloga: „Prilog [I.] [Uredbi ...]”

D.7.4. Upućivanja na Povelju Europske unije o temeljnim pravima i na EKLJP

Prilikom upućivanja na Povelju dovoljno je navesti „Povelja Europske unije o temeljnim pravima“. Uz takvo navođenje ne upućuje se na objavu u Službenom listu.

Prilikom upućivanja na EKLJP treba navesti „Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda“.

D.7.5. Upućivanja na rezolucije i odluke Europskog parlamenta

Primjer:

„[Rezolucija/Odluka] Europskog parlamenta od [27. studenoga 2014.] [o potpori pravima potrošača na jedinstvenom digitalnom tržištu]*

* [SL / Još nije objavljena u Službenom listu].”

D.7.6. Upućivanja na rezolucije Vijeća

Primjer:

„Rezolucija Vijeća od [18. studenoga 2010.] [o strukturiranom dijalogu EU-a o sportu]*

* [SL / Još nije objavljena u Službenom listu].”

D.7.7. Upućivanja na komunikacije Komisije

Primjer:

„Komunikacija Komisije od [25. listopada 2013.] [o razgradnji nuklearnih postrojenja i zbrinjavanju radioaktivnog otpada: upravljanje nuklearnim obvezama koje proizlaze iz aktivnosti Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) koje se izvršavaju na temelju Ugovora o Euratomu]”

D.7.8. Upućivanja na odluke Suda

U samom tekstu prvo upućivanje na odluku Suda Europske unije obuhvaća barem vrstu odluke (presuda, rješenje, mišljenje) i naziv suda (Sud, Opći sud). Uobičajeni naziv predmeta ili datum odluke mogu se dodati ako se to smatra potrebnim.

Primjeri:

„Uredba (EZ) br. 304/2003 poništena je presudom Suda*“

„Presudom Suda od 10. siječnja 2006. u predmetu C-178/03*, Komisija/Parlament i Vijeće, poništena je Uredba (EZ) br. 304/2003 ...“

Takvo upućivanje uvijek je popraćeno standardnom bilješkom. U bilješci se navode redom:

- vrsta odluke (presuda, rješenje, mišljenje);
- naziv suda (Sud, Opći sud);
- datum odluke;
- uobičajeni naziv predmeta (koji određuje Sud prema svojim unutarnjim pravilima: institucije i države članice navode se u skraćenom obliku, ime samo jedne stranke kada je riječ o prethodnim postupcima itd.);
- broj predmeta;
- oznaka ECLI;
- prema potrebi, relevantna točka odnosno točke odluke.

Primjer:

„* Presuda Suda od 10. siječnja 2006., Komisija/Parlament i Vijeće, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, točke od 60. do 65.“

Ova se metoda primjenjuje na odluke Suda koje su objavljene u papirnatom obliku u Zborniku sudske prakse i na novije odluke koje su objavljene samo u elektroničkom obliku.

Ako se na istu odluku upućuje više puta u aktu, pri prvom bi upućivanju trebalo odrediti skraćeni oblik (na primjer „presuda Komisija/Parlament i Vijeće”, „presuda od 10. siječnja 2006.” ili „presuda u predmetu C-178/03”).

D.7.9. Upućivanja na međunarodne sporazume

Međunarodni sporazumi koji su objavljeni u Službenom listu uvijek se prvi put navode sa svojim upućivanjem na SL, čak i kada ti sporazumi nisu izvorno sporazumi Unije već, na primjer, sporazumi Vijeća Europe.

U slučaju sporazuma koji nisu objavljeni u Službenom listu može biti korisno navesti mjesto i datum potpisivanja.

Primjeri:

- „Sporazum između Kraljevine Norveške i Europske unije o norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje 2014.–2021.*

* SL L 141, 28.5.2016., str. 11.”

– „Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, potpisana u Beču 23. svibnja 1969.”

Ako se na isti međunarodni sporazum upućuje više puta u aktu, pri prvom bi upućivanju trebalo odrediti skraćeni oblik (na primjer „(Sporazum o norveškom financijskom mehanizmu)”).

Iz točaka D.8.1 i D.8.2 slijedi da svako upućivanje na međunarodni sporazum treba sadržavati naznaku radi li se o dinamičnom ili statičnom upućivanju.

D.7.10. Upućivanja na akte međunarodnih organizacija

U upućivanjima na akte međunarodnih organizacija uobičajeno bi trebalo navesti (u samom tekstu), redom, vrstu akta, datum, autora i puni naslov. Ako se na isti akt upućuje više puta u aktu, pri prvom bi upućivanju trebalo odrediti skraćeni oblik (na primjer („preporuka Međunarodne organizacije rada“)).

D.7.11. Upućivanja na neobvezujuće akte

Vidi točku 17 ZPV-a.

D.7.12. Upućivanja na *Službeni list Europske unije*

Vidi [točku 3.1. Međuinstitucijskog stilskog priručnika](#).

D.8. DINAMIČNA I STATIČNA UPUĆIVANJA

D.8.1. Dinamična upućivanja

Upućivanje je „dinamično“ kada se odredba na koju se upućuje podrazumijeva kao odredba kako je eventualno izmjenjena. Za detaljnije objašnjenje, vidi točke od 16.11 do 16.13 i 16.17 ZPV-a.

Osim ako je drukčije navedeno, upućivanja na odredbe akata Unije su dinamična upućivanja. Pri upućivanju na odredbu akta koji nije akt Unije mora biti naznačeno da je dinamično, kada je takva namjera.

Primjer dinamičnog upućivanja na odredbu akta Unije:

„članak 10. Uredbe (EU)“

Primjeri dinamičnih upućivanja na odredbu akta koji nije akt Unije:

„Članak 10. Konvencije od ... o ..., kako je izmijenjena,“

„Članak 10. Konvencije od ... o ..., u njezinoj najnovijoj verziji koja se primjenjuje na Europsku uniju,“

D.8.2. Statična upućivanja

O statičnom upućivanju govorimo kada se upućuje na određenu odredbu sa sadržajem koji ona ima u određenoj verziji. Za detaljnije objašnjenje, vidi točke od 16.14 do 16.17 ZPV-a.

Upućivanje na odredbu akta Unije statično je samo kada je tako izričito navedeno. Pri upućivanju na odredbu akta koji nije akt Unije trebalo bi biti naznačeno da je statično, kada je takva namjera.

Primjer statičnog upućivanja na odredbu akta Unije u određenoj verziji na određeni datum:

„članak 10. Uredbe (EU) ..., u verziji koja je na snazi,“

„članak 10. Uredbe (EU) ..., u verziji koja se primjenjuje ...“,

Primjer statičnog upućivanja na odredbu akta Unije kako je izmijenjena određenim aktom:

„članak 10. Uredbe (EU) ..., kako je izmijenjen Uredbom (EU) ...“

Primjer statičnog upućivanja na odredbu akta koji nije akt Unije u njegovoј izvornoj verziji:

„članak 10. Konvencije od ... o ..., u njezinoj izvornoj verziji“

Primjer statičnog upućivanja na odredbu akta koji nije akt Unije, kako je izmijenjena određenim aktom:

„članak 10. Konvencije od ... o ..., kako je izmijenjena Protokolom od ... o ...“

D.9. UPUĆIVANJA NA SUBJEKTE

D.9.1. Upućivanja na Uniju i na Zajednicu Euratom

Najprije se navodi Europska unija, potom Europska zajednica za atomsku energiju.

Prvo navođenje:

- „Europska unija“
- „Europska zajednica za atomsku energiju“

Daljnja navođenja:

- „Unija“
- „Zajednica“

Radi sažetosti u naslovu se može upotrijebiti kratki oblik: vidi točku D.1.4.1.

D.9.2. Upućivanja na institucije i tijela Unije

Redoslijed prema kojem se te institucije i tijela pojavljuju u **glavnom dijelu** teksta slijedi redoslijed po kojem se te institucije i tijela pojavljuju u dijelu Ugovorâ koji se odnosi na institucije, to jest: Europski parlament, Europsko vijeće, Vijeće, Komisija, Sud Europske unije, Europska središnja banka, Revizorski sud, Europski gospodarski i socijalni odbor, Odbor regija, Europska investicijska banka. Međutim, u **pozivanjima**, redoslijed koji treba slijediti jest onaj naveden u gornjem dijelu A⁷⁰.

⁷⁰ Vidi također Prilog II.

<i>Puni i službeni naziv</i>	<i>Uobičajeni naziv</i>	<i>Kratica</i>	<i>Naziv u aktima koji se donose u okviru redovnog zakonodavnog postupka</i>
Europski parlament	Europski parlament	EP	Europski parlament
Europsko vijeće	Europsko vijeće	—	Europsko vijeće ¹
Vijeće Europske unije	Vijeće	—	Vijeće ²
Europska komisija ³	Komisija	—	Komisija ²
Sud Europske unije ⁴	Sud Europske unije (Sud) ⁵	SEU	Sud Europske unije ⁶
Europska središnja banka	Europska središnja banka (Banka) ⁵	ESB ⁷	Europska središnja banka
Revizorski sud	Revizorski sud (Sud) ⁵	—	Revizorski sud
Europski gospodarski i socijalni odbor ⁸	Europski gospodarski i socijalni odbor (Odbor) ⁵	EGSO	Europski gospodarski i socijalni odbor
Odbor regija	Odbor regija (Odbor) ⁵	OR	Odbor regija
Europska investicijska banka	Europska investicijska banka (Banka) ⁵	EIB	Europska investicijska banka

¹ Uvijek se upotrebljava puni naziv.

² Pri prvom navođenju u preambuli upotrebljava se puni naziv.

³ Naziv koji se upotrebljava samo u UEU-u (vidi članak 13.).

⁴ Sud Europske unije obuhvaća „Sud”, „Opći sud” i specijalizirane sudove (članak 19. UEU-a). Zasad je jedini specijalizirani sud ikad osnovan Službenički sud Europske unije (uobičajen naziv: „Službenički sud”) koji je djelovao od 2004. do 2016. Pri upućivanju na odluku jednog od tih sudova trebalo bi, naravno, navesti sud koji je u pitanju, a ne instituciju općenito (vidi točku D.7.8.).

⁵ Skraćeni naziv (naveden u zagradama) upotrebljava se samo ako ne može doći do zabune.

⁶ Međutim, upućivanje na „Sud” upotrebljava se u pozivanjima (vidi dio A, polja [H.3.](#) i [K.](#)).

⁷ Pokrata koja se upotrebljava u Protokolu br. 4 o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke koji je priložen UEU-u i UFEU-u.

⁸ Iako je puni naziv EGSO-a u UFEU-u „Gospodarski i socijalni odbor”, nazivu se u pravilu dodaje pridjev „Europski”.

D.9.3. Upućivanja na države članice

U slučaju nabranja koje uključuje samo države članice, države se razvrstavaju prema latiničnom abecednom redoslijedu **izvornih imena država**, koji je isti za sve jezične verzije. Za više detalja, vidi točku [7.1.2.](#) Međuinstitucijskog stilskog priručnika.

Za popis naziva država članica te za odabir između skraćenog i službenog naziva, vidi točku [7.1.](#) Međuinstitucijskog stilskog priručnika.

D.9.4. Upućivanja na treće zemlje

U slučaju nabranja koje uključuje samo treće zemlje ili i treće zemlje i države članice, zemlje se u pravilu razvrstavaju prema abecednom redoslijedu njihovih **imena na jeziku dotičnog teksta** (na primjer, na hrvatskom: Filipini, Finska, Portugal, Švicarska). Za više detalja, vidi točku [7.1.2.](#) Međuinstitucijskog stilskog priručnika.

Za popis naziva trećih zemalja te za odabir između skraćenog i službenog naziva, vidi točku [7.1.](#) i Prilog [A5](#) Međuinstitucijskog stilskog priručnika.

D.10. UPUĆIVANJA NA DATUME I ROKOVE

D.10.1. Općenito

Datumi i rokovi moraju se precizno navoditi (vidi točku 20 ZPV-a), pri čemu se prednost daje navođenju **datuma brojkama** (dan/mjesec/godina). Tom metodom izbjegavaju se potreba za računanjem, pogreške ili dvosmislenosti te se omogućuje konciznije formuliranje teksta.

Ako je moguće, trebalo bi izbjegavati sljedeće:

- upućivanje na drugi članak u kojem je naveden dotični datum (ta metoda iziskuje precizno navođenje mesta u tekstu, što može imati za posljedicu zamršenost formulacije).

Primjer (formulacije kakvu treba izbjegavati):

„datum iz članka 12. stavka 1. prvog podstavka druge rečenice,”

- opisno navođenje (obilježje te metode razmjerno su dugačke formulacije te ona iziskuje potragu za odgovarajućom odredbom).

Primjer (formulacije kakvu treba izbjegavati):

„datum od kojeg države članice moraju biti usklađene s ovom Direktivom”

„tri godine od dana stupanja na snagu ove Uredbe”

U brojnim slučajevima moguće je navođenjem konkretnog datuma pojednostaviti kompleksnije upućivanje. Stoga se rečenicu „Komisija podnosi izvješće **najkasnije dvije godine od dana stupanja na snagu ove Uredbe.**” može zamijeniti (u slučaju stupanja na snagu 1. siječnja 2015.) rečenicom „Komisija podnosi izvješće **najkasnije 31. prosinca 2016.**”.

Ako konkretni datum nije poznat prilikom donošenja akta, ali će biti poznat u vijeme njegove objave (na primjer, radi se o datumu koji se može odrediti na temelju datuma objave predmetnog akta), umeće se trotočka uz objašnjenje koje se navodi u uglatim zagradama o tome kako izračunati konkretni datum. Prilikom objave akta, Ured za publikacije zamijenit će trotočku, uglate zgrade i objašnjenje konkretnim datumom.

Primjer:

„Nadležna tijela mogu svojim kreditnim institucijama dozvoliti da primjenjuju ponder rizika od 50 % na kredite neotplaćene na dan ... [dvije godine od dana stupanja na snagu ove Direktive]. Imovina se u tom slučaju procjenjuje najkasnije ... [pet godina od dana stupanja na snagu ove Direktive].”

Ako konkretni datum neće biti poznat ni prilikom objave akta (na primjer, radi se o datumu koji se može odrediti na temelju budućeg događaja poput pristupanja međunarodnoj organizaciji), moguće je u normativnom dijelu predvidjeti da Komisija objavljuje u Službenom listu obavijest u kojoj se navodi točan datum, kada on bude poznat. U takvima slučajevima preporučljivo dodati rečenicu u uvodnim izjavama kojom se navodi da je isključiva svrha takve objave obavješćivanje javnosti te da ona nema pravnih posljedica.

„(...) Primjereno je predvidjeti objavu u *Službenom listu Evropske unije* obavijesti u kojoj se navodi datum ... kako bi se olakšao pristup javnosti toj informaciji.“

D.10.2. Akti o izmjeni

Ako se, prilikom izmjene akta drugim aktom iste vrste, datum ili razdoblje naznačuju upućivanjem na „**ovu** Uredbu/Direktivu/Odluku“, potrebno je paziti da ne dođe do zamjene tih dvaju akata.

To posebno vrijedi u slučajevima kada se navedeni izraz nalazi u dijelu akta o izmjeni koji sadržava (između navodnika) tekst koji se umeće u postojeći akt. Na tom mjestu takvo se upućivanje (na primjer, na „stupanje na snagu ove Direktive“) odnosi na **postojeći** akt. Ako se, s druge strane, želi uputiti na akt o izmjeni, nije dopušteno izravno upućivanje na taj akt u tekstu koji se umeće u postojeći akt; željeni cilj može se, međutim, postići tako da se upućivanje zamijeni drugom naznakom (u pravilu navođenjem odgovarajućeg konkretnog datuma).

Primjer (direktiva iz 2015. o izmjeni direktive iz 2000.):

„Umeće se sljedeći članak:

,Članak 7.a

Na temelju tih informacija, Komisija **do 31. prosinca 2020.** podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću ...”

a ne

„Umeće se sljedeći članak:

,Članak 7.a

... Na temelju tih informacija, Komisija **u roku od pet godina od priopćenja ove Direktive** podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću ...”⁷¹

D.10.3. Početak razdoblja

Vidi točku 20.17 ZPV-a⁷².

NB: Izraz „nakon“ ne bi trebalo upotrebljavati jer može dovesti do zabune. Ako se ipak upotrebljava, datum koji slijedi iza riječi „nakon“ mora biti datum koji prethodi onom kojim razdoblje započinje. Izraz „nakon 31. prosinca 2015.“ znači „1. siječnja 2016. ili bilo koji drugi kasniji datum“.

D.10.4. Kraj razdoblja

Vidi točku 20.18 ZPV-a⁷³.

D.10.5. Rokovi

Rokovi završavaju u **ponoć navedenog datuma**⁷⁴.

⁷¹ Objašnjenje: članak 7.a (nova odredba) potrebno je umetnuti u postojeću direktivu; „ove Direktive“ stoga označuje direktivu iz 2000. Međutim, jednostavna računica pokazuje da je autor zapravo mislio na direktivu iz 2015. (+ pet godina = 2020.) (jer 2000 + pet godina = 2005., a to je godina koja je već protekla u odnosu na 2015., kada se donosila direktiva o izmjeni).

⁷² Vidi [Uredbu Vijeća \(EEZ, Euratom\) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove \(SL L 124, 8.6.1971., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>\)](#).

⁷³ Vidi [Uredbu \(EEZ, Euratom\) br. 1182/71](#).

⁷⁴ Vidi [Uredbu \(EEZ, Euratom\) br. 1182/71](#).

Kada je riječ o donošenju odluka, trebalo bi upotrebljavati sljedeću formulaciju da bude jasno da je uključen i zadnji dan:

„najkasnije [31. prosinca 2015.]“

Kada je riječ o podnošenju izvješća odnosno prijedloga ili poštovanju rokova za usklađivanje (npr. u slučaju direktiva) — slučajevi u kojima je malo vjerojatno da će zadaća biti izvršena zadnjeg dana — upotrebljava se sljedeća jednostavnija formulacija:

„prije [1. siječnja 2016.]“

NB: Iza izraza „prije ...“ mora slijediti datum koji slijedi nakon kraja dotičnog razdoblja. Izraz „prije 1. siječnja 2016.“ znači „najkasnije 31. prosinca 2015.“ odnosno „do 31. prosinca 2015.“.

D.11. UPUĆIVANJA NA JEZIKE

Za naznačivanje jezika i za njihov redoslijed u višejezičnim ili jednojezičnim tekstovima, vidi točke [7.2.1.](#) i [7.2.2.](#) Međuinstitucijskog stilskog priručnika.

D.12. BILJEŠKE I UPUTE UREDU ZA PUBLIKACIJE

Prave bilješke sadržavaju informacije koje se moraju tiskati u izvornom obliku u tekstu koji se objavljuje. Kao opće pravilo⁷⁵, prave bilješke započinju brojevima u nizu i javljaju se na dnu stranice na kojoj se nalazi tekst na koji se odnose. Iznimno, kada prave bilješke pripadaju odredbi kojom se dodaje ili zamjenjuje tekst u postojećem aktu, započinju jednim, dvama, trima itd. zvjezdicama i javljaju se odmah nakon dijela teksta o izmjeni.

Tehničke bilješke su upute Uredu za publikacije da, prije objave, umetne u tekst informacije isključivo tehničke prirode koje stoga ni na koji način ne utječu na sadržaj, poput rednog broja akta koji još nije objavljen. Tehničke bilješke započinju znakovima „plus“ (+) čiji se broj povećava. Uvijek se nalaze na dnu stranice na kojoj se nalazi tekst na koji se odnose, čak i ako pripadaju odredbi kojom se dodaje ili zamjenjuje tekst u postojećem aktu.

⁷⁵

Druččija pravila mogu se ponekad primjenjivati za bilješke koje se odnose na tehničke priloge (poput obrazaca i tablica) koji se protežu na nekoliko stranica.

Primjer kombinacije različitih vrsta bilješki:

„Članak 5.

Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća¹ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 5. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

,Pri sastavljanju načrta regulatornih tehničkih standarda prema ovom stavku, ESMA ne dovodi u pitanje prijelazne odredbe u pogledu ugovora o izvedenicama u području energije iz C6 kako je utvrđeno člankom 95. Direktive (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća^{*+} i člankom 35. stavkom 6. točkom (e) Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća^{**++}.

* Direktiva (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o ... (SL ...).

** Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o ... (SL ...).’;

2. ...

¹ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj direktive iz dokumenta PE-CONS 23/14 (2011/0298(COD)), a u bilješku umetnuti broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu direktivu.

⁺⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 78/13 (2011/0295(COD)), a u bilješku umetnuti broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.”

Kada se uputa Uredu za publikacije odnosi na sadržaj, na primjer datum početka primjene ili datum stupanja na snagu akta, ona se ne oblikuje kao bilješka: u sam tekst umeće se trotočka, iza čega slijedi uputa u uglatim zagradama (vidi primjer u točki D.10.1).

PRILOG I.

Zajednički
praktični vodič

Europskog parlamenta, Vijeća
i
Komisije

namijenjen osobama koje
sudjeluju u izradi
zakonodavstva
Europske unije

Predgovor drugom izdanju

Već više od deset godina Zajednički praktični vodič služi kao dragocjeni alat kojim se osigurava da se pravni akti Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije izrađuju jasno i precizno. Načela utvrđena u Vodiču referentna su točka u području izrade pravnih akata triju institucija EU-a.

Prvo izdanje Vodiča objavljeno je 2000., ali je od tada bilo brojnih promjena u onome što danas čini pravo Unije. Zbog toga je postalo nužno u novom izdanju konsolidirati djelomična ažuriranja koja su već bila dostupna *online*, kao i izmjene uvedene Ugovorom iz Lisabona⁷⁶.

Ovo je izdanje također u nekim aspektima pojednostavljeno i u njemu se odražavaju najnovije promjene. Očekuju se i dodatne promjene koje će, kada za to dođe vrijeme, Skupina za razmatranje izrade pravnih akata⁷⁷, odgovorna za ažuriranje Vodiča, morati integrirati u njegov tekst.

Zajednički praktični vodič platforma je općih načela za izradu pravnih akata. Svaka institucija Vodič primjenjuje zajedno s ostalim instrumentima koji sadržavaju posebne standardne formulacije i detaljnija praktična pravila.

Nadamo se da će ovaj prilagođeni i ažurirani Vodič i dalje doprinositi kvaliteti pravnih akata Unije.

Bruxelles, 11. srpnja 2013.

Za Pravnu službu
Europskog parlamenta

g. Christian PENNERA
Pravni savjetnik

Za Pravnu službu
Vijeća

g. Hubert LEGAL
Pravni savjetnik

Za Pravnu službu
Komisije

g. Luis ROMERO REQUENA
Glavni direktor

⁷⁶ Za potrebe ovog izdanja tekst zajedničkih smjernica donesenih Međuinstitucionalnim sporazumom iz 1998. (vidjeti predgovor prvom izdanju), kojima se uvode potpodjele Vodiča, u određenim je aspektima prilagođen kako bi se uzele u obzir te promjene.

⁷⁷ Skupina za razmatranje uspostavljena je 2010. kako bi olakšala suradnju triju institucija u području izrade pravnih akata.

Predgovor prvom izdanju

Za bolje razumijevanje i pravilnu provedbu zakonodavstva Zajednice nužno je osigurati da ono bude dobro izrađeno. Akti koje donose institucije Zajednice moraju biti izrađeni na razumljiv i dosljedan način, u skladu s jedinstvenim načelima oblikovanja i izrade zakonodavstva, tako da građani i gospodarski subjekti mogu utvrditi svoja prava i obveze, da sudovi mogu osigurati njihovu provedbu te da države članice mogu prema potrebi te akte pravilno i pravodobno prenijeti u nacionalno zakonodavstvo.

Potreba za boljom izradom zakonodavstva, odnosno jasnjim, jednostavnijim aktima koji su usklađeni s načelima dobre izrade pravnih akata, prepoznata je na najvišoj političkoj razini još od Europskog vijeća u Edinburghu 1992. I Vijeće i Komisija poduzeli su mjere kako bi odgovorili na tu potrebu¹. Ona je potvrđena i Izjavom br. 39 o kvaliteti izrade zakonodavstva Zajednice, priloženom Završnom aktu Ugovora iz Amsterdama. Kao rezultat te izjave tri institucije uključene u postupak donošenja akata Zajednice, tj. Europski parlament, Vijeće i Komisija, donijele su zajedničke smjernice za poboljšanje kvalitete izrade zakonodavstva Zajednice i to u obliku Međuinsticijonalnog sporazuma od 22. prosinca 1998.²

Pravne službe triju institucija izradile su ovaj Vodič u skladu s tim sporazumom kako bi razradile sadržaj i objasnile posljedice tih smjernica, uz objašnjenje i primjere za svaku pojedinu smjernicu. Vodič je namijenjen svima koji sudjeluju u izradi najčešćih vrsta akata Zajednice. Uz to bi trebao služiti i kao nadahnuće za ostale akte institucija, bilo da je riječ o onima u okviru Ugovorâ Zajednice ili onima u okviru glava Ugovora o Europskoj uniji koje se odnose na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku te policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima.

Zajednički praktični vodič treba upotrebljavati zajedno s drugim specifičnijim instrumentima, primjerice Priručnikom za izradu akata Vijeća, Komisijinim Priručnikom za izradu pravnih akata, Međuinsticijanskim stilskim priručnikom koji objavljuje Ured za službene publikacije Europskih zajednica ili modelima *LegisWrite*. Uz to će uvijek biti korisno, a često i nužno, pozvati se na relevantne odredbe Ugovorâ i ključnih osnovnih akata u predmetnom području.

Zaposlenici triju institucija potiču se na uporabu Vodiča te da mu doprinose svojim komentarima. Komentare se u svakom trenutku može poslati Međuinsticijskoj skupini za kvalitetu izrade pravnih akata, koja je nadležna za ažuriranje Vodiča.

¹ Rezolucija Vijeća od 8. lipnja 1993. o kvaliteti izrade zakonodavstva Zajednice (SL C 166, 17.6.1993., str. 1.). Komisija: Opće smjernice zakonodavne politike, dokument SEC (1995) 2255/7, 18.1.1996.

² Međuinsticijalni sporazum od 22. prosinca 1998. o zajedničkim smjernicama za kvalitetu izrade zakonodavstva Zajednice (SL C 73, 17.3.1999., str. 1.).

Pravne službe triju institucija nadaju se da će Vodič biti od koristi svima onima koji na bilo koji način sudjeluju u izradi pravnih akata u okviru institucija. Na taj način svi će moći doprinijeti ostvarenju zajedničkog cilja – predstavljanju europskim građanima zakonodavnih tekstova kojima se jasno izražavaju ciljevi Europske unije i sredstva koja ona upotrebljava za njihovo ostvarenje.

Bruxelles, 16. ožujka 2000.

Za Pravnu službu
Europskog parlamenta

Monsieur G. GARZÓN CIARANA
Jurisconsulte

Za Pravnu službu
Vijeća

Monsieur J-C. PIRIS
Jurisconsulte

Za Pravnu službu
Komisije

Monsieur J-L. DEWOST
Directeur général

Bruxelles, le 16 Mars 2000

SADRŽAJ

PREDGOVORI

OPĆA NAČELA
(smjernice od 1. do 6.) 6

RAZLIČITI DIJELOVI AKTA
(smjernice od 7. do 15.) 18

INTERNA I EKSTERNA UPUĆIVANJA
(smjernice 16. i 17.) 40

AKTI O IZMJENI
(smjernice 18. i 19.) 49

ZAVRŠNE ODREDBE, STAVLJANJE IZVAN SNAGE I PRILOZI
(smjernice 20., 21. i 22.) 57

Opća načela Smjernice od 1. do 6.

1. PRAVNI AKTI UNIJE IZRAĐUJU SE JASNO, JEDNOSTAVNO I PRECIZNO (*).
- 1.1. Pravni akt mora biti:
 - **jasan**, razumljiv i nedvosmislen,
 - **jednostavan**, sažet, bez suvišnih elemenata,
 - **precizan**, bez nejasnoća za čitatelja.
- 1.2. Takvo načelo razboritosti odražava i opća pravna načela, primjerice:
 - jednakost građana pred zakonom, što znači da pravni akti moraju biti dostupni i razumljivi svima,
 - pravnu sigurnost, što znači da bi trebalo biti moguće predvidjeti kako će se pravni akti primjenjivati.
- 1.2.1. To je načelo osobito važno za pravne akte Unije, koji se moraju uklopiti u sustav koji je složen, višekulturalan i višejezičan (vidjeti smjernicu 5.).
- 1.2.2. Primjenom tog načela žele se ostvariti dva cilja: prvo, poboljšati razumljivost akata i drugo, izbjegći sporove koji proizlaze iz loše izrađenih akata.

(*) U ovom izdanju Praktičnog vodiča teksta ove smjernice prilagođen je kako bi se uzele u obzir promjene uvedene Ugovorom iz Lisabona.

- 1.3. Sud Europske unije nejasne odredbe može tumačiti restriktivno. U tom slučaju ostvaruje se suprotan učinak od onog koji se želio postići uključivanjem u tekst nejasnih formulacija namijenjenih rješavanju problema pri postizanju dogovora o određenoj odredbi¹.
- 1.4. Naravno, može postojati sukob između zahtjeva koji se odnosi na jednostavnost i onoga koji se odnosi na preciznost. Jednostavnost se često postiže na štetu preciznosti i obrnuto. U praksi je potrebno postići ravnotežu kako bi odredba bila što preciznija, a istovremeno dovoljno jednostavna za razumijevanje. Ta ravnoteža može se razlikovati ovisno o adresatima odredbe (vidjeti smjernicu 3.).

Primjer teksta u kojem takva ravnoteža nije ostvarena:

„Uvodi se obvezan sustav označivanja [proizvoda], koji je obvezan u svim državama članicama od 1. siječnja 2000. Međutim, tim obveznim sustavom ne isključuje se mogućnost da država članica odluči primjenjivati taj sustav samo na dobrovoljnoj osnovi u odnosu na [proizvod] koji se prodaje u toj državi članici.”

- 1.4.1. Autor teksta trebao bi pokušati raščlaniti normativni cilj na jednostavne koncepte kako bi ga mogao jednostavno izraziti. Preporučuje se uporaba svakodnevnog jezika kad god je to moguće. Ako je to potrebno, jasnoći izraza trebalo bi dati prednost pred ljepotom stila. Primjerice, trebalo bi izbjegavati uporabu sinonima i različitih izraza za isti pojam.
 - 1.4.2. Poštovanje gramatičkih i interpunkcijskih pravila pri izradi akata olakšava pravilno razumijevanje teksta na jeziku na kojemu je izrađen, kao i prevođenje na druge jezike (vidjeti smjernicu 5.).
2. **PRI IZRADI AKATA UNIJE VODI SE RAČUNA O VRSTI DOTIČNOG AKTA I OSOBITO O TOME JE LI RIJEĆ O OBVEZUJUĆEM AKTU ILI NE (UREDJA, DIREKTIVA, ODLUKA, PREPORUKA ILI DRUGI AKT) (*)**.
 - 2.1. Svaki pravni akt ima svoj standardni oblik i standardne formulacije (vidjeti smjernicu 15.).

¹ Vidjeti predmet C-6/98, ARD / Pro Sieben, Zb. 1999., str. I-7599.

(*) U ovom izdanju Praktičnog vodiča tekst ove smjernice prilagođen je kako bi se uzele u obzir promjene uvedene Ugovorom iz Lisabona.

- 2.2. Stil izrade trebao bi odgovarati vrsti akta.
- 2.2.1. Budući da su uredbe izravno primjenjive i u cijelosti obvezujuće, njihove odredbe trebale bi biti izrađene tako da adresati nemaju dvojbi u pogledu prava i obveza koji iz njih proizlaze; stoga bi trebalo izbjegavati upućivanja na posrednička nacionalna tijela, osim ako je aktom predviđeno komplementarno djelovanje država članica.

Primjer:

„Svako trgovačko društvo vodi registar ...”

- 2.2.2. Direktive su upućene državama članicama:

Primjer:

„Države članice osiguravaju da svako trgovačko društvo vodi registar ...”

Osim toga, one se izrađuju na manje detaljan način kako bi države članice raspolagale dostatnom marginom diskrecije pri njihovu prenošenju. Ako normativni dio sadržava previše detalja i ne ostavlja takvu marginu diskrecije, odgovarajući instrument je uredba, a ne direktiva.

- 2.2.3. Odluke bi trebalo izraditi uzimajući u obzir njihove adresate, ali bi pritom ipak trebalo poštovati formalna pravila oblikovanja za akte opće primjene:

Primjer:

„[Država članica] može primiti financijsku pomoć Unije u vezi s izbijanjem afričke svinjske kuge, koje je potvrđeno [datum] ...”

- 2.2.4. Pri izradi preporuka mora se uzeti u obzir činjenica da njihove odredbe nisu obvezujuće:

Primjer:

„Preporučuje se da države članice ...”

- 2.3. Pri izradi akta potrebno je također uzeti u obzir je li riječ o obvezujućem akti.
 - 2.3.1. Izbor glagola i glagolskog vremena razlikuje se ovisno o vrsti akta i jeziku te ovisno o tome je li riječ o uvodnim izjavama ili normativnom dijelu (vidjeti smjernice 10. i 12.).
 - 2.3.2. U normativnom dijelu obvezujućih akata u francuskom se jeziku upotrebljava prezent, dok se u engleskom uglavnom upotrebljava pomoćni glagol *shall*. U oba bi jezika trebalo izbjegavati uporabu futura kad god je to moguće.
 - 2.3.3. Za razliku od toga, u neobvezujućim aktima ne smiju se upotrebljavati imperativni oblici ili konstrukcije odnosno oblici previše slični onima obvezujućih akata.
3. PRI IZRADI AKATA UZIMAJU SE U OBZIR OSOBE NA KOJE ĆE SE TI AKTI PRIMJENJIVATI KAKO BI ONE NEDVOSMISLENO MOGLE UTVRDITI SVOJA PRAVA I OBVEZE, KAO I OSOBE ODGOVORNE ZA PROVEDBU TIH AKATA.
- 3.1. Postoje različite kategorije adresata pravnih akata, od šire javnosti pa do stručnjaka u pojedinim područjima. Svaka kategorija ima pravo očekivati da će moći razumjeti upotrijebjeni jezik.
 - 3.2. Uzimanje u obzir različitih kategorija osoba kojima su akti upućeni dovodi do prilagodbi i u tekstu obrazloženja i u normativnom dijelu tih akata.
 - 3.3. O tome ovisi i jednostavnost prenošenja akata u nacionalno zakonodavstvo.

- 3.4. Osim adresata, akti podrazumijevaju i intervencije nacionalnih tijela na različitim razinama, primjerice državnih službenika, znanstvenika i sudaca. Pri izradi akta potrebno je uzeti u obzir činjenicu da tekstovi mogu uključivati tehničke zahtjeve za čiju su provedbu odgovorni stručnjaci u dotičnom području.

Primjer ciljane izrade akta:

„Članak 3.

Centar za analizu krivotvorina i baza podataka krivotvorenog novca

1. Centar za analizu krivotvorina (CAC) i baza podataka krivotvorenog novca (CCD) ESSB-a osniva se i vodi pod pokroviteljstvom ESB-a. Osnivanjem CAC-a namjerava se centralizirati tehnička analiza i podaci u vezi s krivotvorenjem euronovčanica koje su izdale ESB i nacionalne središnje banke. Svi odgovarajući tehnički i statistički podaci u vezi s krivotvorenjem euronovčanica centralno se pohranjuju u CCD-u.
2. ...
3. Podložno pravnim ograničenjima, nacionalne središnje banke dostavljaju CAC-u originale novih vrsta krivotvorenih euronovčanica koje posjeduju radi tehničkog ispitivanja i centralizirane klasifikacije. Nacionalne središnje banke provode preliminarnu procjenu pripada li pojedina krivotvorina već klasificiranoj vrsti ili novoj kategoriji.”

4. ODREDBE AKATA MORAJU BITI SAŽETE, A NJIHOV BI SADRŽAJ TREBAO BITI ŠTO HOMOGENIJI. TREBALO BI IZBJEGAVATI PREDUGE ČLANKE I REČENICE, NEPOTREBNO KOMPPLICIRANE FORMULACIJE I PRETJERANU UPORABU KRATICA.
- 4.1. Jezgrovito izražavanje glavnih ideja teksta značajka je dobrog zakonodavnog stila. Ilustrativne odredbe, kojima je svrha čitatelju pojasniti tekst, mogu dovesti do problema u tumačenju.

- 4.2. Potrebno je voditi računa o internoj dosljednosti teksta.
- 4.2.1. U cijelom aktu treba poštovati područje primjene. Prava i obveze ne smiju nadilaziti ono što je predviđeno predmetnim aktom niti se smiju protezati na druga područja.
- 4.2.2. Prava i obveze moraju biti međusobno usklađeni i ne smiju biti proturječni.
- 4.2.3. Tekst koji je u osnovi privremen ne smije uključivati odredbe trajne prirode.
- 4.3. Akti bi također trebali biti usklađeni s drugim aktima Unije.
- 4.3.1. Osobito je potrebno izbjegavati preklapanje i proturječnost s drugim aktima iz istog područja.
- 4.3.2. Treba izbjegavati i dvojbe u pogledu primjenjivosti drugih akata (vidjeti i smjernicu 21.).
- 4.4. Svaka bi rečenica trebala izražavati samo jednu ideju, a članci koji se sastoje od više rečenica trebaju obuhvatiti skup logički međusobno povezanih ideja. Tekst je potrebno raščlaniti u pregledne cjeline (vidjeti tablicu iz smjernice 15.) koje prate postupnu razradu sadržaja jer je pretjerano zbijen tekst i vizualno nepregledan i zahtjevan za razumijevanje. Međutim, posljedica toga ne smije biti neprirodno i prekomjerno cjepljanje rečenica.
- 4.5. Struktura svakog članka mora biti što jednostavnija.
- 4.5.1. Za tumačenje nije nužno niti je radi jasnoće poželjno da se jednim člankom obuhvate svi aspekti pravila utvrđenih u aktu. Mnogo je bolje obuhvatiti ih u nekoliko članaka grupiranih u jedan odjeljak (vidjeti smjernicu 15.).
- 4.5.2. Osobito u početnim fazama izrade akta, struktura članaka ne bi trebala biti previše složena. Tijekom cijelog postupka donošenja akata o njihovim se nacrtima i prijedlozima raspravlja i pregovara, što će većinom imati za posljedicu daljnje dopune i dorade. Ako su članci od početka preopsežni, teže je umetnuti naknadne, često mnogobrojne, izmjene akta.

Primjer teksta koji nije u skladu s navedenim načelima:

- ,,4. Države članice mogu poduzeti mjere za odstupanja od stavka 2. u pogledu određene usluge informacijskog društva ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:
- (a) mjere moraju biti:
- i. potrebne iz nekog od sljedećih razloga:
 1. javna politika, posebno sprječavanje, istraga, otkrivanje i progon kaznenih djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svakog poticanja na mržnju na rasnim, spolnim, vjerskim ili nacionalnim osnovama, kao i narušavanje ljudskog dostojanstva,
 2. zaštita javnog zdravlja,
 3. javna sigurnost, uključujući zaštitu nacionalne sigurnosti i obranu,
 4. zaštita potrošača, uključujući ulagače;
 - ii. poduzete protiv određene usluge informacijskog društva koja dovodi u pitanje ciljeve navedene u točki i. ili koja predstavlja ozbiljan i velik rizik za ostvarenje tih ciljeva;
 - iii. razmjerne tim ciljevima;
- (b) prije poduzimanja takvih mera i ne dovodeći u pitanje sudske postupke, uključujući prethodne postupke i radnje provedene u okviru kaznene istrage, država članica je:
- i. zatražila od države članice iz stavka 1. da poduzme mjeru, a potonja te mjeru nije poduzela ili je poduzela nedostatne mjeru,
 - ii. obavijestila Komisiju i državu članicu iz stavka 1. o svojoj namjeri da poduzme takve mjeru.”

- 4.6. Ponekad je jednostavnije sastaviti složene rečenice nego se potruditi sažeti sadržaj, što bi za posljedicu imalo jasnoću formulacija. Međutim, nužno je uložiti taj napor kako bi tekst bio razumljiviji i jednostavniji za prevođenje.

4.7. Opseg uporabe kratica ovisi o mogućim adresatima. Njima bi kratice trebale biti poznate ili bi njihovo značenje trebalo biti jasno objašnjeno pri prvom navođenju (primjerice: „Europska središnja banka (ESB)”; „europska nadzorna tijela (ENT-ovi)”). Ako je kratica već objašnjena u uvodnim izjavama i ponovno se upotrebljava u normativnom dijelu, u pravilu bi je trebalo ponovno objasniti kada se prvi put upotrebljava u normativnom dijelu. Međutim, korisnost takvog ponavljanja trebalo bi ocijeniti u svakom pojedinom slučaju, osobito uzimajući u obzir broj i dužinu uvodnih izjava te je li riječ o dobro poznatoj i nedvosmislenoj kratici.

5. TIJEKOM CIJELOG PROCESA KOJI VODI DO DONOŠENJA AKATA, NACRTI AKATA FORMULIRAJU SE TERMINIMA I REČENIČNIM STRUKTURAMA KOJIMA SE POŠTUJE VIŠEJEZIČNA PRIRODA ZAKONODAVSTVA UNIJE; KONCEPTE ILI TERMINOLOGIJU SPECIFIČNE ZA POJEDINE NACIONALNE PRAVNE SUSTAVE POTREBNO JE UPOTREBLJAVATI S OPREZOM (*).

- 5.1. Autor akta opće primjene uvijek mora biti svjestan činjenice da tekst mora ispunjavati zahtjeve Uredbe Vijeća br. 1 kojom se zahtijeva upotreba svih službenih jezika u pravnim aktima. To podrazumijeva dodatne zahtjeve uz one koji se primjenjuju na izradu nacionalnih zakonodavnih tekstova.
- 5.2. **Na prвome mjestu**, izvorni tekst mora biti osobito jednostavan, jasan i izravan jer bi svaka pretjerana složenost ili dvosmislenost, ma koliko neznatna, mogla dovesti do nepreciznosti, približnih značenja ili stvarnih pogrešaka u prijevodu na jedan ili više drugih jezika Unije.

Primjer nepoželjnog načina izrade teksta :

„Tržišne cijene proizvoda X jesu cijene franko tvornica, bez nacionalnih poreza i naknada:

- (a) svježeg proizvoda pakiranog u blokovima;
(b) uvećane za iznos od X EUR kako bi se uzeli u obzir potrebni troškovi prijevoza.”

U takvim slučajevima ne preporučuje se uporaba popisa, već je bolje tekst strukturirati na sljedeći način:

„Tržišne cijene proizvoda X jesu cijene franko tvornica svježeg proizvoda pakiranog u blokovima, bez nacionalnih poreza i naknada.

Te se cijene uvećavaju za iznos od X EUR kako bi se uzeli u obzir potrebni troškovi prijevoza.”

(*) U ovom izdanju Praktičnog vodiča teksta ove smjernice prilagođen je kako bi se uzele u obzir promjene uvedene Ugovorom iz Lisabona.

- 5.2.1. Treba izbjegavati skraćeno ili eliptično izražavanje. Riječ je o načinu izražavanja pri kojem autor u interesu ekonomičnosti pokušava sažeto prenijeti određenu poruku čija složenost ipak zahtijeva objašnjenje.

Primjer nepoželjnog načina izrade teksta:

„Ako proizvodi ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članku 5., države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi ograničile ili zabranile stavljanje tih proizvoda na tržiste ili osigurale njihovo povlačenje s tržista, podložno sankcijama za suprotni slučaj o kojima odlučuju države članice.”

Poželjni način izrade teksta:

„Ako proizvodi ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članku 5., države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi ograničile ili zabranile stavljanje tih proizvoda na tržiste ili osigurale njihovo povlačenje s tržista.

Države članice određuju sankcije koje se primjenjuju u slučaju nepoštovanja tih ograničenja ili zabrana ili povlačenja s tržista.”

- 5.2.2. Treba izbjegavati i pretjerano složene rečenice koje se sastoje od nekoliko rečeničnih dijelova te zavisnih ili umetnutih rečenica.

Primjer nepoželjnog načina izrade teksta:

„Sve stranke sporazuma moraju imati pristup rezultatima rada, pri čemu istraživački instituti imaju mogućnost pridržati uporabu tih rezultata za buduće istraživačke projekte.”

Poželjan način izrade teksta:

„Sve stranke sporazuma imaju pristup rezultatima rada.

Međutim, istraživački instituti mogu pridržati uporabu rezultata za buduće istraživačke projekte.”

- 5.2.3. Gramatička povezanost između različitih elemenata rečenice mora biti jasna. Primjerice, ne bi smjelo biti dvojni oko toga odnosi li se pridjev na jednu imenicu ili na više njih.

Primjer nepoželjnog načina izrade teksta:

„.... javni parkovi i bolnice ...”

Poželjni način izrade teksta:

„.... javni parkovi i javne bolnice ...”

- 5.2.4. Treba izbjegavati i uporabu žargona, određenih pomodnih riječi i latinskih izraza koje se upotrebljava u značenju drukčijem od općeprihvaćenoga pravnog značenja.

- 5.3. Osim toga, opasnost od problema pri prevodenju povećava se uporabom izraza i fraza, a osobito pravnih termina, koji su preusko povezani s određenim jezikom ili nacionalnim pravnim sustavom.

Autor osobito mora imati na umu sljedeća dva problema.

- 5.3.1. Za određene izraze koji su uobičajeni na jeziku na kojem se akt izrađuje ne moraju nužno postojati jednakovrijedni izrazi na drugim jezicima Unije. Stoga ih je na te jezike moguće prevesti samo parafraziranjem i uporabom izraza s približnim značenjem, što dovodi do semantičkih razlika među različitim jezičnim verzijama. Stoga treba, u što je moguće većoj mjeri, izbjegavati izraze koji su previše specifični za određeni jezik.

- 5.3.2. U pravnoj terminologiji trebalo bi izbjegavati termine koji su preusko povezani s određenim nacionalnim pravnim sustavom.

Primjer:

Koncept *faute*, dobro poznat u francuskom pravu, nema izravnog ekvivalenta u drugim pravnim sustavima (prije svega, u engleskom i njemačkom pravu); umjesto tog izraza trebalo bi, ovisno o kontekstu, upotrebljavati termine kao što su *illégalité* i *manquement* (kada je riječ o obvezama) itd. koji se mogu lako prevesti na druge jezike (*illegality*, *breach* itd.).

- 5.4. Cilj je osigurati, u mjeri u kojoj je to moguće i uzimajući u obzir posebnu prirodu prava Unije i njegove terminologije, da osobe koje su u državama članicama akt dužne primjenjivati ili tumačiti (službenici, suci, pravnici itd.) steknu dojam da je tekst usklađen s određenim normativnim stilom, a ne da je „prijevod” u negativnom smislu. Tekstovi prepuni posuđenica, doslovnih prijevoda ili žargona koji nisu lako razumljivi razlog su brojnih kritika na račun prava Unije kojeg se u tim slučajevima doživljava kao nešto strano.
- 5.5. Naposljetku, potrebne su još dvije praktične napomene povezane s odnosom izvornog teksta i njegovih prijevoda.
- 5.5.1. Prvo, autor mora osigurati da prevoditelji odmah mogu utvrditi izvore koji su upotrijebljeni u izvornom tekstu. Ako je dio izvornog teksta preuzet iz postojećeg teksta (primjerice, ugovora, direktive, uredbe itd.), to mora biti jasno iz samog teksta ili posebno navedeno, prema potrebi pomoću odgovarajućih elektroničkih sredstava. U slučaju skrivenih citata na čiji se izvor ne upućuje postoji opasnost da odredba bude slobodno prevedena na jedan ili više jezika, iako je izričita namjera autora bila upotrijebiti izvornu formulaciju postojeće odredbe.
- 5.5.2. Drugo, autor bi trebao biti svjestan da napomene prevoditelja i općenito svih službi koje rade na jezičnoj provjeri teksta mogu biti iznimno korisne. Takve provjere prilika su da se u izvornom tekstu utvrde moguće pogreške i dvosmislenosti čak i ako je riječ o tekstu koji je nastajao tijekom duljeg razdoblja te, možda osobito, ako je tekst bio predmetom dužih rasprava većeg broja osoba. Autoru se zatim može skrenuti pozornost na tako utvrđene probleme. U mnogim slučajevima najbolje je rješenje izmjena izvornog teksta, a ne prijevoda.

6. TERMINOLOGIJA KOJA SE UPOTREBLJAVA U ODREĐENOM AKTU MORA BITI DOSLJEDNA UNUTAR SAMOG AKTA, ALI I USKLAĐENA S AKTIMA KOJI SU VEĆ NA SNAZI, OSOBITO ONIMA IZ ISTOG PODRUČJA.

ZA IDENTIČNE KONCEPTE UPOTREBLJAVA JU SE ISTI TERMINI, PO MOGUĆNOSTI UZ ŠTO MANJE UDALJAVANJE OD NJIHOVA ZNAĆENJA U UOBIČAJENOM, PRAVНОM ILI TEHNIČKOM JEZIKU.

- 6.1. Kako bi olakšala razumijevanje i tumačenje pravnog akta, terminologija mora biti dosljedna. Moguće je razlikovati formalnu dosljednost, koja se odnosi samo na terminološka pitanja, i sadržajnu dosljednost u širem smislu, koja se odnosi na logiku akta u cjelini.

Formalna dosljednost

- 6.2. Terminološka dosljednost znači da za izražavanje istih koncepata treba upotrebljavati iste termine i da se identični termini ne smiju upotrebljavati za izražavanje različitih koncepata. Cilj je izbjegći sve dvosmislenosti, proturječnosti ili dvojbe u pogledu značenja termina. Stoga je određeni termin potrebno upotrebljavati ujednačeno, za upućivanje na jednu te istu stvar, dok se za izražavanje drukčijeg koncepta mora odabrati drugi termin.
- 6.2.1. To se ne odnosi samo na odredbe jednog te istog akta, uključujući priloge tom aktu, već i na odredbe s njime povezanih akata, osobito na provedbene akte, te na sve druge akte iz istog područja. Općenito, terminologija mora biti dosljedna u odnosu na zakonodavstvo na snazi.
- 6.2.2. Riječi se moraju upotrebljavati u njihovu uobičajenom značenju. Ako se značenje riječi u svakodnevnom ili tehničkom jeziku razlikuje od njezina značenja u pravnom jeziku, rečenicu je potrebno oblikovati tako da se izbjegne svaka dvosmislenost.
- 6.2.3. Radi preciznosti i izbjegavanja problema pri tumačenju, termin je ponekad potrebno definirati (vidjeti smjernicu 14.).

Sadržajna dosljednost

- 6.3. Dosljednost terminologije mora se provjeriti i u odnosu na sadržaj samog akta. U aktu ne smije biti proturječnosti.
- 6.4. Definicije se moraju poštovati u cijelom aktu. Definirani termini moraju se upotrebljavati ujednačeno i njihov sadržaj ne smije odstupati od navedenih definicija.

Različiti dijelovi akta Smjernice od 7. do 15.

7. SVI AKTI OPĆE PRIMJENE IZRAĐUJU SE U SKLADU SA STANDARDNOM STRUKTUROM (NASLOV – PREAMBULA – NORMATIVNI DIO – (PREMA POTREBI) PRILOZI) (*).
- 7.1. „Naslov” na početku akta obuhvaća sve informacije koje služe za identifikaciju akta. Nakon njega mogu slijediti određeni tehnički podaci (upućivanje na vjerodostojnu jezičnu verziju, značajnost za EGP, serijski broj) koji se, prema potrebi, umeću između samog naslova i preambule.
- 7.2. „Preamble” znači sve ono što se nalazi između naslova akta i njegova normativnog dijela, to jest pozivanja, uvodne izjave i svečane formulacije koje ih okružuju.
- 7.3. U „normativnom dijelu” nalazi se normativni sadržaj akta. Sastoji se od članaka koji mogu biti organizirani u dijelove, glave, poglavlja i odjeljke (vidjeti tablicu iz smjernice 15.) i može biti popraćen prilozima.

Za pojedine dijelove standardne strukture vidjeti odgovarajuće smjernice.

8. U NASLOVU SE NA ŠTO JEZGROVITIJI I POTPUNIJI NAČIN NAVODI PREDMET AKTA KOJIM SE ČITATELJ NE DOVODI U ZABLUDU U POGLEDU SADRŽAJA NORMATIVNOG DIJELA. IZA PUNOG NASLOVA AKTA PREMA POTREBI MOŽE SLIJEDITI KRATKI NASLOV.
 - 8.1. Iz samog naslova, odnosno formulacije kojom se u naslovu pružaju određene informacije o glavnom predmetu akta, prije svega mora biti moguće utvrditi na koga se akt odnosi ili ne odnosi. U njemu se mora što jasnije navesti sadržaj akta. Naslov ne smije biti opterećen suvišnim informacijama, nego bi autori trebali upotrebljavati ključne riječi karakteristične za različita područja prava Unije (u tom kontekstu korisno je slijediti analitičku strukturu Direktorija važećeg zakonodavstva Europske unije, koji je dostupan u bazi podataka prava Unije, EUR-Lex).

Stoga se autori moraju zapitati koje bi informacije trebalo uključiti u naslov kako bi se čitatelji na koje se akt izravno odnosi (npr. ne svi poljoprivrednici, već samo svi proizvođači jabuka) naveli na čitanje tog akta.

(*) U ovom izdanju Praktičnog vodiča tekst ove smjernice prilagođen je kako bi se uzele u obzir promjene uvedene Ugovorom iz Lisabona.

- 8.2. Naslov akta mora se razlikovati od naslova drugih akata na snazi (ali vidjeti točku 8.3.).
- 8.3. Naslov akta o izmjeni ranijih akata poseban je slučaj. Naslov je nepotpun ako u njemu nisu navedeni brojevi svih akata koje se mijenja. Bez takvog navođenja nije moguće pronaći sve izmjene određenog akta. Ako je isključiva svrha dotičnog akta izmijeniti drugi akt, navodi se ili redni broj i naziv akta koji se mijenja ili njegov redni broj i specifična svrha izmjene (vidjeti točke 18.9. i 18.10.). Ako se, za razliku od toga, dotičnim aktom utvrđuju autonomne odredbe i kao posljedica toga podredno mijenja drugi akt, navodi se samo broj akta koji se mijenja (vidjeti točku 19.3.).

Kratki naslov

- 8.4. U pravu Unije akti se identificiraju kombinacijom brojeva i slova (primjerice „(EU) 2015/35“) pa je kratki naslov akta manje koristan nego u sustavima koji nemaju takav sustav označivanja brojevima. Međutim, u praksi se kratki naslov upotrebljava u određenim slučajevima (primjerice, Uredba (EZ) br. 1234/2007 = „Uredba o jedinstvenom ZOT-u“). Iako uporaba kratkih naslova može izgledati kao jednostavno rješenje, time se ugrožava preciznost i dosljednost pravnih akata Unije. Stoga bi se ta metoda trebala upotrebljavati samo u posebnim slučajevima ako se time čitatelju znatno olakšava razumijevanje.
- 8.5. Pri donošenju akta trebalo bi izbjegavati uvođenje kratkog naslova njegovim umetanjem nakon punog naslova jer se time naslov samo čini nezgrapnijim, a ne rješava se pitanje treba li kratki naslov upotrebljavati, bilo u samom aktu u kojem je taj kratki naslov uveden bilo u budućim aktima.

Iako je uvijek potrebno imati na umu rizike navedene u točki 8.4., na akt se može uputiti uporabom kratkog naslova kako bi se olakšalo razumijevanje akta u kojem se upućuje. U tom slučaju odabrani kratki naslov morat će se navesti u zagradama u samom tekstu akta u kojem se upućuje, kao što je slučaj sa svim drugim kraticama.

Sažetak:

8.6. Puni naslov akta sadržava sljedeće:

1. naznaku vrste akta (uredba, direktiva, odluka, prema potrebi „provedbena” ili „delegirana”);
2. kraticu ili pokratu predmetnog područja (EU, ZVSP ili Euratom), godinu i redni broj akta²;
3. naziv institucije ili institucija koje su donijele akt;
4. prema potrebi, datum potpisivanja (za akte donesene redovnim zakonodavnim postupkom, proračun i proračunske odluke koje donose Europski parlament i Vijeće) ili datum donošenja;
5. naslov, odnosno sažetu naznaku predmeta.

9. SVRHA POZIVANJA JEST NAVESTI PRAVNU OSNOVU AKTA I GLAVNE FAZE U POSTUPKU NJEGOVA DONOŠENJA.

9.1. U pozivanjima, na početku preambule, navodi se sljedeće:

- pravna osnova akta, to jest odredba iz koje proizlazi nadležnost za donošenje dotičnog akta,
- prijedlozi, inicijative, preporuke, zahtjevi ili mišljenja predviđeni Ugovorima (postupovni akti koji nisu predviđeni Ugovorima navode se u zadnjim uvodnim izjavama³); u zakonodavnim aktima dodaju se pozivanja koja se odnose na proslijedivanje nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima i primjenjeni zakonodavni postupak (redovni zakonodavni postupak ili posebni zakonodavni postupak).

Potrebno je provjeriti je li uistinu riječ o pozivanjima i ne bi li te elemente bilo primjerene navesti u nekom drugom dijelu akta (vidjeti točke 9.13. i 9.14.).

² Uz određene iznimke, svi dokumenti objavljeni u seriji „L” Službenog lista od 1. siječnja 2015. označuju se uzastopnim brojevima, neovisno o vrsti akta (uredba, direktiva, odluka ili drugi akt), na sljedeći način: (domena) GGGG/B. Označivanje brojevima akata koji su objavljeni prije tog datuma ostaje neizmijenjeno.

³ Međutim, za mišljenja u kontekstu postupka odbora vidjeti točku 10.18.

Oblik

- 9.2. Pozivanja u velikoj mjeri imaju standardni oblik (u hrvatskom najčešće započinju riječima „uzimajući u obzir”, pisanim malim početnim slovom).

Pravna osnova

- 9.3. Prvim se pozivanjem općenito upućuje na Ugovor koji čini opću osnovu za djelovanje koje se poduzima.

Pozivanje se formulira na sljedeći način: „uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije”, „uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji” ili „uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju”.

Ako se poziva na više od jednog Ugovora, oni se navode u zasebnim recima sljedećim redoslijedom: Ugovor o Europskoj uniji, Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

- 9.4. Ako je izravna pravna osnova akta određena odredba Ugovora, uz općenito pozivanje na Ugovor navodi se odgovarajući članak kojemu prethode riječi „..., a posebno”⁴.

Primjer:

„uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,”

⁴ Ako se akt temelji na odredbi akta o pristupanju, navodi se sljedeća formulacija: „uzimajući u obzir Akt o pristupanju ..., a posebno njegov članak ...” ili „..., a posebno članak ... Protokola br. ... uz navedeni akt.”

- 9.5. Ako se, za razliku od toga, izravna pravna osnova akta nalazi u sekundarnom zakonodavstvu⁵, dotični se akt, zajedno s odgovarajućim člankom kojemu prethode riječi „..., a posebno”, navodi u drugom pozivanju.

Primjer:

„uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,
uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1026/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o određenim mjerama za očuvanje ribljih stokova koje se odnose na zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 1. točku (c),

⁽¹⁾SL L 316, 14.11.2012., str. 34., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj>”

- 9.6. Pravnu osnovu treba jasno razlikovati od odredaba kojima se utvrđuju svrha, uvjeti i bitni aspekti odluka koje se donose. Isključivo postupovne odredbe (primjerice članci 294. i 218. UFEU-a) ne čine pravnu osnovu (međutim, vidjeti točku 9.7.).
- 9.7. Međunarodni sporazumi sklopljeni u skladu s postupkom iz članka 218. UFEU-a poseban su slučaj.

Primjer:

„uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),”

- 9.8. Ako se aktom, u nizu članaka, utvrđuje svrha budućih odluka, a institucija ovlaštena za donošenje tih odluka navodi se u nekom drugom članku, u pozivanju se navodi samo taj drugi članak.

⁵ Pozivanje na odredbu sekundarnog zakonodavstva sadržava sljedeće: puni naslov iza kojeg slijedi oznaka bilješke; u bilješci se navodi upućivanje na objavu u Službenom listu (serija, broj, datum, broj stranice ako je više akata objavljeno u istom izdanju i trajni identifikator ELI ako je dostupan).

- 9.9. Isto tako, ako akt u okviru istog članka sadržava stavak u kojem se navodi svrha mjera i drugi stavak kojim se daju ovlasti za djelovanje, u pozivanju se ne navodi cijeli članak, već samo taj drugi stavak⁶.

Primjerice, pri donošenju detaljnih pravila o upravljanju carinskim kvotama za proizvode koji podliježu organizaciji tržišta, navodi se članak 144. stavak 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007.

Postupovni akti

- 9.10. Iza pozivanja koja se odnose na pripremne akte predviđene Ugovorima, osobito mišljenja Europskog parlamenta, Revizorskog suda, Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora i Odbora regija, mora slijediti oznaka bilješke o objavi u Službenom listu (primjerice: SL C, C/2024/124, 5.2.2024, [ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/124/oj](http://data.europa.eu/eli/C/2024/124/oj)). Ako akt još nije objavljen, potrebno je navesti datum njegova donošenja.

Primjer:

„(...) Mišljenje od 1. travnja 1996. (još nije objavljeno u Službenom listu).”

- 9.11. U okviru redovnoga zakonodavnog postupka ili posebnoga zakonodavnog postupka pozivanje koje se odnosi na prosljeđivanje nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima glasi kako slijedi:

„nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima”

⁶ Ako stavak u zasebnim podstavcima sadržava dvije odredbe o ovlašćivanju, na primjer jednu za Vijeće i jednu za Komisiju, u pozivanju je potrebno navesti odgovarajući podstavak.

Pozivanje koje se odnosi na zakonodavni postupak glasi kako slijedi:

„u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom” ili „u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom”

U kontekstu redovnoga zakonodavnog postupka, ako je predmet potrebno uputiti Odboru za mirenje te je mirenje bilo uspješno, pozivanje glasi kako slijedi:

„u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje [datum]...,”

Iza pozivanja koje se odnosi na zakonodavni postupak slijedi bilješka u kojoj se navode sve faze postupka.

- 9.12. Postupovno pozivanje treba upotrebljavati za određene akte donesene na pravnoj osnovi kojom se upućuje na postupak donošenja sadržan u nekom drugom članku Ugovora. Primjerice, člankom 132. stavkom 3. UFEU-a (pravna osnova) upućuje se na postupak utvrđen u članku 129. stavku 4. UFEU-a. Taj postupak treba navesti u pozivanju koje je slično pozivanju koje se upotrebljava za redovni zakonodavni postupak ili posebni zakonodavni postupak.

„u skladu s postupkom utvrđenim u članku 129. stavku 4. Ugovora”

Upućivanja koja nisu pozivanja

- 9.13. U pozivanjima treba paziti da se ona odnose ili na pravnu osnovu ili na postupak. Ako je radi pravilnog razumijevanja normativnog dijela ili provjere njegove zakonitosti potrebno pozvati se na sadržaj odredaba koje nisu pravna osnova, to se čini u uvodnim izjavama. Općenitija upućivanja namijenjena pružanju popratnih informacija mogu se navesti u memorandumu s obrazloženjem.

- 9.14. U pozivanjima se ne smiju navoditi opće institucionalne odredbe UFEU-a (primjerice, članci 238. i 288.) koje se također primjenjuju na dotični akt.

NB: Upućivanja na određene preliminarne korake (mišljenja tehničkih tijela, savjetovanja koja nisu predviđena Ugovorima) obično se navode na kraju uvodnih izjava, uporabom primjerice sljedećih formulacija: „(naziv tijela) dao je mišljenje ...”, „provedeno je savjetovanje s (naziv tijela)...”.

Za razliku od toga, u internom sporazumu ili odluci predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća na kraju pozivanja navode se sljedeće formulacije:

„nakon savjetovanja s Komisijom”, ili

„u dogовору с Комисијом”.

10. SVRHA JE UVODNIH IZJAVA SAŽETO NAVESTI RAZLOGE GLAVNIH ODREDABA NORMATIVNOG DIJELA, PRI ČEMU SE ONE NE PONAVLJAJU NITI PARAFRAZIRAJU. UVODNE IZJAVE NE SMIJU SADRŽAVATI NORMATIVNE ODREDBE NI POLITIČKE POTICAJE.

- 10.1. Uvodne izjave dio su akta koji sadržava obrazloženje za njegovo donošenje, a nalaze se između pozivanja i normativnog dijela. Obrazloženje počinje riječima „budući da:”, iza čega slijede numerirane točke (vidjeti smjernicu 11.) sastavljene od jedne ili više punih rečenica. Za razliku od normativnog dijela, uvodne izjave formuliraju se tako da bude očita njihova neobvezujuća priroda.
- 10.2. U uredbama, direktivama i odlukama moraju se navesti razlozi na kojima se one temelje. Time se želi omogućiti da sve zainteresirane osobe mogu utvrditi okolnosti u kojima je institucija koja donosi akt izvršila svoje ovlasti u pogledu dotičnog akta⁷, da stranke u sporu dobiju mogućnost braniti svoje interese te da Sud Europske unije može izvršiti svoju ovlast ispitivanja.

⁷

Vidjeti predmet 24/62, Njemačka / Komisija, Zb. 1963., str. 131.

- 10.3. Ako je potrebno podsjetiti na povijesni kontekst akta, činjenice treba navesti kronološkim redoslijedom. Obrazloženja povezana s određenim odredbama akta trebaju, u mjeri u kojoj je to moguće, slijediti redoslijed tih odredaba.

U idealnom slučaju obrazloženje akta treba sadržavati sljedeće:

- jezgrovito navedene relevantne činjenične i pravne elemente, i
- zaključak da je stoga potrebno ili primjерено donijeti mjere navedene u normativnom dijelu.

- 10.4. Pitanje *sadržaja* obrazloženja pravnog akta Unije ne može se preciznije utvrditi. Obrazloženja općih i pojedinačnih akata koji obuhvaćaju različita područja ili koji se donose u različitim okolnostima nije moguće svesti na jedinstvenu formulu.

Međutim, mogu se utvrditi odredena osnovna pravila koja se odnose na obrazloženje

- 10.5. U uvodnim izjavama u sažetom se obliku navode obrazloženja glavnih odredaba normativnog dijela akta. Iz toga proizlazi sljedeće:

- 10.5.1. Uvodne izjave trebaju predstavljati *stvarno obrazloženje*. U njima se ne smiju navoditi pravne osnove (koje su dio pozivanja) niti se u njima smije ponavljati dio odredbe koji je već naveden kao pravna osnova kojom se institucija ovlašćuje za djelovanje. Osim toga, suviše su i beskorisne uvodne izjave u kojima se samo navodi predmet akta ili u kojima se ponavljaju ili parafraziraju njegove odredbe bez navođenja obrazloženja za njih.
- 10.5.2. Akt ne smije sadržavati uvodne izjave u kojima se samo navodi da je potrebno poduzeti određene mjere bez navođenja obrazloženja za njih.
- 10.5.3. Obrazloženje se ne smije sastojati, ni u cijelosti ni djelomično, samo od upućivanja na obrazloženja nekog drugog akta⁸.

⁸ Vidjeti predmet 230/78, Eridania/Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, Zb. 1979., str. 2749. i predmet 73/74, Papier Peints de Belgique/Komisija, Zb. 1975, str. 1491.

- 10.6. Naravno, nije potrebno navesti obrazloženje za svaku pojedinu odredbu. Međutim, obvezno se navode razlozi za stavljanje akta izvan snage ili brisanje odredbe (vidjeti i točku 10.14.).
- 10.7. Svaku uvodnu izjavu u kojoj se ne navodi obrazloženje normativnog dijela treba izostaviti, uz određene iznimke; primjerice, obično se navodi obrazloženje primjene članka 352. UFEU-a u završnoj uvodnoj izjavi koja glasi kako slijedi:

„Za donošenje [ove Odluke] [...] Ugovorom nisu predviđene druge ovlasti osim onih iz članka 352.”

- 10.8. Ako je određenom pravnom osnovom predviđena uporaba pravnih akata, ali ne i njihova vrsta („Vijeće donosi mjere potrebne ...”) te ako iz sadržaja mjere koju treba poduzeti nije jasno koja je vrsta akta Unije primjerena, može biti korisno obrazložiti odabir određene vrste akta. Primjerice, ako bi se u danom slučaju zakonodavna aktivnost mogla ostvariti uredbom koja se izravno primjenjuje, u uvodnim se izjavama može objasniti zašto bi prednost ipak trebalo dati donošenju direktive, za koju je potrebno prenošenje u nacionalno zakonodavstvo. Autor uz to mora voditi računa i o načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Opseg obveze obrazlaganja ovisi o prirodi dotičnog akta ili odredbe

A Akti opće primjene

- 10.9. U *temeljnim* aktima u obrazloženju treba iznijeti opću filozofiju akta, a ne razloge za svaku pojedinu odredbu. Međutim, za pojedine odredbe navode se posebna obrazloženja ako su te odredbe iznimno važne ili ako nisu obuhvaćene tom općom filozofijom.
- 10.10. U *provedbenim* aktima obrazloženja su nužno detaljnija, iako je uvijek potrebno težiti sažetom načinu izražavanja.

10.11. Međutim, u obrazloženju akata opće primjene nije potrebno iscrpno opisivati činjenice na temelju kojih se akt donosi, a pogotovo ih nije potrebno ocjenjivati. Konkretno, detaljno obrazloženje (uključujući izračune) za odredbe o utvrđivanju uvoznih carina ili poljoprivrednih povrata ne bi bilo ostvarivo u praksi. U tom slučaju dovoljno je jednostavno uputiti na kriterije i metodologiju izračuna te naznačiti opći kontekst koji je doveo do donošenja akta i opće ciljeve koji se njime žele ostvariti⁹.

B Pojedinačni akti

10.12. Pojedinačne akte potrebno je podrobnije obrazložiti.

10.13. To osobito vrijedi za akte o odbijanju zahtjeva. Detaljno obrazloženje mora se navesti i u odlukama u području tržišnog natjecanja u kojima se moraju opisati složene pravne i činjenične okolnosti; kako odluka ipak mora biti jasna, potrebno je težiti sažetom načinu izražavanja.

C Posebne odredbe

10.14. Osobitu je pozornost potrebno posvetiti obrazloženjima određenih odredaba kao što su:

- odstupanja,
- odredbe protivne općem sustavu pravila,
- iznimke od općeg načela, kao što su retroaktivne odredbe,
- odredbe koje mogu biti na štetu određenih zainteresiranih strana, i
- odredbe kojima se predviđa stupanje na snagu na dan objave.

⁹ Vidjeti predmet 16/65, Schwarze / Einfuhr-und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel, Zb. 1965., str. 1081.

D Obrazloženje koje se odnosi na supsidijarnost i proporcionalnost akta

- 10.15. Za načela supsidijarnosti i proporcionalnosti potrebno je navesti posebno obrazloženje.
- 10.15.1. Pri izvršavanju svojih ovlasti donošenja pravnih akata institucije uzimaju u obzir načelo supsidijarnosti te u memorandumu s obrazloženjima i, u još sažetijem obliku, u uvodnim izjavama, navode kako to čine.
- 10.15.2. Tekst uvodne izjave koja se odnosi na supsidijarnost razlikuje se od slučaja do slučaja, ali općenito slijedi strukturu iz točke 10.15.4. Međutim, važno je voditi računa o razlikovanju navedenom u članku 5. UEU-a između područja koja su u isključivoj nadležnosti Unije i onih koja to nisu.
- 10.15.3. U područjima koja su u isključivoj nadležnosti Unije, člankom 5. stavkom 4. UEU-a zahtijeva se samo poštovanje načela proporcionalnosti. U tom slučaju u uvodnoj izjavi navodi se samo upućivanje na proporcionalnosti, a formulacija glasi kako slijedi:
- „U skladu s načelom proporcionalnosti, radi ostvarenja temeljnog cilja ... (navesti opći cilj) potrebno je i primjereno utvrditi pravila ... (navesti posebne mјere koje se uređuju dotičnim aktom). Ova (navesti vrstu akta) ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji.”*
- 10.15.4. U područjima koja nisu u isključivoj nadležnosti Unije u uvodnoj se izjavi navode upućivanja i na načelo supsidijarnosti u užem smislu i na načelo proporcionalnosti, i to na sljedeći način:
- „S obzirom na to da ciljeve ove ... (precizirati vrstu akta) (prema potrebi navesti ciljeve) ne mogu dostatno ostvariti države članice ... (navesti razloge), nego se zbog (navesti opseg ili učinke djelovanja) oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova (navesti vrstu akta) ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.”*

10.15.5. Gore navedene modele potrebno je dopuniti i razraditi za svaki pojedinačni slučaj, u skladu s uputama iz zagrada, kako bi se pružilo stvarno obrazloženje. Od njih se može odstupiti pod uvjetom da su potreba za djelovanjem na razini Unije i, ovisno o slučaju, proporcionalnost djelovanja očiti iz uvodnih izjava.

Uvodne izjave koje se odnose na delegiranje ovlasti i provedbene ovlasti

10.16. Temeljni akti kojima se predviđa da Komisija donosi delegirane akte moraju sadržavati posebnu uvodnu izjavu kojom se upućuje na članak 290. UFEU-a. Europski parlament, Vijeće i Komisija obvezali su se da će, u mjeri u kojoj je to moguće, za izradu te uvodne izjave i odgovarajućih odredaba upotrebljavati standardne formulacije koje su te institucije zajednički utvrdile.

10.17. Temeljni akti kojima se predviđa da Komisija donosi provedbene akte (članak 291. UFEU-a) moraju sadržavati posebnu uvodnu izjavu kojom se, ako je to primjenjivo, upućuje na Uredbu (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije¹⁰.

Upućivanje na savjetovanja

10.18. Na savjetovanja predviđena u Uredbi (EU) br. 182/2011 upućuje se u preambulama provedbenih akata koje donosi Komisija.

Savjetovanje s odborom u kontekstu postupka ispitivanja (članak 5. Uredbe) uvijek proizvodi pravne učinke. Činjenica da je provedeno savjetovanje s odborom ne navodi se u pozivanju, već u završnoj uvodnoj izjavi.

Primjer:

„(...) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem [naziv odbora],”

¹⁰

SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>.

Za razliku od toga, savjetovanje s odborom u kontekstu savjetodavnog postupka (članak 4. Uredbe) navodi se u završnom pozivanju, a formulacija glasi kako slijedi:

„nakon savjetovanja s [naziv odbora],”

11. SVAKA SE UVODNA IZJAVA OZNAČUJE BROJEM.

11.1. Praksu označivanja brojem opravdava očita potreba za jasnoćom pravnih akata i jednostavnosću upućivanja i prije i nakon donošenja teksta.

Primjenjuje se na pravne akte opće primjene, ali i na sve akte institucija izrađene u formalnom obliku (naslov, preambula, normativni dio).

11.2. Način navođenja jest kako slijedi:

„budući da:

(1) ...

(2)”.

NB: Svaka uvodna izjava započinje velikim slovom i završava točkom, osim zadnje koja završava zarezom.

11.3. Ako je u aktu samo jedna uvodna izjava, ona se ne označuje brojem.

12. NORMATIVNI DIO OBVEZUJUĆEG AKTA NE SMIJE UKLJUČIVATI ODREDBE KOJE NISU NORMATIVNE PRIRODE, KAO ŠTO SU ŽELJE ILI POLITIČKE IZJAVE,ILI ODREDBE KOJIMA SE PONAVLJAJU ILI PARAFRAZIRAJU DIJELOVI ILI ČLANCI UGOVORÂ ILI ODREDBE U KOJIMA SE PONOVNO NAVODE PRAVNE ODREDBE KOJE SU VEĆ NA SNAZI. AKTI NE SMIJU UKLJUČIVATI ODREDBE KOJIMA SE UPUĆUJE NA SADRŽAJ DRUGIH ČLANAKA ILI PONAVLJA NASLOV AKTA.

Odredbe obvezujućih akata koje nisu normativne prirode

- 12.1. Obvezujućim aktima treba utvrditi pravila, uključujući odredbe s informacijama (primjerice: područje primjene i definicije) koje su potrebne za pravilno razumijevanje i primjenu tih pravila. Sve je ostalo suvišno: željama, namjerama i izjavama nije mjesto u normativnom dijelu obvezujućeg akta.

Slijedi primjer odredbe iz uredbe koja nije odredba normativne prirode i koju je potrebno izbjegavati:

„Kako bi potaknuli uporabu proizvodâ s ekološkom oznakom, Komisija i ostale institucije Unije te druga tijela javne vlasti na nacionalnoj razini trebali bi, ne dovodeći u pitanje pravo Unije, dati primjer pri utvrđivanju vlastitih zahtjeva za proizvode.”

Tom se odredbom jasno izražava želja kojom se adresate te odredbe ni na koji način ne obvezuje. Njoj stoga nije mjesto u obvezujućem aktu, već u komunikaciji ili preporuci uz dотični akt.

Odredbe kojima se ponavljaju ili parafraziraju dijelovi ili članci Ugovorâ ili drugih akata

- 12.2. Uključivanje takvih odredaba nepotrebno je i dovodi do pravne nesigurnosti. Uzmimo, na primjer, akt koji se temelji na članku 46. UFEU-a, koji je na odgovarajući način naveden u pozivanjima. Nepotrebno je dodavati stavak kojim se ponavlja članak 45. stavak 1. koji glasi „*Sloboda kretanja radnika osigurava se unutar Unije*”. Autor mora pojasniti kako namjerava provesti tu odredbu, a ne ju ponavljati. Osim toga, takvo je ponavljanje opasno jer svako odstupanje od izvorne formulacije može stvoriti dojam da se namjeravao postići drukčiji učinak te čak navesti na takvu pretpostavku.

Odredbe kojima se samo upućuje na sadržaj drugih članaka

- 12.3. Takve odredbe obično glase kako slijedi:

„S ciljem uspostave tog sustava Vijeće donosi mjere predviđene u člancima 3., 4. i 5.”

Njih je potrebno, koliko je to moguće, izbjegavati jer dotični članci sadržavaju sve potrebne informacije koje se odnose na njihovu provedbu. Osim toga, takva struktura može dovesti do zabune u pogledu pravne osnove za buduću provedbenu mjeru: čini li pravnu osnovu članak u kojem se navodi upućivanje ili članak na koji se upućuje?

Odredbe kojima se ponavlja naslov akta

- 12.4. Čak i kada nije moguće izbjegći uporabu riječi koje su dio naslova akta (primjerice, u članku kojim se utvrđuje predmet i područje primjene akta), mora postojati određena dodana vrijednost u smislu detaljnijeg opisa parametara teksta.
- 13. NA POČETKU NORMATIVNOG DIJELA PREMA POTREBI SE NAVODI ČLANAK KOJIM SE UTVRĐUJU PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE AKTA.**
- 13.1. „Predmet” jest ono o čemu je u aktu riječ, dok njegovo „područje primjene” označava kategorije činjeničnih ili pravnih okolnosti i osobe na koje se akt primjenjuje.
- 13.2. Početni članak kojim se utvrđuju predmet i područje primjene uobičajen je u međunarodnim sporazumima, a čest je i u aktima Unije. O tome je li on koristan odlučuje se od slučaja do slučaja.
- 13.3. Takav članak sasvim sigurno nije koristan ako se njime samo parafrazira naslov. S druge strane, u njemu se čitatelju mogu pružiti informacije koje zbog razloga konciznosti nisu navedene u naslovu, a koje mu na samom početku omogućuju da utvrdi na koga se akt odnosi. Upravo zbog tog razloga mora se voditi računa o tome da se čitatelja ne dovede u zabludu.

Primjerice, ako se u takvom članku navodi da se akt primjenjuje „*na vozila s najvećom brzinom od 25 km/h ili većom*”, dotični akt sasvim sigurno može sadržavati odredbe koje se primjenjuju, primjerice, samo na vozila s najvećom brzinom od 50 km/h jer su takva vozila u svakom slučaju obuhvaćena utvrđenim područjem primjene. S druge strane, taj akt ne smije sadržavati odredbe koje se odnose na vozila s najvećom brzinom od, primjerice, 20 km/h jer je moguće da proizvođač ili vlasnik takvog vozila neće pročitati ostatak normativnog dijela nakon što pročita članak o području primjene akta.

- 13.4. Razlika između područja primjene i definicije ponekad nije jasna. U sljedećem primjeru navedenom definicijom obuhvaćeno je i područje primjene akta:

„Članak 1.

Za potrebe ove Direktive „vozilo“ znači svako motorno vozilo namijenjeno za korištenje na cesti, s nadogradnjom ili bez nje, na najmanje četiri kotača i s najvećom konstrukcijskom brzinom većom od 25 km/h, kao i njegove prikolice, osim vozila koja se kreću po tračnicama, poljoprivrednih ili šumarskih strojeva te drugih vozila za javne rade.“

Taj bi članak jednostavno mogao glasiti: „Članak 1. – Ova se Direktiva primjenjuje na sva motorna vozila namijenjena ...”, a rečenica bi završavala riječima „(dalje u tekstu: vozilo)“. Takvom rješenju obično treba dati prednost, a posebno ako akt ne sadržava članak kojim se utvrđuju ostale definicije. Njime se područje primjene može utvrditi na jasniji i izravniji način.

14. AKO TERMINI UPOTRIJEBLJENI U AKTU NISU NEDVOSMISLENI, POTREBNO IH JE DEFINIRATI U JEDNOM ČLANKU NA POČETKU AKTA. DEFINICIJE NE SMIJU SADRŽAVATI AUTONOMNE NORMATIVNE ODREDBE.

- 14.1. Značenje svih termina trebalo bi odgovarati njihovu značenju u svakodnevnom ili specijaliziranom jeziku. Međutim, zbog pravne jasnoće može biti potrebno u samom aktu definirati riječi koje se u njemu upotrebljavaju. To, među ostalim, vrijedi ako termin ima nekoliko značenja, ali ga je potrebno razumjeti samo u jednom od njih ili ako se za potrebe akta značenje termina mora ograničiti ili proširiti u odnosu na njegovo uobičajeno značenje. Definicija ne smije biti u suprotnosti s uobičajenim značenjem termina.

Definirani termin treba upotrebljavati u cijelom aktu u istom značenju.

- 14.2. U drugoj rečenici ove smjernice opisuje se česta pogreška pri izradi akata.

- 14.2.1. Primjer loše izrade teksta:

„(d) „prijava“ znači bilo kakva informacija koju dostavi ... bilo koja osoba zainteresirana za sigurnost broda, ... osim ako dotična država članica smatra da je ... prijava očigledno neutemeljena; identitet osobe koja dostavi ... prijavu ne smije se otkriti zapovjedniku ili vlasniku dotičnog broda.”

- 14.2.2. Podcrtani dio rečenice nije definicija, već autonomna normativna odredba.
- 14.3. Pravilo se mora navesti u normativnim odredbama. U našem primjeru autor je tu rečenicu mogao umetnuti na odgovarajuće mjesto u jedan od ostalih članaka („...Ako zaprimi prijavu za koju ne smatra da je očigledno neutemeljena, ... , država članica...“) i dodati drugi podstavak s rečenicom „Identitet osobe...“.
- 14.4. Zahtjev koji se odnosi na neuključivanje autonomnih normativnih odredaba nije samo pitanje logičke dosljednosti. Ako su takvi elementi uključeni u definiciju, postoji opasnost da će čitatelj previdjeti neke od normativnih elemenata prilikom njihova tumačenja jer svi nisu navedeni na istome mjestu.
15. U MJERI U KOJOJ JE TO MOGUĆE, NORMATIVNI DIO IMA STANDARDNU STRUKTURU (PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE – DEFINICIJE – PRAVA I OBVEZE – ODREDBE O DELEGIRANJU OVLASTI I DODJELJIVANJU PROVEDBENIH OVLASTI – POSTUPOVNE ODREDBE – MJERE POVEZANE S PROVEDBOM – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE).
- NORMATIVNI DIO DIJELI SE NA ČLANKE TE, OVISNO O NJIHOVOJ DUŽINI I SLOŽENOSTI, GLAVE, POGLAVLJA I ODJELJKE. AKO ČLANAK SADRŽAVA POPIS, SVAKU STAVKU POPISA TREBA OZNAČITI BROJEM ILI SLOVOM, A NE ALINEJOM(*) .
- 15.1. Sljedeći elementi teksta standardne strukture normativnog dijela u skladu su s relativno strogim pravilima oblikovanja:
1. predmet i područje primjene (vidjeti smjernicu 13.);
 2. definicije (vidjeti smjernicu 14.);
 3. odredbe koje se odnose na delegirane akte i provedbene akte;

(*) U ovom izdanju Praktičnog vodiča teksta ove smjernice prilagođen je kako bi se uzele u obzir promjene uvedene Ugovorom iz Lisabona.

4. mjere povezane s provedbom. Odredbe koje se odnose na detaljna pravila i datume za prenošenje direktive od strane država članica slijede utvrđeni format. Ostale odredbe, primjerice one koje se odnose na sankcije koje treba predvidjeti na nacionalnoj razini ili pravna sredstva koja je potrebno osigurati, također imaju standardnu strukturu;
 5. prijelazne i završne odredbe. Tom kategorijom elemenata obuhvaćeno je sljedeće:
 - svako stavljanje izvan snage ranijih akata (vidjeti smjernicu 21.). Ako datum stavljanja izvan snage nije isti kao datum stupanja na snagu akta koji se donosi, datum stavljanja izvan snage treba biti jasno naveden,
 - pravila za prijelaz sa starog sustava na novi. Upotrijebjeni jezik i prije svega navedeni datumi ne smiju ostavljati dvojbe u pogledu razdoblja tijekom kojega se sva stara pravila ili dio njih nastavljaju primjenjivati nakon što novi sustav stupi na snagu,
 - odredbe o izmjeni ranijih akata (vidjeti smjernicu 18.),
 - razdoblje tijekom kojega se akt primjenjuje (vidjeti smjernicu 20.).
- 15.2. Ostali elementi – prava i obveze i postupovne odredbe, osim onih koje se odnose na delegirane akte i provedbene akte – čine pravi normativni dio akta, a njihov oblik ovisi o cilju akta i stupnju složenosti predviđenog sustava.

- 15.3. Ako članak sadržava popis, potrebno je osigurati usklađenost svih elemenata i njihovu izravnu povezanost s uvodnim riječima. U tu je svrhu poželjno izbjegavati umetanje u popis samostalnih rečenica ili podstavaka.

Primjer nepoželjnog načina izrade teksta:

„Nadležna tijela provode provjere kako bi osigurala:

- (a) dosljednost između kupnji i isporuka.

Inspekcije provode posebno primjenom koeficijenata obrade predviđenih pravom Unije, ako postoje. U svim ostalim slučajevima inspekcija se oslanja na koeficijente koji su općeprihvaćeni u okviru dotične industrije,

- (b) pravilnu krajnju uporabu sirovina,
(c) usklađenost s pravom Unije.”

U takvom slučaju bolje je izbjegći uporabu popisa i tekst strukturirati na sljedeći način:

„Nadležna tijela provode provjere kako bi osigurala dosljednost između kupnji i isporuka.

Inspekcije provode posebno primjenom koeficijenata predviđenih pravom Unije, ako postoje. U svim ostalim slučajevima inspekcija se oslanja na koeficijente koji su općeprihvaćeni u okviru dotične industrije.

Provjerama se također namjerava osigurati pravilna uporaba sirovina i usklađenost s pravom Unije.”

- 15.4. Strukturne potpodjеле normativnog dijela pravnog akta prikazane su u tablici u nastavku. Akti s jednostavnom strukturom sastoje se od članaka i potpodjela članaka. Više potpodjele akata započinju s poglavljima, koja se prema potrebi dijele na odjeljke. Samo kada se radi o iznimno složenom tekstu, poglavlja se mogu grupirati u glave, a one zatim u dijelove.

Naziv	Simbol	Način upućivanja	Napomene
I. Potpodjele više razine			Uz potpodjele više razine može se, ali ne mora navesti naslov. ¹¹
– dio	Dio I. (ili Dio prvi)	u dijelu I. (ili u dijelu prvom)	Upotrebljavaju se (zajedno ili pojedinačno) u određenim dugim ili izrazito strukturiranim tekstovima.
– glava	Glava I.	u glavi I. u [dijelu I.] glavi I.	
– poglavlje	Poglavlje I. (ili Poglavlje 1.)	u poglavlju I. (ili u poglavlju 1.) u [dijelu I. glavi I.] poglavlju I., (ili u [dijelu I. glavi I.] poglavlju 1.),	
– odjeljak	Odjeljak 1.	u odjeljku 1. (ili u [dijelu I. glavi I. poglavlju I.] odjeljku 1.),	
II. Osnovna jedinica			Uz osnovne jedinice može se, ali ne mora navesti naslov.
– članak	Članak 1. ¹²	u članku 1.	Neprekinuto označivanje brojevima (čak i u slučaju upotrebe potpodjela više razine).
ili			

¹¹ Označivanje tih potpodjela brojevima počinje iznova svaki put kada se javljaju u novoj potpodjeli više razine (na primjer, prvo poglavlje glave II. bit će označeno brojem kao „Poglavlje I.” čak i kada glava I. sadržava poglavlja).

¹² Članci se označuju brojem neprekinuto u cijelom aktu čak i kada postoje više potpodjele. Kada akt ima samo jedan članak, taj se članak naziva „Jedini članak”.

– točka	ili I. (ili A ili 1.)	u točki I. (ili u točki A ili točki 1.)	Upotrebljava se u određenim preporukama, rezolucijama i izjavama.
III. Niže potpodjеле			Uz potpodjеле ne navodi se naslov.
– stavak (označen brojem)	1.	u stavku 1. u [članku 1.] stavku 1.	Samostalni element članka.
– stavak (koji nije označen brojem)	nema	u prvom stavku u [članku 1.] prvom stavku,	Nesamostalni element članka.
– podstavak	nema	u prvom podstavku u [članku 1. stavku 1.] prvom podstavku,	Potpodjela stavka označenog brojem.
– točka	(a) i. 1.	u točki (a) u točki i. u točki 1., u [članku 1. stavku 1. prvom podstavku] točki (a) podtočki i. 1.	Uglavnom im prethodi uvodna formulacija.
– alineja	---	u prvoj alineiji u [članku 1. stavku 1. prvom podstavku točki (a) podtočki i.] prvoj alineiji	
– rečenica	nema	u prvoj rečenici, u drugoj rečenici u [članku 1. stavku 1. prvom podstavku točki (a) podtočki i. 1. prvoj alineiji] prvoj rečenici	Završava točkom.

Interna i eksterna upućivanja

Smjernice 16. i 17.

- 16. UPUĆIVANJA NA DRUGE AKTE TREBALO BI SVESTI NA NAJMANJU MOGUĆU MJERU. UPUĆIVANJA PRECIZNO ODREĐUJU AKT ILI ODREDBU NA KOJE SE UPUĆUJE. CIRKULARNA UPUĆIVANJA (UPUĆIVANJA NA AKT ILI ČLANAK KOJI SAM UPUĆUJE NA POLAZIŠNU ODREDBU) I SERIJSKA UPUĆIVANJA (UPUĆIVANJA NA ODREDBU KOJA SAMA UPUĆUJE NA NEKU DRUGU ODREDBU) TAKOĐER TREBA IZBJEGAVATI.**

Interna i eksterna upućivanja

- 16.1. Internim se upućivanjem upućuje na neku drugu odredbu istog akta. Eksternim se upućivanjem upućuje na neki drugi akt, bilo akt Unije ili akt iz nekog drugog izvora.

16.1.1. Primjer internog upućivanja

Odredba kojom se upućuje na prilog istom aktu

„1. Opasnosti pripravka za okoliš procjenjuju se pomoću jednog ili više od sljedećih postupaka:
(a) konvencionalnom metodom opisanom u Prilogu III.;”

16.1.2. Primjer eksternog upućivanja

Odredba kojom se upućuje na neki drugi akt

„... (b) određivanjem svojstava pripravka opasnih za okoliš koja su potrebna za njegovo pravilno razvrstavanje u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu VI. Direktivi ...”

- 16.2. I interna i eksterna upućivanja moraju biti dovoljno precizna kako bi se čitatelju omogućilo jednostavno pronalaženje akta na koji se upućuje.
- 16.3. Pri eksternom upućivanju potreban je dodatan oprez. Posebno je potrebno da akt na koji se upućuje bude dovoljno jasan i dostupan javnosti.

Načelo

- 16.4. Upućivanje se upotrebljava samo u sljedećim slučajevima:
- ako se time pojednostavljuje tekst jer nije potrebno ponavljati sadržaj odredbe na koju se upućuje,
 - ako ono ne utječe na razumljivost odredbe, i
 - ako je akt na koji se upućuje objavljen ili je dovoljno dostupan javnosti.
- 16.5. Upućivanja je potrebno upotrebljavati umjereno i zbog načela transparentnosti. Akt bi trebao biti čitljiv i razumljiv i bez uvida u druge akte. Međutim, čitljivost akta ne smije dovoditi do ponavljanja odredaba primarnog prava u sekundarnom zakonodavstvu (vidjeti točku 12.2.).
- 16.6. Prije odlučivanja o tome je li upućivanje svrhovito, potrebno je razmotriti posljedice mogućih naknadnih izmjena akta na koji se želi uputiti.

Razumljivost

- 16.7. Upućivanje bi trebalo formulirati na način da se ključni element odredbe na koju se upućuje može razumjeti i bez uvida u tu odredbu.

Primjer:

Umjesto:

„Članak 15. primjenjuje se na izvoz u zemlje ...”,

bolje je upotrijebiti sljedeću formulaciju:

„Postupak kontrole utvrđen u članku 15. primjenjuje se na izvoz u zemlje ...”.

Jasnoća

- 16.8. Potrebno je precizirati činjenične elemente ili pravne posljedice odredbe na koju se upućuje.
- 16.8.1. Moraju se izbjegavati upućivanja u obliku pukog citiranja druge odredbe u zagradama.

- 16.8.2. U određenim se odredbama navodi da se pravilo primjenjuje po analogiji ili, točnije, „*mutatis mutandis*”. Tu bi tehniku trebalo upotrebljavati samo onda kada bi bilo nerazmjerne ponoviti i prilagoditi pravilo na koje se upućuje. Važno je da se što preciznije navede način primjene pravila na koje se upućuje.
- 16.9. Posljedice upućivanja koja se uvode riječima „ne dovodeći u pitanje” često su nejasne. Među ostalim, mogu postojati proturječja između akta koji sadržava upućivanje i akta na koji se time upućuje. Takva se upućivanja općenito mogu izbjegći boljim definiranjem područja primjene. Osim toga, tu formulaciju nije potrebno upotrebljavati za upućivanje na odredbe više razine koje se u svakom slučaju primjenjuju.

Primjer:

Umjesto:

„Ne dovodeći u pitanje Direktivu 91/414/EEZ, članci o razvrstavanju, pakiranju, označivanju i sigurnosno-tehničkim listovima iz ove Direktive primjenjuju se na sredstva za zaštitu bilja”,

bolje je upotrijebiti sljedeću formulaciju:

„Članci ove Direktive o ... primjenjuju se na sredstva za zaštitu bilja”.

Navođenje akta na koji se upućuje

- 16.10. Kada se u aktu upućuje na drugi akt, naslov akta na koji se upućuje mora se navesti ili u punom obliku zajedno s izvorom objave ili u skraćenom obliku, osobito ako se upućivanje nalazi u naslovu akta u kojem se upućuje ili ako je riječ o već spomenutom aktu.
- 16.10.1. Kada se na naslov akta upućuje **u naslovu** drugog akta, vrijedi sljedeće:
- naziv institucije ne ponavlja se ako je ista institucija donijela i akt na koji se upućuje i akt u kojem se upućuje (međutim, kada se upućuje na više akata i kada su te akte donijele različite institucije, uвijek se navode nazivi tih institucija, čak i ako su neke od njih iste one institucije koje donose akt u kojem se upućuje),

- datum se ne navodi, osim ako se upućuje na akt koji nema službeni serijski broj ili broj objave,
- izostavljaju se i riječi kao što su „i o izmjeni ...” ili „i o stavljanju izvan snage ...” koje bi naslov akta u kojem se upućuje nepotrebno opteretile ili bi mogle dovesti do zabune, baš kao i navodi koji mogu slijediti nakon naslova kao što su „kodificirani tekst”, „preinaka” itd.,
- ne navodi se upućivanje na objavu u Službenom listu.

16.10.2. **U pozivanjima**, koja su formalnog karaktera, *puni naslov akta¹³ navodi se u samom tekstu akta*. Ako je riječ o objavljenim direktivama ili odlukama koje se priopćuju, umeće se broj objave. Iza punog naslova slijedi oznaka bilješke u kojoj se navodi upućivanje na objavu u Službenom listu. Takva se bilješka ne umeće u slučaju Ugovorâ i drugih temeljnih akata (primjerice akti o pristupanju i Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a).

Primjer:

„uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi⁽¹⁾, a posebno ...

(¹) SL L 65, 11.3.2011., str. 1. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>”

16.10.3. **U ostalim dijelovima akta** (uvodne izjave, članci i prilozi) upotrebljava se pojednostavljeni način upućivanja¹⁴:

- na akt na koji se prvi put upućuje (čak i ako je već spomenut u naslovu) i koji nije već naveden u pozivanjima *upućuje se navođenjem broja akta i naziva institucije koja ga je donijela, a njegov puni naslov¹⁵ i upućivanje na objavu u Službenom listu navode se u pripadajućoj bilješci*,

¹³ Od 1. srpnja 2013. upućivanje na puni naslov uključuje sve riječi iz naslova, primjerice „i o izmjeni” ili „i o stavljanju izvan snage”, ali ne i druge navode koji mogu slijediti nakon naslova, primjerice „kodificirani tekst”, „preinaka” itd.

¹⁴ Pojednostavljeni način upućivanja uveden 1. srpnja 2013.

¹⁵ Od 1. srpnja 2013. upućivanje na puni naslov uključuje sve riječi iz naslova, primjerice „i o izmjeni” ili „i o stavljanju izvan snage”, ali ne i druge navode koji mogu slijediti nakon naslova, primjerice „kodificirani tekst”, „preinaka” itd.

- ako su puni naslov akta i upućivanje na objavu već navedeni u pozivanjima ili drugdje u tekstu, *na akt se upućuje samo njegovim brojem.*

Primjer:

Prvo upućivanje:

„Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾

(1) Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11.3.2011., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>).”

Naknadna upućivanja:

„Uredba (EU) br. 211/2011”

Ponekad mogu biti potrebne određene iznimke od ovog pravila, osobito u prilozima koji sadržavaju obrasce ili druge dokumente koji se mogu upotrebljavati samostalno, kada će možda biti potrebno ponoviti puni naslov i upućivanje na objavu akta koji je već naveden.

16.10.4. Dobra je zakonodavna praksa u uvodnim izjavama spomenuti akte na koje će se naknadno uputiti u aktu. Tako se akti prema potrebi mogu staviti u kontekst te se može objasniti zašto se na njih upućuje.

16.10.5. Upućivanja na druge akte u normativnom dijelu moraju biti ograničena na ona koja su prijeko potrebna. Čitatelj bi trebao moći razumjeti normativni dio akta i bez uvida u druge akte. Također je potrebno izbjegći probleme koji bi mogli nastati izmjenom ili stavljanjem izvan snage akta na koji se upućuje.

Dinamično upućivanje

- 16.11. Upućivanje je dinamično ako se odredba na koju se upućuje uvijek podrazumijeva kao odredba kako je eventualno izmjenjena.
- 16.12. Upućivanja u normativnom dijelu akata prava Unije u pravilu su dinamična upućivanja.
Ako je akt na koji se upućuje izmijenjen, podrazumijeva se da se upućivanje odnosi na akt kako je izmijenjen. Ako je akt zamijenjen, podrazumijeva se da se upućivanje odnosi na novi akt. Ako je akt stavljen izvan snage, a nije zamijenjen, moguće pravne praznine bit će potrebno ispuniti tumačenjem. Ako je došlo do preinake ili kodifikacije akta, zbog čega su članci označeni novim brojevima, promjene se moraju navesti u koreacijskoj tablici koja se prilaže kodificiranom ili preinačenom aktu.
- 16.13. Međutim, treba imati na umu da dinamična upućivanja mogu izazvati poteškoće pri određivanju pravnog akta jer sadržaj odredbe kojom se upućuje nije unaprijed utvrđen, već se mijenja ovisno o eventualnim kasnijim izmjenama odredbe na koju se upućuje.

Statično upućivanje

- 16.14. Statičnim upućivanjem upućuje se na određeni tekst sa sadržajem koji on ima na određeni datum, pri čemu se navodi naslov akta i izvor te, prema potrebi, akt o izmjeni.

Primjeri:

„Članci XX Uredbe ... ^(*) kako je izmijenjena Uredbom ... ^(**).“

1. U svrhu proračuna i vlastitih sredstava ... Europski sustav integriranih ekonomskih računa koji je na snazi u smislu članka 1. stavka 1. Direktive 89/130/EEZ, Euratom i pravnih akata koji se na njega odnose, [a posebno uredaba (EEZ, Euratom) br. 1552/89 i (EEZ, Euratom) br. 1553/89 i odluka 94/728/EZ, Euratom i 94/729/EZ] jest drugo izdanje ESA-e, dok je na snazi Odluka 94/728/EZ, Euratom.
2. Za potrebe izvješća država članica Komisiji prema postupku u slučaju prekomjernog deficita utvrđenoga u Uredbi (EZ) br. 3605/93, Europski sustav integriranih ekonomskih računa jest drugo izdanje ESA-e, do izvješćâ od 1. rujna 1999.”

- 16.15. Ako se odredba na koju se upućuje putem statičnog upućivanja izmijeni ili stavi izvan snage, prema potrebi treba izmijeniti i odredbu koja na nju upućuje.
- 16.16. Osim ako je drugčije navedeno, upućivanja na pravne akte Unije dinamična su upućivanja. Pri upućivanju na pravne akte koji nisu pravni akti Unije, preporučuje se izričito navesti je li upućivanje dinamično ili statično.

Prilagodba upućivanja

- 16.17. Upućivanje će možda biti potrebno prilagoditi u sljedećim slučajevima:
 - ako je odredba na koju se upućuje izbrisana i zamijenjena novim tekstom,
 - ako je u slučaju statičnog upućivanja odredba na koju se upućuje izmijenjena,
 - ako izmjena odredbe na koju se upućuje ima neželjene učinke na odredbu kojom se upućuje.
- 16.18. Za općenitu prilagođavanje prilagodbu dovoljna je obična korelacijska klauzula.
- 16.18.1. U pojedinim slučajevima može se u prilogu navesti korelacijska tablica .

Primjer:

„Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IX.”

- 16.18.2. Ne preporučuje se uspostavljanje korelacije s novom odredbom u obliku teksta.

Primjer nepoželjnog načina izrade teksta:

„U sljedećim odredbama riječi ,članak 2. stavak 4. i članak 3. stavak 1. Uredbe (EEZ) br. 441/69’ zamjenjuju se riječima ,članak 4. stavak 7. i članak 5. stavak 3. Uredbe (EEZ) br. 565/80’:

- Uredba (EEZ) br. 776/78 članak 2. stavak 1.,
- Uredba (EEZ) br. 109/80 članak 1. stavak 2.”

Cirkularna upućivanja

- 16.19. Cirkularno upućivanje jest upućivanje na drugu odredbu koja sama upućuje natrag na prvu odredbu. Takva upućivanja treba izbjegavati.

Serijska upućivanja

- 16.20. Serijsko upućivanje jest upućivanje na drugu odredbu koja sama upućuje na neku treću odredbu i tako dalje. Radi bolje razumljivosti akata Unije takva upućivanja treba izbjegavati.

- 17. UPUĆIVANJEM U NORMATIVNOM DIJELU OBVEZUJUĆEG AKTA NA NEOBVEZUJUĆI AKT TAJ NEOBVEZUJUĆI AKT TIME NE POSTAJE OBVEZUJUĆI. AKO AUTORI ŽELE CIJELI SADRŽAJ NEOBVEZUJUĆEG AKTA ILI NJEGOV DIO UČINITI OBVEZUJUĆIM, NJEGOV TEKST TREBAJU, U MJERI U KOJOJ JE TO MOGUĆE, NAVESTI KAO DIO OBVEZUJUĆEG AKTA.**

- 17.1. Prvom se rečenicom ove smjernice samo iznosi činjenica. Primjerice: ako se odluka donosi slijedom rezolucije, odluka je obvezujući akt, a rezolucija ostaje politički akt koji nema obvezujuću pravnu snagu.
- 17.2. Druga se rečenica ove smjernice odnosi posebno na tehničke norme, koje često izrađuju normizacijska ili slična tijela. Često je teško poduzi neobvezujući akt ponoviti u cijelosti. To obično vrijedi primjerice za opis laboratorijskih ispitivanja koja treba provesti. U takvim se slučajevima jednostavno upućuje na akt o kojemu je riječ.

Primjer:

„Količina katrana, nikotina i ugljikovog monoksida iz članka 3. stavaka 1., 2. i 3. koji se moraju navesti na pakiranjima cigareta mjeri se na temelju metoda ISO 4387 za katran, 10315 za nikotin i 8454 za ugljikov monoksid.

Točnost oznaka na pakiranjima provjerava se u skladu s normom ISO 8243.”

Iz konteksta je jasno da je u ovom slučaju namjera zakonodavca normu na koju se upućuje učiniti obvezujućom.

- 17.3. Upućivanje na odredbu može se trajno ograničiti na njezinu verziju koja je na snazi u trenutku donošenja obvezujućeg akta, navođenjem broja i datuma (ili godine) neobvezujućeg akta na koji se upućuje ili uporabom formulacija kao što su „u verziji od ...” (vidjeti i smjernicu 16., „statična upućivanja, dinamična upućivanja”).
- 17.4. Neovisno o tome, ako se želi zadržati kontrola nad tekstrom neobvezujućeg akta o kojem je riječ, tekst bi trebalo ponoviti. Ako se neobvezujući akt ne navodi u cijelosti, ipak je često korisno zadržati strukturu, pri čemu se određene točke ili dijelovi mogu ostaviti praznima, ako je potrebno uz objašnjenje u bilješci. Isto tako, ako se umeću točke ili prilozi koji nisu postojali u aktu čiji se sadržaj navodi, potrebno ih je brojčano označiti na sljedeći način: „1.a”, „1.b” itd. Ako se točka ili prilog umeću prije točke 1. ili Priloga I., označuju se kao točka „-1.” ili Prilog „-I.”.

Primjer:

„3.a EEZ HOMOLOGACIJA TIPE⁽¹⁾

Certifikatu o EEZ homologaciji tipa prilaže se potvrda koja odgovara potvrdi iz Priloga X.

...

4. OZNAKA ISPRAVLJENOG KOEFICIJENTA UPIJANJA

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

4.4. Na svakom vozilu koje je sukladno tipu vozila homologiranim na temelju ove Direktive mora se na istaknutom i lako dostupnom mjestu pričvrstiti...

⁽¹⁾ Tekst prilogâ sličan je tekstu Pravilnika br. 24 Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu; posebice, ako pojedina točka Pravilnika br. 24 nema svoj ekvivalent u ovoj Direktivi, njezin se broj informativno navodi u zagradama.”

Akti o izmjeni Smjernice 18. i 19.

- 18. SVAKA IZMJENA AKTA MORA BITI JASNO FORMULIRANA. IZMJENE IMAJU OBLIK TEKSTA KOJI SE UNOSI U AKT KOJI SE MIJENJA. PREDNOST SE DAJE ZAMJENI CIJELIH ODREDBA (ČLANAKA ILI POTPODJELA ČLANAKA) U ODNOSU NA UMETANJE ILI BRISANJE POJEDINAČNIH REČENICA, DIJELOVA REČENICA ILI RIJEČI.**

AKT O IZMJENI NE SMIJE SADRŽAVATI AUTONOMNE SUŠTINSKE ODREDBE KOJE SE NE UNOSE U AKT KOJI SE MIJENJA.

Načelo formalne izmjene

- 18.1. Djelomična izmjena akta obično se provodi formalnom izmjenom, to jest izmjenom teksta samog akta¹⁶. Tekst izmjene stoga se mora unijeti u tekst koji se mijenja.

Primjer:

„Članak 1.

Uredba ... mijenja se kako slijedi:

1. članak 13. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
 - ,1. Statističke informacije potrebne za sustav Intrastat ...’;
2. članak 23. mijenja se kako slijedi:
 - (a) u stavku 1. točke (f) i (g) brišu se;
 - (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:
 - ,2. Države članice mogu propisati da ...’;
 - (c) umeće se sljedeći stavak [2.a]^{*}:
 - ,2.a U slučaju pružateljâ statističkih informacija ...’;
 - (d) dodaje se sljedeći stavak [4.]^{*}:
 - ,4. Komisija osigurava objavljivanje u Službenom listu ...’.”

* Vidjeti napomenu u točki 18.13.5.

¹⁶ Odstupanja su iznimka od tog pravila: vidjeti točku 18.15.

- 18.2. Članci, stavci ili točke ne smiju se označivati novim brojevima zbog mogućih problema s upućivanjima u drugim aktima. Isto tako, praznine nastale brisanjem članaka ili drugih dijelova teksta označenih brojevima ne smiju se naknadno ispuniti drugim odredbama, osim ako je sadržaj identičan prethodno izbrisanim tekstu.

Zabrana autonomnih suštinskih odredaba

- 18.3. Akt o izmjeni ne smije sadržavati nove suštinske odredbe koje su autonomne u odnosu na akt koji se mijenja. Budući da jedini pravni učinak novog akta jest izmjena starog akta, njegovi se učinci iscrpljuju stupanjem na snagu. Na snazi dalje ostaje samo temeljni akt kako je izmijenjen te se njime i dalje uređuje cijeli predmet.
- 18.4. Tim se pristupom znatno pojednostavnjuje kodifikacija pravnih tekstova jer postojanje autonomnih odredaba unutar teksta odredaba o izmjeni dovodi do zamršene pravne situacije.

Zabrana izmjene akta o izmjeni

- 18.5. Budući da akt o izmjeni ne smije sadržavati autonomne suštinske odredbe te da se njegovi učinci iscrpljuju nakon što se njime izmijeni drugi akt, akt o izmjeni ne smije se mijenjati. Ako su potrebne dodatne izmjene, mora se ponovno izmijeniti temeljni akt kako je prethodno izmijenjen.

Primjer:

Odluka Vijeća 1999/424/ZVSP od 28. lipnja 1999. o izmjeni Odluke 1999/357/ZVSP o provedbi zajedničkog stajališta 1999/318/ZVSP o dodatnim mjerama ograničavanja protiv Savezne Republike Jugoslavije odluka je kojom se mijenja odluka (1999/357/ZVSP), kojom je pak izmijenjena druga odluka (1999/319/ZVSP).

U naslovu Odluke 1999/424/ZVSP već je trebalo biti naznačeno da se Odlukom 1999/357/ZVSP mijenja Odluka 1999/319/ZVSP. Problemi nastaju i u vezi s normativnim dijelom Odluke 1999/424/ZVSP. Primjereno bi bilo izravno izmijeniti Odluku 1999/319/ZVSP.

Priroda akta o izmjeni

- 18.6. Općenito je poželjno da akt o izmjeni bude iste vrste kao i akt koji se mijenja. Posebno se ne preporučuje da se uredba mijenja direktivom.

- 18.6.1. Međutim, određenim odredbama primarnog prava institucijama se ostavlja izbor vrste akta, dajući im ovlast za donošenje „mjera” ili izrijekom navodeći nekoliko mogućih vrsta akata.
- 18.6.2. Osim toga, moguće je da je u samom aktu koji se mijenja predviđena njegova izmjena putem neke druge vrste akta.

Izmjene prilogâ

- 18.7. Izmjene priloga koji sadržavaju tehničke dijelove teksta obično se provode u prilogu aktu o izmjeni. Od tog se pravila može odstupiti samo ako je riječ o manjoj izmjeni.

Primjer:

„Prilozi II., IV. i VI. Uredbi ... mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.”

U tom slučaju prilog aktu o izmjeni mora sadržavati uvodne formulacije kojima se jasno utvrđuje opseg izmjena:

„PRILOG

Prilozi II., IV. i VI. mijenjaju se kako slijedi:

1. u Prilogu II. točka 2.2.5. zamjenjuje se sljedećim:
 „2.2.5.”

Međutim, jednostavnu izmjenu priloga moguće je provesti izravno u normativnom dijelu akta:

Primjer:

„Članak ...

Uredba ... mijenja se kako slijedi:

1. ...;
2. naslov Priloga I. zamjenjuje se sljedećim:

„...?”

Ažuriranje upućivanjâ

18.8. Ako se mijenja odredba koja je predmet upućivanja, moraju se razmotriti posljedice za odredbu u kojoj je upućivanje navedeno. Ako se želi izmijeniti i odredba u kojoj je upućivanje navedeno, u slučaju dinamičnog upućivanja ne treba učiniti ništa, dok će u slučaju statičnog upućivanja biti potrebna posljedična izmjena.

Naslov akta o izmjeni

18.9. U naslovu akta o izmjeni mora se navesti broj akta koji se mijenja i naslov akta ili svrhu izmjene.

Primjer:

Akt koji se mijenja:

„Uredba Vijeća ... od ... o poboljšanju učinkovitosti poljoprivrednih struktura”

Akt o izmjeni:

- ili (naslov akta koji se mijenja): „Uredba Vijeća ... od ... o izmjeni Uredbe ... o poboljšanju učinkovitosti poljoprivrednih struktura”,
- ili (svrha izmjene): „Uredba Vijeća ... od ... o izmjeni Uredbe ... u pogledu veličine poljoprivrednih gospodarstava.”

18.10. Ako akt o izmjeni ne donosi institucija koja je donijela akt koji se mijenja, u naslovu akta o izmjeni mora se navesti naziv institucije koja je donijela akt koji se mijenja (za više informacija vidjeti točku 16.10.1.).

Primjer:

„Uredba Komisije ... o izmjeni Priloga Uredbi Vijeća ... u pogledu...”

Izrada akta o izmjeni

- 18.11. Uvodne izjave akta o izmjeni moraju ispunjavati iste zahtjeve kao i uvodne izjave autonomnog akta (vidjeti smjernice 10. i 11.). Međutim, njihova se specifična svrha sastoji u navođenju obrazloženja za izmjene koje se provode aktom o izmjeni: u njima stoga nije potrebno ponavljati obrazloženja iz akta koji se mijenja.
- 18.12. Nije dobra zakonodavna praksa mijenjati uvodne izjave akta koji se mijenja. U tim se uvodnim izjavama dosljedno daju obrazloženja za akt u trenutku njegovog donošenja u izvornom obliku. Prvobitno obrazloženje i obrazloženja naknadnih izmjena mogu se dosljedno konsolidirati, uz potrebne prilagodbe, samo kodifikacijom ili preinakom.
- 18.13. Izmjene imaju oblik teksta koji se unosi u akt koji se mijenja. Izmjena se mora uklopiti u tekst koji se mijenja bez prekidanja kontinuiteta tog teksta. Posebno je potrebno zadržati strukturu i terminologiju teksta koji se mijenja.
 - 18.13.1. Radi jasnoće te s obzirom na probleme pri prevodenju na sve službene jezike, zamjeni cijelih jedinica teksta (članka ili potpodjеле članka) treba dati prednost u odnosu na umetanje ili brisanje rečenica ili jednog ili više termina, uz iznimku datuma i brojeva.
 - 18.13.2. U slučaju višestrukih izmjena upotrebljava se uvodna formulacija.

Primjer:

„Uredba ... mijenja se kako slijedi: ...”

18.13.3. Ako se mijenja više odredaba istog akta, sve se izmjene objedinjuju u jednom članku koji sadržava uvodnu formulaciju i točke koje slijede brojčani redoslijed članaka koji se mijenjaju.

Primjer:

Uredba ... mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. ...”;
 - (b) dodaje se sljedeći stavak [5.]^{*}:
„5. ...”;
2. umeće se sljedeći članak [7.a]^{*}:
„Članak 7.a

...”

* Vidjeti napomenu u točki 18.13.5.

18.13.4. Ako se jednim aktom o izmjeni mijenja nekoliko akata, izmjene svakog od njih skupno se navode u zasebnim člancima.

18.13.5. Različite vrste izmjena (zamjena, umetanje, dodavanje, brisanje) provode se na propisan način, uporabom standardnih formulacija.

Primjer:

„Članak X Uredbe ... zamjenjuje se sljedećim: ...”

„umeće se sljedeći članak [Xa] (*) ...”

„u članku Y dodaje se sljedeći stavak [X]^{*}: ...”

„u članku Z stavak 3. briše se”

- (*) Uvodna formulacija može i ne mora uključivati broj potpodjele koja se umeće ili dodaje. U slučaju složenih izmjena, navođenjem broja i, prema potrebi, drugih informacija o točnome mjestu gdje se unosi novi dio može se olakšati analiza akta o izmjeni i buduća konsolidacija.

- 18.13.6. Budući da akt o izmjeni ne smije sadržavati autonomne suštinske odredbe, poželjno je da se izmjene koje se odnose na datume, rokove, iznimke, odstupanja, produljenja i vremensku primjenu akta unesu u akt koji se mijenja.

Suštinska izmjena

- 18.14. Kao što je navedeno u točki 18.1., kada se akt mijenja, opće je pravilo da se to čini formalnom izmjrenom.
- 18.15. Međutim, moguće je da zbog hitnosti ili drugih praktičnih razloga te radi jednostavnosti autor u akt želi uključiti odredbe koju zapravo predstavljaju suštinske izmjene drugog akta. Takve suštinske izmjene mogu se odnositi na područje primjene drugog akta, odstupanja od njime predviđenih obveza, iznimke u pogledu razdoblja primjene akta itd.

Primjer:

„Odstupajući od članka ... Uredbe ..., zahtjevi se mogu podnijeti nakon ...”

- 18.15.1. Kao opće pravilo, a prije svega zbog transparentnosti, suštinske izmjene takve vrste poželjno je izbjegavati. U slučaju suštinske izmjene temeljni akt ostaje nepromijenjen, a nove odredbe odstupaju od njega na način da stari tekst ostaje na snazi i postoji istovremeno s novim tekstrom, kojim se isključuje učinak pojedinih odredaba starog teksta, mijenja njihovo područje primjene ili se proširuju.
- 18.15.2. Ako je suštinska izmjena vrlo ograničenog opsega, prihvatljivo je da se ne provede izmjena teksta odgovarajućeg akta. Međutim, ako je riječ o znatnim izmjenama, potrebno je donijeti zaseban akt o izmjeni.

- 19. U AKTU ČIJA PRIMARNA SVRHA NIJE IZMJENA DRUGOG AKTA MOGU SE, NA KRAJU, NAVESTI IZMJENE DRUGIH AKATA KOJE SU POSLJEDICA PROMJENA KOJE SE TIM AKTOM UVODE. AKO SU POSLJEDIČNE IZMJENE ZNATNE, TREBALO BI DONIJETI ZASEBAN AKT O IZMJENI.**
- 19.1. Ponekad se aktom koji sadržava autonomne odredbe u tolikoj mjeri mijenja pravni kontekst određenog područja da je potrebno izmijeniti druge akte kojima se uređuju druga pitanja unutar istog područja. Ako izmjena ima samo sporednu važnost u odnosu na područje primjene akta, usporedno navođenje autonomnih odredaba i odredaba o izmjeni u istom aktu nije obuhvaćeno zabranom utvrđenom u smjernici 18. koja se odnosi na uključivanje autonomnih suštinskih odredaba u akte o izmjeni.
- 19.2. U svakom slučaju, izmjena mora biti izmjena teksta , u skladu s pravilom navedenim u smjernici 18.
- 19.3. Kako bi izmjena bila očita, mora se navesti u naslovu akta navođenjem rednog broja akta koji se mijenja (vidjeti točku 8.3.).

Primjer:

Direktiva Vijeća 92/96/EEZ od 10. studenoga 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa povezanih s izravnim životnim osiguranjem i o izmjeni direktiva 79/267/EEZ i 90/619/EEZ.

- 19.4. Ako odredbe o izmjenama prevladavaju u tolikoj mjeri da akt koji primarno nije zamišljen kao akt o izmjeni zapravo čine takvim, potrebno ga je podijeliti u dva zasebna akta, zbog razloga navedenih u točkama 18.3. i 18.4.

Završne odredbe, stavljanje izvan snage i prilozi Smjernice 20., 21. i 22.

20. ODREDBE O DATUMIMA, ROKOVIMA, IZNIMKAMA, ODSTUPANJIMA I PRODULJENJIMA, PRIJELAZNE ODREDBE (OSOBITO ONE KOJE SE ODNOSE NA UČINKE AKTA NA POSTOJEĆA STANJA) I ZAVRŠNE ODREDBE (STUPANJE NA SNAGU, ROK ZA PRENOŠENJE I VREMENSKA PRIMJENA AKTA) MORAJU BITI PRECIZNO SASTAVLJENE.

U ODREDBAMA O ROKOVIMA ZA PRENOŠENJE I PRIMJENU AKATA DATUMI SE NAVODE U FORMATU DAN/MJESEC/GODINA. U SLUČAJU DIREKTIVA TI SE ROKOVI NAVODE NA NAČIN DA SE JAMČI PRIMJERENO RAZDOBLJE ZA PRENOŠENJE.

20.1. U pravnim aktima Unije, ovisno o značajkama akta, postoji razlika između dana stupanja na snagu i dana od kojeg odredbe proizvode učinke. Osim toga, dan početka primjene akta može se razlikovati od dana stupanja na snagu ili dana od kojega odredbe proizvode učinke.

A Stupanje na snagu

20.2. Zakonodavni akti, u smislu članka 289. stavka 3. UFEU-a, stupaju na snagu na dan koji je u njima određen ili, ako taj dan nije određen, dvadesetog dana od njihove objave (vidjeti članak 297. stavak 1. treći podstavak UFEU-a). Isto vrijedi i za određene nezakonodavne akte (vidjeti članak 297. stavak 2. drugi podstavak UFEU-a), tj. one koji se donose u obliku uredaba, direktiva upućenih svim državama članicama i odluka u kojima nije određeno kome su upućene.

(a) Dan stupanja na snagu

20.3. Dan stupanja na snagu akta mora biti izričito utvrđen datum ili datum koji se utvrđuje upućivanjem na dan objave.

20.3.1. Dan stupanja na snagu ne može biti raniji od dana objave.

- 20.3.2. Stupanje na snagu ne smije se odrediti upućivanjem na datum koji se utvrđuje nekim drugim aktom.
- 20.3.3. Stupanje na snagu akta koji predstavlja pravnu osnovu nekog drugog akta ne smije biti uvjetovano stupanjem na snagu toga drugog akta.
- 20.3.4. Akt ne može stupiti na snagu prije dana stupanja na snagu akta na kojemu se temelji.
- 20.3.5. Stupanje na snagu akta ne može biti uvjetovano ispunjenjem uvjeta s kojim šira javnost nije mogla biti upoznata.

(b) Smjernice za određivanje dana stupanja na snagu

- 20.4. Akt može stupiti na snagu i prije dvadesetog dana od dana objave ako je to opravdano razlozima praktičnosti i hitnosti. Takva se potreba, prije svega, može pojaviti u odnosu na uredbe. U tom slučaju primjenjuju se sljedeća pravila.
 - 20.4.1. Kako bi akt stupio na snagu trećeg dana od dana objave, za to moraju postojati razlozi hitnosti. Postojanje stvarne hitnosti potrebno je provjeriti u svakom pojedinom slučaju.
 - 20.4.2. Stupanje na snagu na dan objave mora ostati stvarna iznimka i mora biti opravdano prioritetnom potrebom koja je blisko povezana s prirodom akta, primjerice radi izbjegavanja pravnih praznina ili sprječavanja špekulacija (vidjeti točku 20.6.). U posebnoj uvodnoj izjavi moraju se navesti primjereni razlozi za hitnost, osim ako je riječ o već dobro poznatoj praksi (primjerice, u slučaju uredaba o utvrđivanju uvoznih carina ili izvoznih subvencija).
- 20.5. Dan objave akta dan je na koji je izdanje Službenog lista u kojemu je akt objavljen postalo dostupno javnosti na svim jezicima putem Ureda za publikacije.

(c) Hitne mjere

- 20.6. Dnevne i tjedne uredbe kojima Komisija utvrđuje uvozne pristojbe (i/ili dodatne pristojbe u određenim poljoprivrednim sektorima) i subvencije primjenjive na trgovinu s trećim zemljama moraju se donijeti u što kraćem roku prije dana početka njihove primjene, posebno kako bi se izbjegle špekulacije.

- 20.7. Stoga je praksa da te periodične uredbe stupaju na snagu na dan objave ili na sljedeći radni dan.

B Proizvođenje učinaka

- 20.8. Direktive koje nisu upućene svim državama članicama i odluke u kojima je određeno kome su upućene nemaju dan stupanja na snagu, nego proizvode učinke od *priopćenja* adresatima (članak 297. stavak 2. treći podstavak UFEU-a).

C Dan početka primjene

(a) Retroaktivna primjena uredaba

- 20.9. Iznimno, i podložno zahtjevima pravne sigurnosti, uredba može imati retroaktivan učinak. U tom slučaju formulacija „Primjenjuje se od ...” dodaje se u stavku koji slijedi nakon stavka o stupanju na snagu.

- 20.10. Kako bi se omogućio retroaktivan učinak akta, formulacije kao što su „u razdoblju od ... do ...”, „od ... do ...” (primjerice u slučaju uredaba o carinskim kvotama) ili „s učinkom od ...” često se navode u nekom od članaka koji nije završni članak.

(b) Odgodena primjena uredaba

- 20.11. Ponekad postoji razlika između dana stupanja uredbe na snagu i dana na koji se režimi koji se tom uredbom uvode počinju primjenjivati, a što se može odgoditi na neki kasniji datum. Takvo razlikovanje može biti potrebno kako bi se omogućilo da se odmah osnuju nova tijela predviđena dotičnom uredbom i kako bi se Komisiji omogućilo donošenje provedbenih mjera u vezi s kojima se ta nova tijela moraju savjetovati.

- 20.12. Pokaže li se da je primjenu dijela uredbe potrebno odgoditi do određenog datuma nakon njezina stupanja na snagu, u tekstu uredbe mora se precizno navesti o kojim je odredbama riječ.

Primjer:

„Članak ...

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak ... primjenjuje se od ...”

Formulacije na temelju kojih nije moguće utvrditi dan od kojeg se dotična odredba počinje primjenjivati, poput ovih u nastavku, moraju se izbjegavati:

„Ovaj članak počinje proizvoditi učinke:

- (a) nakon što se između tijela za naknadu štete koja su osnovale ili odobrile države članice sklopi sporazum koji se odnosi na njihove zadaće i obveze te na postupke za nadoknadu sredstava;
- (b) od dana koji odredi Komisija, nakon što se u bliskoj suradnji s državama članicama uvjerila da je takav sporazum sklopljen,

i primjenjuje se tijekom cijelog razdoblja trajanja tog sporazuma.”

(c) Provedba direktiva

- 20.13. Potrebno je razlikovati dan stupanja na snagu ili dan početka proizvođenja učinaka, s jedne strane, od dana početka primjene, s druge strane, u svim slučajevima u kojima je adresatima potrebno određeno vrijeme za ispunjavanje njihovih obveza koje proizlaze iz akta. To se, prije svega, odnosi na direktive. Odredbe o provedbi navode se u jednom od članaka koji prethode članku koji se odnosi na stupanje na snagu ili, ovisno o slučaju, na adresate.

Primjer:

„Države članice [poduzimaju mjere koje su potrebne] [stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni] radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do One o tome odmah obavješćuju Komisiju.”

- 20.14. Osobito u slučaju direktiva kojima je cilj osigurati slobodno kretanje robe, osoba i usluga, radi sprječavanja stvaranja novih ograničenja na temelju razlika u primjeni odredaba država članica do kraja propisanog razdoblja za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo, potrebno je utvrditi datum od kojega se počinju primjenjivati nacionalne odredbe.

Primjer:

„Države članice do ... donose i objavljaju mjere koje su potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
One primjenjuju te odredbe od ...”

D Kraj razdoblja primjene ili važenja

- 20.15. U jednom od članaka koji se nalazi među završnim odredbama može se navesti kada se akt prestaje primjenjivati ili kada prestaje važiti.

E Provedba neobvezujućih akata

- 20.16. Akti koji nisu pravno obvezujući, primjerice preporuke, nemaju dan početka proizvođenja učinaka ili dan početka primjene; od adresata se može zatražiti da ih počnu provoditi od određenog datuma.

F Pravila koja se odnose na izračun razdoblja

(a) Navodenje početka razdoblja

- 20.17. Osim ako je izričito predviđeno drukčije, razdoblje počinje u 00.00 sati navedenog datuma¹⁷. Najuobičajeniji izrazi kojima se označava početak razdoblja su:

- od
- od ... (do) ...
- s učinkom od
- počinje proizvoditi učinke
- stupa na snagu

(b) Navodenje kraja razdoblja

- 20.18. Osim ako je izričito predviđeno drukčije, razdoblje završava u ponoć navedenog datuma. Najuobičajeniji izrazi kojima se označava kraj razdoblja su:

- do
- primjenjuje se do stupanja na snagu..., ali najkasnije do
- najkasnije
- (od ...) do
- prestaje važiti
- prestaje se primjenjivati

¹⁷ Vidjeti Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove (SL L 124, 8.6.1971., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

- 21. ZASTARJELI AKTI I ODREDBE PODLIJEŽU IZRIČITOM STAVLJANJU IZVAN SNAGE. DONOŠENJE NOVOG AKTA TREBALO BI REZULTIRATI IZRIČITIM STAVLJANJEM IZVAN SNAGE SVIH AKATA ILI ODREDABA KOJI SU TIM NOVIM AKTOM POSTALI NEPRIMJENJIVI ILI SUVIŠNI.**
- 21.1. Ako pri donošenju akta zakonodavac smatra da se prethodni akti ili odredbe zbog njihove zastarjelosti više ne bi trebali primjenjivati, zbog pravne sigurnosti potrebno ih je aktom izričito staviti izvan snage. Akt može zastarjeti zbog njegove izravne neusklađenosti s novim pravilima, ali i zbog, primjerice, proširenja područja primjene pravila. Za razliku od toga, nije potrebno akt staviti izvan snage ako je u njemu navedeno razdoblje primjene jednostavno isteklo.
- 21.2. Izričito stavljanje izvan snage odredaba ranijih akata podrazumijeva da se izvan snage ne stavljuju ostale odredbe, čime se smanjuje rizik od nejasnoća u pogledu pitanja primjenjuju li se i dalje pravila koja su se prije primjenjivala.
- 22. PRILOZI SADRŽAVAJU TEHNIČKE ASPEKTE AKTA. NA PRILOGE SE POJEDINAČNO UPUĆUJE U NORMATIVNOM DIJELU AKTA I ONI NE SADRŽAVAJU NOVA PRAVA NI OBVEZE KOJI NISU NAVEDIENI U NORMATIVNOM DIJELU AKTA.**

PRILOZI SE SASTAVLJAJU U SKLADU SA STANDARDIZIRANIM FORMATOM.

A Prilozi u užem smislu

- 22.1. Prilozi u užem smislu upotrebljavaju se za prezentiranje sadržaja odvojeno od teksta normativnog dijela zbog njegove opsežnosti i/ili tehničke naravi. Primjeri takvih sadržaja mogla bi biti pravila koja se primjenjuju na carinske službenike, liječnike ili veterinare (primjerice, tehnike kemijske analize, metode uzorkovanja i obrasci), popisi proizvoda, tablice s brojkama, nacrti i crteži itd.
- 22.2. Ako se tehnička pravila ili podaci zbog praktičnih prepreka teško mogu uključiti u normativni dio akta, preporučena je praksa navesti ih u prilogu. U odgovarajućem dijelu normativnog dijela akta uvijek se mora jasno uputiti na povezanost dotočnih odredaba s prilogom (uporabom formulacija kao što su „naveden u Prilogu” ili „utvrđen u Prilogu I.”).

- 22.3. Takav je prilog po svojoj naravi sastavni dio akta te stoga to nije potrebno navesti u odredbi u kojoj se upućuje na prilog.
- 22.4. Riječ „PRILOG” mora biti navedena na početku priloga, a drugi naslov često nije potreban. Ako postoji više priloga, trebaju se označiti rimskim brojkama (I., II., III. itd.).
- 22.5. Iako ne postoje posebna pravila kojima se uređuje oblikovanje priloga, oni ipak moraju imati ujednačenu strukturu i biti podijeljeni na dijelove na način kojim se, unatoč njihovoj tehničkoj naravi, omoguće što je moguće veća jasnoća sadržaja. Može se primjenjivati bilo koji primjereni sustav označivanja brojevima ili potpodjele.

B Pravni akti priloženi drugim aktima

- 22.6. Aktu mogu biti priloženi drugi postojeći pravni akti (znači, ne nalaze se „u Prilogu”), koji se općenito njime odobravaju. Primjeri akata koji se mogu tako priložiti jesu statuti i međunarodni sporazumi.
 - 22.6.1. Tako priloženi akti, a posebno međunarodni sporazumi, i sami mogu imati priloge.
 - 22.6.2. Takvim aktima ne prethodi riječ „PRILOG”.

PRILOG II.

Opća struktura akta

koji se donosi u okviru redovnog zakonodavnog postupka

[UREDBA/DIREKTIVA/ODLUKA] [(EU)/(EU, EURATOM)] [GGGG]/[B]

EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

[o] ...

[(kodificirani tekst)]

[(preinaka)]

[(Tekst značajan za EGP)]

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak (njegove članke) ...,

[uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak (njegove članke),]

[uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,]

[uzimajući u obzir inicijativu ... [imena država članica],]

[uzimajući u obzir zahtjev Suda,]

[uzimajući u obzir preporuku Europske središnje banke,]

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

[uzimajući u obzir mišljenje Europske komisije,]

[uzimajući u obzir mišljenje Suda,]

[uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke,]

[uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda,]

[uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,]

[uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,]

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, [u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje ...],

budući da:

(1)

(2)

(...) ...,

DONIJELI SU OVU [UREDBU/DIREKTIVU/ODLUKU]:

Članak 1.

...

Članak 2.

...

Sastavljeno u

Za Europski parlament
[Predsjednik / Predsjednica]

...

Za Vijeće
[Predsjednik / Predsjednica]

...

[PRILOG]